

PEACE Info (October 20, 2022)

- Myanmar's Civilian Govt and Resistance Groups Condemn Insein Prison Bombing
- Myanmar's junta bans family visits, food deliveries to seven prisons after bomb blast
- Young but Determined, Myanmar Anti-Regime Fighter Motivates Others in Sacrificing His Life
- Three people, including a junta army officer, shot dead in Yangon
- Pregnant woman and her mother-in-law killed in Myanmar army ground and air assault in Sagaing
- Sagaing IDPs Flee To Hpakant
- Myanmar junta troops dump bodies, then retrieve them the next day
- Three Children Killed By Random Myanmar Junta Shelling
- Girl killed, boy injured by Myanmar army shelling in Rakhine State's Rathedaung Township
- Armed conflicts cause restrictions on support of humanitarian aids in Rakhine: OCHA
- Locals Fear Fighting In Nawngkio Township
- Myanmar Military Officer, Three Local Officials Among 10 Regime Forces Killed in Two Days
- Myanmar's economy has declined since 2018 but it has now stabilized and improved: SAC chief
- Collapse in minerals exports robs junta of key revenue
- အင်းစိန်ထောင်ကို ပါဆယ်ဗုံး ပို့ဖို့လွယ်သလား
- အင်းစိန်ထောင်ဖြစ်စဉ် ဘယ်သူလုပ်လုပ် ရှုတ်ချတယ်
- အင်းစိန်ထောင်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပေါက်ကွဲ၊ ပစ်ခတ်မှုအား ကျူးလွန်ခဲ့သည့် မည်သူ့ကိုမဆို ကန့်ကွက်ရှုတ်ချပြီး မဖြစ်မနေ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု NUG ထုတ်ပြန်
- ရင်ပေါင်တိုင်ရွာပစ်ခတ်မှု အမျိုးသမီး ၂ ဦးသေဆုံး၊ လူငယ်ကို ဓားစာခံ ဖမ်းထား
- တန့်ဆည်နယ်၌ ၁ ရက်အတွင်း ရွာ ၆ ရွာ မီးရှို့ခံရ
- ယင်းမာပင်နှင့် ကလေးမြို့များတွင် စစ်ကောင်စီတပ် မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရ
- အင်းတော်မြို့နယ်မှာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဒေသခံ ၃၀၀၀ ကျော်ထွက်ပြေးနေရ
- မကွေးကျောင်းဆရာသတ်ဖြတ်ခံရမှု အမေရိကန်ရှုတ်ချ
- ကျိုက်ထိုမြို့နယ်မှာ တိုက်ပွဲဖြစ်လို့ ဒေသခံရှစ်ထောင်ကျော် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရ
- မောင်တော သရိုကန်ဘောင်ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ရွာသားများအား ဖိနှိပ်ခြိမ်းခြောက်နေ
- စစ်တွေတွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ၁၅ နှစ်အရွယ် လူငယ် ၁ ဦးကို ပစ်သတ်
- ရခိုင်နဲ့ ပလက်ဝမှာ စစ်ဘေးကြောင့် ထွက်ပြေးနေရသူ ကိုးသောင်းကျော်ရှိလာ
- ကန့်သတ်ချက်တွေကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စာနာမှုအကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းတွေ အခက်တွေ့
- နောင်ချိုမြို့နယ် ကျေးရွာများ၌ စစ်တပ်က ပြည်သူပိုင်ဈေးဆိုင်များကို ခြိမ်းခြောက် ပစ္စည်းလု
- အင်းလေးမှာ စစ်ကောင်စီ မှ ပြည်သူ့စစ် ထဲဝင်ရန် လိုက်လံစည်းရုံးနေ
- TNLA နှင့် PDF တို့ ပူးပေါင်းပြီး မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ် ပိုက်ဆံကောက်
- အာဏာသိမ်းပြီး လ ၂၀ အတွင်း တိုက်ပွဲပေါင်း ၇၇၀၀ ကျော် ဖြစ်ပွား
- တရုတ်တည်း စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၅၀ သေဆုံးဟု NUG ထုတ်ပြန်
- စစ်အုပ်စုအကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂၃၇၀ ကျော်ထိ ရှိလာ
- စစ်ကောင်စီသစ္စာခံက ကလောင်ဝှက်ဖြင့် ASEAN ကို တိုက်ခိုက်ဝေဖန်
- စစ်ကောင်စီက တရုတ်ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူထား
- စစ်တပ်ဟာ ပြည်တွင်းမှာ ဓာတုအဆိပ်တွေ ထုတ်ဖူးကြောင်း ဦးကျော်မိုးထွန်းပြော
- ရေတပ်အရာရှိဟောင်းများ အပါဝင် လူပေါင်း ၁၅၀ မလေးရှားပြန်ပို့
- ပြည်ပရောက် မြန်မာတွေကို နေရပ်ပြန်မပို့ဖို့ UNHCR တိုက်တွန်း
- နိုင်ငံတကာ အကူအညီများ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီ

Myanmar's Civilian Govt and Resistance Groups Condemn Insein Prison Bombing

By THE IRRAWADDY 20 October 2022

The blast site in Insein Prison. / Cincds

Myanmar's civilian National Unity Government (NUG) and revolutionary forces have condemned the bombing of Insein prison in Yangon, which left eight people dead on Wednesday morning.

After the two explosions, the security forces began shootings.

Those killed include the mother of a jailed student activist, relatives of at least two other political detainees and three prison staff.

According to the junta, the blasts killed eight people, three prison staff and five visitors including a child, and injured 18 others, including five prison staff and 13 civilians.

The NUG said it is investigating the incident. Its defense ministry's code of conduct says only the dictatorship should be targeted and civilians must be protected at all times.

It said those found responsible for the prison deaths would be prosecuted.

U Aung Myo Min, the shadow human rights minister, said: "Civilians should not be harmed while fighting the terrorist army. The organizations formed to protect the people should not harm their security."

At least seven revolutionary groups, including urban underground associations and anti-junta strike committees, condemned the attack.

Last week three civilians were killed and 19 injured during fighting at the base of the Kyaik Htee Yoe "Golden Rock" pagoda in Mon State.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-civilian-govt-and-resistance-groups-condemn-insein-prison-bombing.html>

Myanmar's junta bans family visits, food deliveries to seven prisons after bomb blast

The ban will likely take a psychological toll on inmates, who rely on outside food to supplement their poor diet.

By RFA Burmese | 2022.10.20

Myanmar's military junta on Thursday banned family visits and delivery of food and other necessities to inmates in seven prisons across the country after an explosion at Yangon's Insein Prison killed eight people the day before, relatives and lawyers of the prisoners said.

The entrance to Insein Prison in Yangon, Feb. 12, 2022.
RFA

Many prisoners in Myanmar rely on food from families and friends to supplement their poor prison diet.

One woman said her sister, locked up in Insein Prison after the February 2021 coup for setting off explosives, suffers from a stomach disease they believe was caused by prison food.

“She can’t eat it – horrible quality of rice and tasteless meals. That’s why we cook and send her plenty of food every 15 days,” said the woman, who asked that she remain anonymous. “Now that we can’t send any food, I can’t even imagine how difficult their lives inside the prison could be.”

In addition to Insein Prison, the junta indefinitely banned family visits and sending food to prisons in Pyay, Thayarwaddy, Obo (Mandalay), Taungoo, Thayet and Bago. RFA Burmese was unable to reach prison department officials for comment, and no official statement confirming the ban was released.

The ban is likely to take a psychological toll on inmates, said Tun Kyi, a former political prisoner.

“The prisoners who usually receive food and mental support from family and friends now feel both physically and mentally discouraged, and that can lead to bodily and mental illness as a consequence,” Tun Kyi said.

Trials at secret courts within Insein Prison were also suspended, a lawyer with knowledge of the prisons courts told RFA.

“Family visits, sending parcels to the prisoners, the prison courts are all suspended,” he said. “When we ask how long this ban is going to be in effect, they say they can only answer when they get the order from the Ministry of Interior.”

A parcel-reception location at the entrance of Insein Prison was damaged by an explosion in Yangon, Myanmar, Oct. 19, 2022. Credit: Military True News Information Team via AP

Shadowy Group

A little-known rebel group named Special Task Agency of Burma, or STA, claimed responsibility for the bombing.

Efforts to reach the group were unsuccessful.

Anti-junta groups in Yangon said STA was not linked to them, and that they knew little about the group, which has operated independently in the past.

Myanmar's shadow National Unity Government and various anti-junta groups condemned the attacks and called for those responsible to be held to account. In fact, the NUG also issued a statement saying it would take legal action against any attack that leads to civilian casualties, regardless of who or which group performs it.

After the blast, a member of the STA confirmed via social media that their group was responsible for Wednesday's bombing, which killed eight and injured 18.

"Yes, we are the ones who did the attack," the statement said. "We targeted the prison warden. We can confirm at least three prison employees, including the prison warden, were killed by the blast."

RFA could not verify the STA's claim of the death of the warden in the blast. The military junta's press statement said five prison employees were killed.

One of the dead was 54-year-old Kyee Myint, the mother of a political prisoner named Lin Htet Naing, said a parliament lawyer with knowledge of the case.

The family visit ban is a great loss for the prisoners and those who planned the attack should not have targeted the places where civilians could be victimized, a regular volunteer visitor to Insein Prison told RFA.

"It's a loss of prisoners' rights. The attackers should have thought of that in the first place. They said they targeted the prison chief," he said, "but the civilian visitors have to suffer firsthand and all prisoners throughout the country have to suffer, too."

Translated by Myo Min Aung. Written in English by Malcolm Foster.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/ban-10202022173001.html>

Young but Determined, Myanmar Anti-Regime Fighter Motivates Others in Sacrificing His Life

By HEIN HTOO ZAN | 20 October 2022

Yaw Defense Force (YDF) Deputy Commander Ko Phyo Wai Soe was returning with two comrades from a front-line guerilla operation in Gangaw township when they were ambushed by regime forces on the afternoon of Oct. 9.

The three YDF fighters were riding motorbikes when they encountered a group of eight junta policemen near Kyun Khone Thar village, 40 kilometers north of Gangaw town in Magwe Region — a resistance stronghold. Of the three, only Ko Phyo Wai Soe was armed.

The YDF deputy commander had only his 9 mm pistol as he and his comrades confronted the heavily armed police squad. He was hit in his chest and thigh, while his comrade Pwar Lay was

shot in the head. Both died in the firefight. The third resistance fighter, Naing Thein, managed to escape back to base to deliver news of their deaths.

The untimely death of the 21-year-old technological university student-turned-guerrilla leader was a severe blow to fellow YDF fighters and supporters of the armed anti-regime resistance.

YDF Commander Ko Myat Thu said Ko Phyo Wai Soe's passing was a big loss for the resistance force but also further motivation to uproot Myanmar's military dictatorship as this was what their deputy commander had fought for.

"His final words were, 'I do nothing without the consent of the people,'" Ko Myat Thu said.

"We will just try harder to achieve what he wanted."

'Outstanding young man', 'a person of untold bravery'

Ko Phyo sitting in the front row at a parade marking the one-year anniversary of the YDF in May. (Supplied)

At least a dozen local resistance groups, ethnic armed organizations (EAOs) – including the Arakan Army and Chinland Defense Force – and two ministries of the National Unity Government (NUG) have released statements of condolence, praising the YDF deputy commander as “an outstanding young man” and “a

person of untold bravery.”

In a condolence letter from the NUG's Ministry of International Cooperation, Union Minister Dr. Sasa described Ko Phyo Wai Soe as “one of the heroes who sacrificed themselves for the future of the country”, calling his death a big loss not only for the YDF but also for the whole of Myanmar.

The powerful Arakan Army (AA) ethnic armed group described him as a “model” leader in the country's fight against the junta, commonly known as “Myanmar's Spring Revolution.” The AA praised him not only for his talent on the battlefield but for leading the push to reopen schools in areas outside of junta control where the YDF operates.

“He was one of the leaders, involved in the revolution since the earliest days. He was decisive and strong-minded in military affairs. I salute him with sadness and praise,” said Ma Grace, platoon commander of the Myaung Women Warriors, a regiment of the Civilian Defense Security Organization Myaung (CDSOM) in Magwe Region.

Known as Ko Phyo by his comrades, the deputy commander not only led troops on the ground but also networked and cooperated with other armed groups, including EAOs, since their early days of operation. He forged friendships with many other armed resistance groups that

emerged in the region after the February 2021 coup, and as well as with EAOs that had been fighting military dictatorship for decades.

Rich kid leading fight against brutal junta

YDF troops patrol a rural area in Gangaw district last year. (Supplied)

YDF is a people's armed resistance group founded and based in Yaw Territory, Gangaw district, covering the Gangaw, Htilin, Saw and Kyaukhtu townships bordering Chin State. The area is now a hotbed of armed resistance to the junta's military forces.

YDF is among the area's largest resistance groups formed since last year's coup, and now boasts 15 units.

It was founded just days after the Feb. 1 coup by Ko Phyto, Ko Myat Thu and two other Yaw residents.

A university student and the youngest son of a wealthy family, Ko Phyto had a happy life with a bright future until the military takeover. Unlike many rich kids of his age, he loved reading and getting involved in social activities and the student union, his colleagues said.

When street protests against the coup first broke out, he and Ko Myat Thu, three years his senior, organized the rallies in Gangaw.

From the beginning, Ko Phyto believed that only armed struggle could root out military dictatorship. Having made their decision to resist the coup regime, he and Ko Myat Thu immediately traveled to EAO-controlled areas for basic military training.

They returned to Yaw territory a couple of months later, and the YDF was born with support from EAOs in Kachin, Chin and Karen States.

The YDF has offered strong resistance to regime forces in several operations and claims to have killed over 700 junta troops. Ko Phyto was responsible for directing most of the battles on the ground. The Irrawaddy is unable to verify the number of casualties claimed.

Ko Phyto was also the first to smuggle Pakistan-made automatic rifles through regime checkpoints to resistance fighters in Yaw territory. But still faced with a shortage of automatic rifles, he helped produce homemade guns and was working on manufacturing contact-explosion cannons.

But he was constantly at risk of arrest.

In September last year, Ko Phyto was returning from a meeting to buy weapons when he was arrested at a junta outpost.

Police and military personnel found out he was a YDF member and interrogated him. Ko Phyto told them he was merely a subordinate and had no serious information about the resistance group. Three days of torture followed, during which he was stabbed in the ears by a screwdriver, beaten all over his body, and had his head crushed by bamboo, Ko Myat Thu recalled.

Fortunately, his young age and stoicism convinced his captors he was telling the truth and they released him on parole.

Following his release, he spent one month in hospital. When he had recovered from his torture injuries, he headed straight back to the front line and his YDF comrades.

Escaping peril until the last fight

YDF comrades fly the flag on a hill in Yaw Territory last year. (Supplied)

In February, the YDF joined up with the Myaing People's Defense Force (Myaing – PDF) to attack a junta outpost in Min Ywar village, Gangaw Township. Though it was described as a police station, the outpost was housing military troops who were waiting for reinforcements before deploying in the area.

Led by Ko Phyto, the resistance operation was a success with at least 20 junta forces killed and about 30 injured.

But when Ko Phyto was hit by a bullet that pierced his jaw, entered his chest and severed an artery, his comrades thought he would die on the spot.

"But though badly injured, he gave a thumbs-up and an order to keep fighting," said a YDF comrade who was fighting alongside him.

Luckily, he survived the battle and recovered from his wounds.

Ko Phyto recalled the experience in an online speech to mark the YDF's one-year anniversary in May.

YDF forces parade to mark the one-year anniversary of the armed resistance group in May. (Supplied)

station," he said.

"I was wounded, so our medics rescued me and took me back to the base. My comrades kept fighting for an hour, and we were almost able to capture the station. But reinforcements arrived, so they had to fall back. I still feel regret today about not managing to seize the

Ko Myat Thu said injuries to arteries usually take years to heal but Ko Phyo recovered in just three months after a strict regime of daily exercise and determination.

However, Ko Myat Thu and other leaders urged him to take a back seat and command from behind the lines rather than fighting on the ground.

But he refused and had just resumed front-line action when he was caught in the Oct. 9 ambush with just his 9 mm pistol.

This time there was no escape.

Another who knew Ko Phyo well was Maung Saungkha, commander of the Bamar People's Liberation Army (BPLA) resistance group. He expressed his sorrow over losing a revolutionary comrade and seeing yet another young life sacrificed in resisting the military regime.

"To achieve our goal, we pay with losses like these. Those of us who remain alive need to keep up the fight to get the genuine federation we expect," Maung Saungkha told The Irrawaddy, referring to the democratic federal Union that anti-regime forces are fighting for.

<https://www.irrawaddy.com/news/war-against-the-junta/young-but-determined-myanmar-anti-regime-fighter-motivates-others-in-sacrificing-his-life.html>

Three people, including a junta army officer, shot dead in Yangon

The killings in Hlaing township come a month after an anti-junta group killed two ex-officers in the same area.

By RFA Burmese | 2022.10.20

The bodies of two of the victims on Baho Road in Hlaing township. Citizen journalist

Military council Army officer Cpt. Myint Swe has been shot dead along with his wife and another army serviceman in Myanmar's commercial capital Yangon.

Myint Swe, his wife Yadanar Oo and a colleague Aung Ko Min were killed as they returned to the captain's family home in Hlaing township on Thursday at around 9:30 a.m. according to local residents. All three died on the spot, a source – who did not want to be named for safety reasons – told RFA.

"[Mying Swe] was going back to his parents' house. They were shot near the Thiri Myaing bus stop. I heard the sounds of gunshots in the neighborhood and I learned that the victims were a captain, his wife and a comrade," said the source, adding that Baho Road, where the

three were killed, had been closed by junta soldiers who searched the area. The road has since been reopened.

No group has claimed responsibility for the shooting, the second time in a month army officers were targeted in the township. On Sept. 24, retired Brig. Gen. I Ohn Twin and his son-in-law, former Cpt. Ye Tayza were shot dead by an anti-junta group called Inya Urban Force.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/officer-shot-in-yangon-10202022061643.html>

Pregnant woman and her mother-in-law killed in Myanmar army ground and air assault in Sagaing

Junta troops capture civilians who were seeking refuge in a monastery and displace thousands of locals from six villages across Yinmabin and Pale townships

[Khin Yi Yi Zaw](#) | Published on Oct 20, 2022

The remains of a state school operating under the publicly mandated National Unity Government in Sagaing Region, burned down and photographed on October 14 (Myanmar Now)

Two women were killed when Myanmar military forces launched a two-pronged attack on villages on the border between Yinmabin and Pale townships in Sagaing Region on Wednesday morning, firing on the area from above and sending soldiers to attack on foot, locals said.

Two fighter jets carried out an airstrike on the area before a pair of helicopters dropped soldiers off at a site near the village of Nyaung Tan at 10am. They proceeded to raid the neighbouring communities of Pyar Oh and Yin Paung Taing.

A 33-year-old woman named Soe Soe—who was seven months pregnant—and her mother-in-law Nyein Nyunt, in her 60s, were killed in the attack on Pyar Oh.

The raiding troops captured displaced villagers who had been taking refuge in the Pyar Oh monastery and brought them to Yin Paung Taing, which they occupied next.

A local said that the junta forces were “using that village as a meeting point” and noted that they had blocked all roads in and out of the area.

Local anti-junta defence teams confirmed that two columns of Myanmar army soldiers had set up a base in Yin Paung Taing.

The village was targeted in both ground and air [assaults](#) by the military in August that killed some 19 civilians. Several nearby communities were also torched.

“They fired heavy weapons from aircrafts during the previous airstrike, but this time, the sound was not as loud, so I think they were using light weapons,” the local man said. “The aircrafts were hovering around an area several miles long and firing shots.”

Thousands of villagers from Yin Paung Taing, Pu Htoe Thar, Ywar Thit, Non Tan, Pyar Oh and Nyaung Tan villages were displaced by the military’s recent assaults despite there being no battles with resistance forces in the immediate area.

Maung Shwe Wah contributed to this report.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/pregnant-woman-and-her-mother-in-law-killed-in-myanmar-army-ground-and-air-assault-in-sagaing>

Sagaing IDPs Flee To Hpakant

20th October 2022

Hpakant Migrant Workers

Many people have fled the war in Sagaing Region for a better life in Hpakant in Kachin State. But once in the jade-rich area, they’re at the mercy of thugs hired by the big mining companies who beat them up if they catch them scavenging for jade in the pits where they risk their lives every day searching for the precious stone.

“In Hpakant, we can work on a jade block and earn some money to send to our families. Many of us are internally displaced persons from Sagaing Region,” says *Maung Myo Chit, who comes from Kaw Lin Township in Sagaing Region.

Before last year’s coup, they were afraid of being arrested by the police and soldiers, but now they have to hide from goons who will slap them on the face or worse, beat them with sticks and fire slingshots at them.

Despite the dangerous working conditions, Maung Myo Chit hopes that one day he’ll find a jade stone that will turn his luck around. “We have to seek out opportunities, but at the same time we must be careful, because it’s a dangerous life we lead.”

According to local volunteer groups, the jade companies have been working around the clock since the beginning of the year, and if their workers are killed in landslides, they don’t take any responsibility for their deaths.

The military regime has repeatedly stated that no one is allowed to mine jade in Hpakant, but hundreds of mines have been operating in Lon Khin, Hpakant, Mawsizer, Nam Maw and Hpa Pyin Mamung since spring 2021.

The companies have reportedly paid the Burma Army (BA) and also the Kachin Independence Army (KIA) for permission to operate in the area. Representatives for other ethnic armed groups are also involved in the extraction of jade in Hpakant.

One local, who doesn't want to give his name, said that since the regime cut off connectivity, no one from outside the region knows the many difficulties they face.

Another local, who asked that his name not be mentioned, said the internet shutdown has nothing to do with the armed conflict. "They want people to go about their business and not get involved in revolutionary affairs."

BA Light Infantry Division 33 and the People's Militia often clash with KIA Brigade 9 and the People's Defence Forces in the township.

Some investors have built housing for the irregular workers and take 50 per cent of what they can earn in the pits, while other landlords want only 10 per cent of their profit

One worker told KNG on condition of anonymity that he doesn't have to pay his landlord any rent at all. The men are supposedly from the same village and the landlord only wants to see what he finds first. However, the worker says that he's not obliged to sell it to him and that he may sell it to others.

A vendor said inflation and poor transport routes to the area mean that food prices, rents and taxes in Hpakant are constantly in flux. "We can make some money here, but we have to spend most of it."

According to the last census, 300,000 people lived in Hpakant Township.

*The source's name have been changed for security concerns.

<https://kachinnews.com/2022/10/20/sagaing-idps-flee-to-hpakant/>

Myanmar junta troops dump bodies, then retrieve them the next day

The victims—four men and a woman—were all shot in the head at close range and had their hands and feet tied

[Thura Maung](#) | Published on Oct 20, 2022

Regime forces who dumped the bodies of five people they killed on Monday returned to collect them the next day, according to residents of a village in Mandalay Region's Ngazun Township.

Junta soldiers crack down on a protest in Mandalay in February 2021 (Myanmar Now). The body of an unidentified man killed in the village of Kula Ywar Gyi on October 19 (Supplied)

Locals say they found the bodies in the southern part of the village of Kula Ywar Gyi as they were walking to their fields early Tuesday morning.

The victims—four men in their 30s and a young woman in her late teens or early 20s—had their hands tied behind their backs and bullet wounds in their heads, the villagers said.

According to a local man who saw the bodies before they were taken away, three military vehicles arrived in the village at around 9pm the night before.

“We heard several gunshots, but we were too afraid to go out and see what was happening. It looks like they just dumped the bodies and left,” he said, speaking on condition of anonymity.

The villagers were still examining the bodies—which were also blindfolded and had their feet as well as their hands tied—when the three army trucks returned.

Another local told Myanmar Now that the victims were not residents of Kula Ywar Gyi and suggested that they had been disposed of there to make it look as if they had been killed by the anti-regime People’s Defence Force (PDF).

“They wanted to make it look like the PDF did this, but we know who it was. A number of people here saw them coming in their trucks,” he said.

A member of a local defence team said the move was probably also meant as warning.

“There have been quite a few clashes with junta targets in Kula Ywar Gyi, so they are just trying to discourage people living there from taking part in the revolution,” he said.

Resistance forces assassinated the village’s junta-appointed administrator in February of this year and then killed his successor in April.

The identities of the five victims killed on Monday could not be determined at the time of reporting.

The military routinely disposes of bodies on roadsides, especially when their victims are affiliated with Myanmar’s ousted ruling party, the National League for Democracy.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/myanmar-junta-troops-dump-bodies-then-retrieve-them-the-next-day>

Three Children Killed By Random Myanmar Junta Shelling

By HEIN HTOO ZAN | 20 October 2022

James Siang Za Uk and Henry Bawi Za Lian. / Chin Journal

Two six-year-old boys in Chin State and one 14-year-old girl in Rakhine State have been killed by Myanmar junta shells, according to residents.

Regime troops based at a hill in Yay Soe Chaung village in Rathedaung Township, Rakhine State, shelled Pyain Taw village yesterday morning and Ma Nyein Nyein San, 14, was killed at her house, residents said.

A villager said four shells were fired at the village although there had been no fighting nearby.

“Three shells landed outside the village. The frightened villagers ran from their houses, including the girl. The last shell killed her,” he said.

Pyain Taw villagers said Arakan Army (AA) troops were closing routes to the Yay Soe Chaung outpost, prompting troops to fire shells at random every day.

Villagers were not able to hold a funeral for Ma Nyein Nyein San because they fear more shelling if junta troops see a crowd in the village, said residents.

A shell also hit Bon Lun village in Hakha Township, Chin State, on Wednesday afternoon.

James Siang Za Uk and Henry Bawi Za Lian, both six, were coming home from school when they were killed by a shell and a six-year-old girl was injured, according to a village pastor.

“The injured child is in Hakha hospital in critical condition. There was no fighting and no armed groups around the village,” the pastor told The Irrawaddy.

Fighting with the AA is escalating in Rakhine State and regime troops in Minbya Township in the state were reportedly continuously shelling villages this week.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/three-children-killed-by-random-myanmar-junta-shelling.html>

Girl killed, boy injured by Myanmar army shelling in Rakhine State's Rathedaung Township

Similar incidents earlier in the week also left four civilians dead in two other townships in the northern part of the state

[Wai Tha Tun](#) | Published on Oct 20, 2022

A part of the Rathedaung-Ponnakyun road seen in January 2021 (Myanmar Now)

A 13-year-old girl was killed and another child was injured when their village was hit by artillery fire from a nearby military base in northern Rakhine State's Rathedaung Township on Wednesday.

Residents of the area say the shelling began shortly before 11am and hit several local villages, including Pain Taw, where the two casualties were reported.

Junta forces stationed at the Yae Soe Chaung tactical base, located about 20km north of the town of Rathedaung, fired at least four artillery shells at the villages, locals said.

According to a resident of Pain Taw, the girl who died was hit in the back as she and her family were fleeing.

"A shell fell about six feet from their house and she was thrown about 20 feet away by the explosion. She was killed instantly. There was nothing left of her spine and all her internal organs were crushed," said the villager.

A map shows the Yae Soe Chaung tactical base and villages that were hit by shelling on October 19 (Arakan Info Desk)

The girl—eighth-grade student Nyein Aye San—was killed at around 11:20am, the Pain Taw resident added.

The other victim, who was identified as the five-year-old son of a villager named San San Oo, reportedly suffered only a minor head injury.

"His head was just grazed," said the villager who spoke to Myanmar Now, adding that the entire village has been evacuated since the incident.

Pain Taw residents were also forced to flee their homes during a two-year conflict between Myanmar's military and the Arakan Army (AA) that ended in late 2020.

Although the two sides have since resumed fighting, no clashes were reported in the area on Wednesday.

The other villages affected by the shelling were Kalarchaung and Ohn Taw, sources said.

The shelling in Rathedaung comes just days after at least four people were killed in two similar incidents in Minbya and Kyauktaw townships on Monday.

According to local sources, artillery fired by troops stationed at the Kyein Taung pagoda in Minbya killed two people in the village of Phalaungpyin, including an 11-year-old child, and one in the village of Daunt Chaung Gyi, and injured several others.

Later the same day, a 30-year-old Rohingya woman reportedly died when regime forces fired on Kyauktaw's Pike The ward from a security checkpoint on the town's Kissapanadi Bridge.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/girl-killed-boy-injured-by-myanmar-army-shelling-in-rakhine-states-rathedaung-township>

Armed conflicts cause restrictions on support of humanitarian aids in Rakhine: OCHA

PUBLISHED 20 OCTOBER 2022

YANGON-----There have been restrictions on support of humanitarian aids due to ongoing armed conflicts take place in Rakhine State, according to the announcement of the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA Myanmar) on September 19th.

The OCHA Myanmar announcement reported that the renewed fighting between the Tatmadaw and the Arakan Army (AA) took place in Rakhine State. Especially the displaced peoples in northern Rakhine State already need the humanitarian

assistances.

According to the latest statistics of the United Nations (UN), the total number of internally displaced people in Myanmar has reached more than 1.4 million as of October10th, it said.

The OCHA Myanmar reported also said that the partner organizations faced the delay in supplying the humanitarian aids for Buthidaung, Maungdaw, Minbyar, Mrauk-U, Yathadaung Townships due to the travel restrictions.

The OCHA Myanmar said in a statement that humanitarian organizations are urging to continue their efforts to ensure the safe and unhindered passage of aid.

The fighting took place in many villages in Shwegu Township, Kachin State, since early of October. The fighting displaced about 1,000 villagers who already fled to the downtown.

It stated that the ongoing armed conflict between Tatmadaw, ethnic armed groups and their allied People's Defense Forces (PDF) has resulted in displacement and humanitarian needs throughout Myanmar.

Local and international humanitarian organizations are meeting the emerging needs as much as possible, and during the first half of 2022, they were able to provide assistance to 3.1 million people. Efforts are being made to encourage and mobilize especially to visit the conflict areas and provide effective assistance, according to OCHA Myanmar.

<https://elevenmyanmar.com/news/armed-conflicts-cause-restrictions-on-support-of-humanitarian-aids-in-rakhine-ocha>

Locals Fear Fighting In Nawngkio Township

By **SHAN** - October 20, 2022

Villagers are afraid of fresh fighting between the Burma Army (BA) and the Ta'ang National Liberation Army (TNLA) after both armies dispatched troops to Nawngkio Township in northern Shan State.

"We're worried they'll be a gunfight. It's time for harvest and we are praying that fighting won't start in our area," a Nawngkio man told SHAN on condition of anonymity. He explained that the BA are along the highway and that the TNLA and People's Defence Force (PDF) are in the jungle. He said if the BA enters the jungle, there will definitely be a fight.

TNLA troops.

According to locals, the BA sent 30 soldiers from its Infantry Battalion 114 and Ta'ang soldiers were sent to Si Khu, a village about 20 miles from Nawngkio town.

Besides, the Shan State Progress Party also has men in the township who could

engage with the BA.

Since August, the Mandalay chapter of the PDF has been fighting the regime in Nawngkio Township.

<https://english.shannews.org/archives/25416>

Myanmar Military Officer, Three Local Officials Among 10 Regime Forces Killed in Two Days

By THE IRRAWADDY | 20 October 2022

A Myanmar military strategist and three junta-appointed administrators were among 10 regime forces killed by People's Defense Force groups (PDFs) and ethnic armed organizations (EAOs) in the last two days during operations against regime targets.

Meanwhile, at least four civilians including three children were killed at the hands of regime forces.

Incidents were reported in Karen, Chin and Rakhine states and Sagaing, Mandalay and Bago regions.

The Irrawaddy has rounded up the following reports of significant attacks by PDFs and EAOs, as well as the regime's latest atrocities.

Junta military strategist assassinated by resistance snipers in Karen

Resistance fighters of the KNLA and an allied PDF group during an operation. / Cobra Column

Military Colonel Win Min Oo, the chief strategist of Tactical Battalion 441, was confirmed killed by resistance snipers of the Karen National Liberation Army (KNLA) and its allied Federal Wing Drone Force during a five-hour firefight in Myawaddy Township, Karen State on Wednesday, claimed KNLA's Cobra

Column.

The fierce clash started at 9:30 a.m. when the KNLA and the PDF group attacked forces of Myanmar military Infantry Battalions 102, 8 and 207, which were invading the Luu Khoe area.

During the attack, two nearby regime military bases supported their ground forces with artillery strikes against the resistance groups.

Four other junta soldiers were seriously injured in the clash. No resistance casualties were reported.

In the evening, one more soldier was killed by KNLA snipers during an attack on a military base at a hilltop near Lay Kaw Kaw town in the township.

Two kindergarten students killed in junta artillery strike in Chin

Two ethnic Chin kindergarten students who were killed by junta artillery strikes in Hakha. / The Chin Journal

Two kindergarten students, James Siang Za Uk, 6, and Henry Bawi Za Lian, 6, were killed in junta artillery strikes on Bonlwin Village in Hakha Township, Chin State on Wednesday afternoon while they were returning from school, local media outlet The Chin Journal reported.

Another student, a 6-year-old girl, was seriously injured by the explosives. There was no clash with resistance forces going on at the time, and the junta forces shelled the civilian area unprovoked, the local media reported, quoting residents.

Girl, 14, killed in junta artillery strike in Rakhine

Ma Nyein Nyein San after being hit by junta explosives in Rathedaung Township on Wednesday. / Western News

Grade 7 student Ma Nyein Nyein San, 14, was killed in Rathedaung Township, Rakhine State on Wednesday morning when the Myanmar military's Yesoe Chaung base indiscriminately shelled Byeintaw Village with three artillery rounds, unprovoked by any clash, reported local media outlet Western News.

The junta shelling prompted most of the village's residents to flee.

Two civilians were injured in Kyauktaw Township, Rakhine State on the same day when regime forces guarding a bridge used both heavy explosives and firearms to attack nearby villages following a blast at the bridge.

Disabled civilian shot dead by junta forces in Sagaing

The parents of Ko Myin Oo, who was killed by junta troops in Myaung Township on Wednesday, mourn and hug his body. / Ko Nway Oo-Myaung

Disabled person Ko Myint Oo, 45, who was deaf and had only one arm, was shot dead by regime forces in Myaung Township, Sagaing Region at 5 a.m. Wednesday during their raid on Shwe Bon Thar Village, said the Civil Defense and Security Organization of Myaung (CDSOM).

The victim was gunned down while he was attempting to evacuate his elderly parents. Regime forces also looted nearly 2 million kyats (US\$950) in cash and two mobile phones from houses in the village.

After learning of the raid, local resistance forces used land mines and 40-mm explosives to ambush regime troops returning to Kyaukyit police outpost after the operation.

Regime forces fled in different directions after two military troops were injured in the PDF ambush.

Villagers trapped by surprise junta air raid in Sagaing

Two military helicopters during a raid on villages in Yinmabin Township on Wednesday. / CJ

Several hundred residents have been trapped since two Russian-made Mi-35 helicopter gunships attacked their villages, including Yin Paung Taing, in Yinmabin Township, Sagaing Region on Wednesday, as they are surrounded by about 100 regime troops. The troops were airlifted in by four transport helicopters, according to residents.

No further details of the situation have emerged since then.

On Aug. 11, 18 people including resistance fighters were killed in Yin Paung Taing when three Mi-35 gunships attacked a crowd in the village. Sixty troops dropped by helicopters raided and occupied the village for two days.

Four junta soldiers killed by PDF land mines in Bago

A bridge burned down by regime forces in Kyaukgyi Township on Tuesday. / Taungoo PDF

Four regime troops were killed and three seriously injured in Kyaukgyi Township, Bago Region on Tuesday when resistance fighters of Taungoo District PDF

Battalion 3502 used land mines to ambush 100 regime forces near Nyaung Pin Thar Village in the township.

After being ambushed, the junta troops burned down a small bridge nearby.

Junta police officer killed in Bago

A junta police officer was killed and two others injured in Paungde Township, Bago Region on Wednesday afternoon when PDF fighters of Paungde PDF Battalion 3601 used a land mine to ambush regime policemen on three motorbikes on a road.

Junta-appointed ward administrator attacked in Bago

The resistance group Tharyarwaddy Galone Force claimed to have shot and wounded regime-appointed ward administrator U Tun Tun Win and his wife Ma Lei Lei Win, a civil servant working for a junta-controlled agriculture bank, on the Yangon-Pyay highway between Tharyarwaddy and Letpandan townships in Bago Region on Wednesday morning.

Bago Regional PDF said the attack was a part of Operation Nann Htike Aung being carried out against regime targets.

In the attack, the administrator was seriously injured after being shot in the waist and his wife was injured in the leg, the PDF attackers told local media.

Junta-appointed village administrator assassinated in Mandalay

Junta-appointed village administrator Aung Min Tun inspects a man being tied and blindfolded. / Bo Kaung Kin Revolution Group

The resistance group Bo Kaung Kin Revolution Group claimed on Wednesday that it killed Aung Min Tun, a regime-appointed village administrator of Myauk Tangar Village in Madaya Township in Mandalay Region.

The owner of illegal gambling businesses, the dead man was also notorious for threatening and torturing innocent civilians suspected of being PDF supporters, the group said.

A PDF photo shows the administrator inspecting a man who is tied and blindfolded.

Junta-appointed village administrator killed in Mandalay

An improvised gun seized by PDF members from junta-appointed village administrator U Aung Win Gyi. / CJ

U Aung Win Gyi, the regime-appointed village administrator of Oakpho Ywarthit Village in Madaya Township, Mandalay Region was reportedly assassinated by combined PDF groups on Wednesday, according to local media.

He was notorious for torturing and exploiting civilians, the PDF groups said.

An improvised gun was seized from the administrator.

<https://www.irrawaddy.com/news/war-against-the-junta/myanmar-military-officer-three-local-officials-among-10-regime-forces-killed-in-two-days.html>

Myanmar's economy has declined since 2018 but it has now stabilized and improved: SAC chief

PUBLISHED 20 OCTOBER 2022 | EMG

Myanmar's economy has declined since 2018 but it has now stabilized and improved, said Senior General Min Aung Hlaing, chairman of the State Administration Council (SAC) on October 18 while meeting with the MSME entrepreneurs at the State Hall in Mawlamyaing, Mon State.

In the meeting, Senior General Min Aung Hlaing said that in the past there was no encouragement for domestic manufacturing, but only imports and consumption from abroad resulted in domestic needs. We are working to reduce the importation of basic consumer goods and food products that can be produced locally from abroad, and we are doing so because of the large foreign deficit. Similarly, we are encouraging enough production for food, drinks and consumer goods by improving domestic manufacturing activities. Due to the control of imports from abroad, domestic industries are strengthened and jobs are abundant. In the past, Although difficulties have arisen due to the high manufacturing costs, lack of raw materials, not getting enough fuel and energy occurred in the production of cement and technical requirements, now they have taken steps to restore operations. He said that since 2018/2019, the country's economy has declined, but now the country's economy has stabilized and improved.

Manufacturing needs raw materials, fuel and electricity. Many electricity projects were implemented in our country, but they were stopped due to various reasons. Therefore, there are domestic electricity needs, and on the one hand, fuel and gas prices have risen. At present, solar power generation activities are being carried out. In Mon State, solar power generation activities can be carried out for a period of time. If the factories use solar energy, it will save the cost. Therefore, he wants them to make efforts to produce electricity using solar energy, he said.

In some countries, electric vehicles are being used for public transportation to save fuel. We are making efforts to use the transportation system that uses electricity in the country. The fuel needed for vehicles and motorcycles that are used daily has to be imported from abroad, so there is a cost of spending foreign currency. Therefore, efforts are being made to implement a transportation system that uses electricity to save fuel. If this can be done, the cost of fuel will be greatly reduced, and it will bring many benefits to the nation, said Senior General Min Aung Hlaing.

The meeting was attended by the joint secretary of the council, Lt. Gen. Ye Win Oo, Union Ministers U Win Shein, Dr. Kan Zaw, U Tin Htut Oo, U Hla Moe, Dr. Charlie Than, U Aung Naing Oo and Mon State Chief Minister U Zaw Lin Tun, Chief of General Staff (Army, Navy, Air)

General Maung Maung Aye, senior military officers from the Office of the Commander-in-Chief of Defence, Commander and officials of the Southeast Regional Command, State government members and Myanmar Entrepreneurship and Micro, Small & Medium Enterprise (MSME) in Mon State.

<https://elevenmyanmar.com/news/myanmars-economy-has-declined-since-2018-but-it-has-now-stabilized-and-improved-sac-chief>

Collapse in minerals exports robs junta of key revenue

OCTOBER 20, 2022 | By FRONTIER

A mining waste dump area in Monywa, pictured in 2013. (AFP)

The closure of Myanmar's biggest mines due to the post-coup conflict has contributed to an 80 percent plummet in export earnings from the sector over the last two years.

Monthly earnings from Myanmar's mining exports have shrunk from more than US\$150 million to only \$30 million since the 2019-20 fiscal year.

Although on-off border restrictions imposed by China to limit COVID-19 continue to disrupt trade, much of this 80 percent drop is due to a halt in production at copper mines in Sagaing Region run by Chinese companies Wanbao and Yangtze, which revealed on May 6 that operations had been suspended since soon after the February 2021 military coup.

This has denied the junta a key source of foreign currency, the short supply of which has been indicated by the regime's imposition of [capital controls](#) in recent months.

The copper mines are Myanmar's biggest by production volume and are an important source of revenue for the state, as well as for the military directly through shares held by its sanctioned conglomerate Myanma Economic Holdings Limited.

The failure to resume operations is largely a result of the post-coup conflict and the threat posed by armed resistance groups, some of which have targeted mining infrastructure. Workplace strikes aimed at denying revenue to the regime have also been a factor.

Myanmar is endowed with a wide range of valuable minerals. Data from the Department of Mines shows that the most mined include non-ferrous metals such as copper, lead, tin and zinc, ferrous metals such as nickel and chromium, precious metals such as gold and silver, and jade and gems.

Copper, the third most widely used metal in the world, is extracted at three of the five largest mines in Myanmar – Letpadaung and Kyisintaung in Salingyi Township, Sagaing Region, and the

Monywa mine, named after the Sagaing regional capital. Of the other two, nickel is extracted at the Tagaung Taung mine in Mandalay Region's Thabeikkyin Township, and lead, silver and zinc deposits are mined at the Bawdwin pits in Shan State's Namtu Township.

Chinese companies dominate the sector. Wanbao Mining Co Ltd, a subsidiary of China North Industries Group Corporation Ltd (an arm of Chinese state arms producer Norinco), is licensed to operate the Letpadaung mine until 2051. Yangtze Copper Co Ltd, a subsidiary of Wanbao, operates the Sabetaung and Kysintaung mines under an agreement that expires in 2028. China Nonferrous Metal Mining Group and Taiyuan Iron and Steel Group have been permitted to operate the Tagaung Taung mine until 2032.

Transparency campaign group Publish What You Pay estimated in a [report](#) that in the 2020-21 fiscal year, ending in October, the junta earned \$417 million from Letpadaung, \$187 million from Sapetaung and Kysintaung and \$121 million from Tagaung Taung

"The mining sector is very lucrative for the junta in terms of revenues and royalty payments," said Mr Clancy Moore, director of Publish What You Pay Australia.

However, over the past two years, mining has diminished as a revenue stream. Although global demand has remained high, data from the junta's Ministry of Commerce [shows](#) that between April 1 and August 12, earnings from minerals exports almost halved compared to same period last year, falling from \$254.45 million to \$139 million (about \$30 million a month). This followed an even steeper drop in 2020-21 from the previous fiscal year, from \$1.871 billion over 12 months (\$156 million a month) to \$895.6 million.

The cost of conflict

Mining investors told *Frontier* that exports had been hurt by COVID-19 restrictions on border trade with China and Thailand, which were imposed in the second quarter of 2020 but periodically lifted and reimposed since then. However [figures](#) from the commerce ministry show that formal border trade only constituted around 20pc of the total value of Myanmar's official mineral trade in both the 2018-19 and 2019-20 fiscal years.

Illicit border trade is believed to be greater, and insiders told *Frontier* that the clandestine trade in precious metals and rare earths (of which Myanmar is believed to be the world's third largest exporter) had also been hit by border restrictions, as well as by other factors that are less clear.

Myanmar does not regulate or keep figures for rare earths, which are extracted in areas bordering China under the control of armed groups, including a [Border Guard Force](#) under Tatmadaw command. However, statistics published by China's customs bureau show that rare earth imports from Myanmar totalled only \$230 million between January and August. Such figures back anecdotal accounts that tell of a significant [slump in shipments](#) since July. A Global Witness [report](#) on Myanmar's environmentally destructive rare earth trade suggests that exports to China had reached \$750 million per year by 2021.

Although there was never a lockdown on sea trade, statistics from the Myanmar Port Authority show that COVID-19 also vastly decreased the number of container vessels leaving port, constraining export volumes and hiking prices.

However, sources in the industry say a larger factor in the export decline than the pandemic is a fall in production, the main cause of which is the post-coup unrest in parts of Sagaing, Magway, and Mandalay regions that host mines and processing plants.

“There are many areas where mining operations cannot continue because the situation is not peaceful, even though businesspeople have mining licences and pay tax to the authorities,” said investor Daw Toe Toe Win*.

“The big mining companies licensed by the government can’t operate in parts of the country where the lack of full territorial control means [the junta] can’t protect them,” said industry insider U Saw Tin*.

The Department of Mines did not respond to *Frontier’s* questions about how mining operations have changed since the coup. However, on August 12, junta mouthpiece the *Global New Light of Myanmar* attributed the decline in mineral exports to a fall in production caused partly by domestic unrest.

Following the suspension of operations at Sagaing’s copper mines in February last year, the Tagaung Taung mine in Mandalay Region was also shut down after three pylons that supply electricity to the site were sabotaged by the Sagaing-based Htigyaing People’s Defence Force on January 7.

It was one of at least 15 attacks targeting big Chinese projects or their infrastructure between the coup and June 28 this year, the Myanmar Institute for Strategy and Policy, a think tank, told *Frontier*. It said they included eight attacks targeting the Letpadaung, Kysisintaung and Tagaung Taung mines.

More peaceful forms of resistance to military rule have also curbed production.

Yangtze employee U Myint Kyaw* told *Frontier* the main reasons for the initial post-coup suspension of operations, before the armed struggle began, “were the COVID-19 crisis and the number of staff who went on strike to show support for the Civil Disobedience Movement”.

The CDM is a mass strike launched in the days following the coup. Although largely undertaken by government staff, it was also joined by private sector workers in industries considered strategic for the junta.

Highlighting the scale of the walkout at the mines, Myint Kyaw said the number of Wanbao employees shrunk from more than 7,000 to about 500 following the coup, while the Yangtze workforce fell from about 4,000 to nearly 300.

People protest against the Wanbao mine in Yangon in 2012. (AFP)

Resistance groups pledge to ‘destroy’ mines

However, despite the halt to production, large stockpiles remain at the mining sites. Myint Kyaw said there were around 60,000 tonnes of refined copper at Wanbao’s site and about 40,000 tonnes at Yangtze’s.

Another Yangtze employee, U Hla Htun*, said both it and Wanbao had been able to deliver some copper from their stockpiles to China under military escort.

Nearby residents and resistance fighters familiar with the companies’ logistics confirmed these shipments from the Letpadaung mine, saying trucks continue to ferry copper to Kyauk Myat village on the Chindwin River, where they load barges that travel on to China.

U Aung Min, leader of the Letpadaung Regional Anti-dictatorship Strike Force, said the junta goes to great lengths to guard these consignments and protect mining infrastructure in general. He said soldiers threaten to torch villages if any part of the supply chain is targeted by resistance groups. They have followed through on these warnings, he said, by raiding villages, [torturing and dismembering](#) civilians and burning down homes at least 10 times. In one of these raids, troops allegedly [killed](#) two Yangtze employees.

In an attempt to stop news of these atrocities from getting out, soldiers “cut phone lines, the internet and electricity,” Aung Min added.

However, resistance groups say they are determined to keep targeting mining operations because of their role in funding the junta.

A spokesperson for the Salingyi GZ People’s Defence Force said it would “destroy the projects at once” if the copper mines restart production because the revenue would be used by the junta to “buy bullets to kill people”.

The group was one of 16 resistance armies from Salingyi and nearby Yinmabin Township in Sagaing that declared on April 21 they would destroy the Letpadaung mine if Wanbao resumed operations.

In a statement issued on June 27, Wanbao and Yangtze said they did not want their mining operations to be involved in conflict. “We wish nothing but peace and development for the entire communities. We call on all groups, armed or otherwise, to respect the lives and livelihoods of our colleagues at the mine site,” the statement said.

Junta spokesperson Major-General Zaw Min Tun did not respond to *Frontier’s* questions but told *RFA Burmese* in May that the military would deploy troops to protect the mines if they were attacked.

“As a government, we have a responsibility to protect all investments in the country and must provide security for them,” he said, adding that the junta was “working to get things back on track” at Letpadaung.

However, industry sources say that reviving mining won’t be possible amid raging conflict.

“If the country is peaceful, mining sector production will rise together with foreign currency earnings,” said investor Toe Toe Win, adding that, unless the fighting stops, “the industry won’t recover”.

* Denotes the use of pseudonym for safety reasons

<https://www.frontiermyanmar.net/en/collapse-in-minerals-exports-robs-junta-of-key-revenue/>

အင်းစိန်ထောင်ကို ပါဆယ်ပုံး ပို့ဖို့လွယ်သလား

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

ရန်ကုန်မြို့၊ အင်းစိန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်၊ ထောင်ဝင်စာနှင့် ပစ္စည်းလက်ခံဌာနအတွင်း မနေ့ မနက် ၉ နာရီခွဲခန့်က ပုံးနှစ်လုံးပေါက်ကွဲပြီး ထောင်ဝန်ထမ်း၊ ထောင်ဝင်စာလာပို့သူ အရပ်သားများနှင့် ကလေးငယ် တဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း ၈ ဦးသေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့မှာရှိတဲ့ အင်းစိန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်ဆိုတာ တနိုင်ငံလုံးရဲ့ အကြီးဆုံးထောင်ကြီးဖြစ်သလို အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက စွပ်စွဲ ချက်မျိုးစုံနဲ့ ဖမ်းဆီးပြီး နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအများအပြားကို ချုပ်နှောင်ထားရာ နေရာဖြစ်ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီအနေနဲ့ ထောင်အထဲ ချုပ်နှောင်ထားတဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ထောင်အပြင်ရုံးထုတ်တာမရှိဘဲ ထောင်ဝင်းအတွင်းမှာ အထူးတရားရုံးတွေဖွဲ့ပြီး အမှုတွေကို စစ်ဆေးတာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအတွက် ထောင်ထဲမှာ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံထားရတဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေရဲ့ မိသားစုဝင်တွေဟာ နေ့စဉ်တိုင်းလိုလို အကျဉ်းထောင်ကို လာရောက်ပြီး သူတို့ရဲ့ သားသမီး၊ မိဘ၊ ညီကိုမောင်နှမတွေကို အသုံးအဆောင်၊ အစားအသောက်၊ ဆေးဝါးကစလို့ ထောင်ဝင်စာ လာရောက်ပို့ဆောင်ကြရပါတယ်။

ဒီလို ထောင်ဝင်စာပို့ဆောင်ရတာဟာ လွယ်ကူတဲ့အလုပ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ စစ်ကောင်စီဘက်က အမိန့်အမျိုးမျိုးထုတ်ကာ တင်းကြပ်သလို အစောင့်အကြပ် အစစ်အဆေးတွေလည်း များပါတယ်။

ထောင်ဝင်စာပို့သူတယောက်ဟာ ပထမဆုံး ထောင်ဝင်းထဲ ဝင်ဝင်ချင်းမှာပဲ မှတ်ပုံတင်လို သက်သေခံအထောက်အထား တစုံတရာ ပြပြီး နာမည်စာရင်းသွင်းရပါတယ်။

အင်းစိန်ထောင်ဝင်ပေါက် တည်နေရာအရ ဝင်ဝင်ချင်း ညာဘက်မှာ ယခုပေါက်ကွဲမှုဖြစ်တဲ့အဆောင်ရှိပါတယ်။ သူ့ရဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် လမ်းတဖက်ခြမ်း၊ ဝင်ဝင်ချင်းဘယ်ဘက်ခြမ်းမှာ စစ်တပ်နေရာယူတဲ့ နှစ်ထပ်ဘန်ကာတခု၊ ပစ္စည်းတွေစစ်ဆေးတဲ့နေရာ အစဉ်လိုက် ရှိပါတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်တဲ့အဆောင်ထဲမှာ ဆေးလက်ခံတဲ့နေရာ၊ ထောင်ဝင်စာ လက်ခံတဲ့နေရာလည်း ရှိပါတယ်။

ထောင်ဝင်စာပို့သူဟာ နာမည်စာရင်းသွင်းပြီးရင် နာမည်အချက်အလက် ရေးထည့်ထားတဲ့ ကတ်ပြားတခုပြန်ပေးပါတယ်။ ဒီကတ်ပြားနဲ့မှ အဆောင်ထဲ ဆယ်လှမ်းလောက် ထပ်ဝင်တဲ့အခါ ကွန်ပျူတာနဲ့ ပို့ချင်သူရဲ့ နာမည်ကို စာရင်းသွင်း စစ်ဆေးပါသေးတယ်။

ဒီလိုစာရင်းသွင်းပြီးတဲ့အခါ အဆောင်ကထွက်ပြီး လမ်းတဖက်မှာရှိတဲ့ နေရာကို သွားရပါတယ်။ အဲဒီမှာ အဆောင်လေးတွေရောက်မှသာ ပါလာတဲ့ ထောင်ဝင်စာပစ္စည်းတွေကို တခုချင်းစစ်ဆေးတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအတွက် ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားတဲ့ ထောင်ဝင်စာနှင့် ပစ္စည်းလက်ခံဌာနထိ ပစ္စည်းတွေကို တစုံတရာစစ်ဆေးတာ မရှိဘဲ ဝင်ထွက်နိုင်ပါတယ်။

“ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်တဲ့အဆောင်မှာ ဘာမှမစစ်ဘူး၊ လုံးဝ မစစ်ဘူး။ လုပ်မယ်ဆို လုပ်နိုင်တဲ့အနေအထားရှိတယ်။ ကျနော်တို့လည်း ကိုယ့်အထုပ်လေးကိုယ်ဆွဲပြီး ဝင်သွားတာပဲ။ အဲဒီနေရာရောက် သန်းခေါင်စာရင်း၊ မှတ်ပုံတင်နဲ့ပေးလိုက်တယ်။ ဘယ်သူဘာညာရေးခြစ်ပြီး ကတ်လေး ထုတ်ပေးလိုက်တယ်။ ရှေ့ကို ငါးလှမ်းလောက်လျှောက်လိုက်ရင် ကွန်ပျူတာနဲ့ စာရင်းသွင်းတဲ့နေရာမှာ စာရင်းသွင်း၊ ပြီးရင် ဟိုဘက်ကားလမ်းကို ကူးလိုက်တော့မှ ပစ္စည်းစစ်တဲ့နေရာ။ ဒီဘက်အဆောင်က လုံးဝမစစ်ဘူး၊ တောက်လျှောက်ဝင်လို့ရတဲ့နေရာ” လို့ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်မှာ ကိုယ်တိုင်ရှိနေခဲ့သူတဦးက ရှင်းပြပါတယ်။

ဒီလိုထောင်ထဲကို ပစ္စည်းသွင်းရာမှာ လိုအပ်ချက်တွေအရ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမိသားစုတချို့ဟာ ညှိနှိုင်းလာဘ်ပေးရတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

အထောက်အထား တစုံတရာပြသဖို့ ခက်ခဲသူတွေဟာ ထောင်အထဲမှာရှိတဲ့ ကိုယ့်လူရဲ့နာမည်နဲ့ ပစ္စည်းအပ်ချင်တဲ့အခါ ညှိနှိုင်းထားရတဲ့ ထောင်ဝန်ထမ်း (သို့မဟုတ်) ရဲကို ငွေပေးရပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင်ပစ္စည်းကို လာယူပြီး အထဲသွင်းပေးပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ငွေပေးပြီး ပို့ဆောင်ခိုင်းပေမယ့် ကြားကဖြတ်စားတာတွေ၊ ပစ္စည်းကို လုံးဝသွားမပေးတာတွေ ကြုံရတတ်ပါတယ်။

ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ရသူတဦးက “ကျနော် ထောက်ခံစာမရတုန်းက တကြိမ်ငွေပေးပြီးသွင်းဖူးတယ်။ ကျပ် ငါးထောင်ပေးရတယ်။ ဒါပေမယ့် ပစ္စည်းက မရောက်ဘူး၊ အလိမ်ခံရတယ်။ နောက်တခါတော့ ငွေပေးပြီး မပို့တော့ဘူး” လို့ ဆိုပါတယ်။

ယမန်နေ့ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ကိုယ်တိုင်ရှိနေခဲ့သူတဦးက ပေါက်ကွဲမှုဟာ အဲဒီအချိန်ပစ္စည်းလာပို့သူတွေ ယူလာတဲ့ အထုပ်ကမဟုတ်ဘဲ ဌာနရဲ့ ကောင်တာနောက်မှာရှိနေတဲ့ အထုပ်ကနေ စပြီးပေါက်တာလို့ မျက်မြင်တွေ့ရတဲ့အခြေအနေကို ပြောပါတယ်။

၎င်းက “ကောင်တာအတွင်းက ပေါက်တာဆိုတာ သိလိုက်တာက အဲဒီမှာ မီးခိုးလိုဖြစ်သွားပြီးတော့ အမှုန်အမွှားတွေ ဖွာကနဲ ထွက်သွားတာ၊ ကောင်တာရှေ့က ပေါက်တာ မဟုတ်ဘူး၊ မြင်နေရတယ်။ အထုပ်ဆွဲသွားတဲ့သူတွေဆီက ပေါက်တာမဟုတ်ဘူး၊ ကောင်တာထဲက ပေါက်တာ၊ ကောင်တာထဲက ပေါက်တာဆိုရင် သူတို့ဆီ By Name နဲ့ ငွေပေးပြီး သွင်းတဲ့ဟာကပေါက်တာ၊ ကျနော် အဲဒီလိုပဲ ယူဆတယ်။ By Name နဲ့ငွေပေးပြီးသွင်းရင် သူတို့(ထောင်ဝန်ထမ်း/ရဲ) ကိုယ်တိုင်ယူပြီးသွင်းတဲ့ဟာ” လို့ပြောပါတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ဖြစ်ချင်းမှာလည်း ထောင်လုံခြုံရေးလက်နက်ကိုင်တွေဟာ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်တဲ့ အဆောင်ရဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် နှစ်ထပ်ဘန်ကာထဲကနေ ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်တဲ့အတွက် ထိခိုက်သေဆုံးတာတွေရှိခဲ့တယ်လို့ မျက်မြင်တချို့က ပြောထားပါသေးတယ်။

ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်မှာ သေဆုံးခဲ့ရတဲ့သူတွေ ပေါက်ကွဲစ ထိမှန်သေသလား၊
ထောင်လုံခြုံရေးတွေပစ်ခတ်လို့ သေနတ်မှန် သေသလားဆိုတာတော့ သီးခြားအတည်ပြုနိုင်ဖို့
စုံစမ်းနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်မှာ ကိုယ်တိုင်ကြုံရသူတစ်ဦးကတော့ ပေါက်ကွဲတဲ့အချိန်မှာ သူ့အနေနဲ့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတာမရှိဘဲ
အဝင်ဝကို ပြန်ထွက်ပြေးနိုင်ခဲ့ပြီး အဝန်းမှာရှိတဲ့ သံတိုင်တွေနားအရောက်မှာ သေနတ်ပစ်ခတ်လို့
ဝပ်နေတဲ့အချိန်မှသာ ခါးကို လာထိမှန်ပြီး ဒဏ်ရာရခဲ့တာလို့ ဆိုပါတယ်။

“လမ်းခြားနေတယ်၊ ဘယ်ဘက်ကနေ ညာဘက် (ပေါက်ကွဲတဲ့အဆောင်) ကို ပစ်နေလို့ ကျနော်တို့ မှန်တာပေါ့။
ဗုံးပေါက်လို့ ကြောက်လန့်တကြား ပြေးနေတဲ့ လူအုပ်ကို သူတို့လည်းကြောက်လန့်ပြီး ရမ်းသမ်းပစ်တာပဲလေ၊
ဘောင်းဘောင်းနဲ့ တောက်လျှောက်ပစ်တာ။ ကိုယ်တို့က ဘန်ကာကို ကျောခိုင်းရက်ကြီးဖြစ်နေတယ်၊ ဘောင်းဘောင်း
အသံကြားတော့ ကုန်းဝပ်လိုက်တာ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ခါးက ပူကနဲဖြစ်သွားတာ သိလိုက်တယ်၊
ကြည့်တော့မကြည့်အားဘူး၊ ကားပေါ်ရောက်မှ ကြည့်တော့ ဒဏ်ရာက သွေးတွေ ထွက်နေပြီ” လို့ သူက ပြောပါတယ်။

“ကံကောင်းလို့ မသေတာ၊ ပိုက်ဆံအိတ်ခံလို့၊ ပိုက်ဆံအိတ်က သံကွင်းပြတ်သွားတယ်၊ လာထိတာ
တော်တော်ပြင်းတယ်။ အဲဒီသံကွင်းခံသွားလို့ မဟုတ်ရင် ကျနော်လည်း ထုတ်ချင်းပေါက်သွားနိုင်တယ်၊ အပေါက်က
သုံးပေါက်၊ ကြီးတာက တပေါက်ပေါ့၊ အခု ညှိမ့်စွဲနေတာပဲ၊ အခုတော့ ကိုယ်လေးနည်းနည်းပူပြီး
ဖျားချင်သလိုဖြစ်နေတယ်” လို့လည်း ပြောပြပါတယ်။ လက်ရှိမှာတော့ သူဟာ နေအိမ်မှာပဲ ရှိနေပါတယ်။

ဒီပေါက်ကွဲမှုဖြစ်မှာတော့ ထောင်ဝန်ထမ်း ၃ ဦးနဲ့ အရပ်သား ၅ ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး ထောင်ဝန်ထမ်း ၅ ဦးနဲ့ အရပ်သား ၁၃
ဦးတို့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့တဲ့အတွက် အင်းစိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှာ တင်ပို့ကုသထားတယ်လို့
အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုဟာ အဆောက်အဦးအတွင်းမှာ တကြိမ်နဲ့ အပြင်ဘက်မှာ တကြိမ်ဖြစ်တယ်လို့ စစ်ကောင်စီက ဆိုထားပြီး
ရှင်းလင်းရှာဖွေရာမှာလည်း မပေါက်ကွဲသေးတဲ့ လက်လုပ်ဗုံးတစ်ခုကို ပါဆယ်ထုပ်တစ်ခုအတွင်းက တွေ့ရတဲ့အတွက်
ရှင်းလင်းခဲ့ရတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

လက်ရှိမှာ ဒီဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်မှုဟာ သူတို့ရဲ့လက်ချက်ဖြစ်ပြီး ထောင်အတွင်းက တော်လှန်ရေးရဲဘော်တွေကို
ဖိနှိပ်နေတဲ့အတွက် လက်တုန့်ပြန်တိုက်ခိုက်ခဲ့တာလို့ မြို့ပြပြောက်ကျားအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Special Task Agency Of
Burma(STA)အဖွဲ့က မနေ့ကပဲ ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

သို့သော် ဒီလုပ်ရပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေရဲ့ မိသားစုဝင် အရပ်သားအများအပြား
ထိခိုက်သေဆုံးရတဲ့အတွက် ဝေဖန်သုံးသပ်မှုတွေ များစွာထွက်ပေါ်နေပြီး ကန့်ကွက်ရှုတ်ချမှုတွေ ရှိနေပါတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုမှာရှိနေခဲ့သူတစ်ဦးက “ဒီထောင်ထဲမှာရှိနေတာ ကျနော်တို့ရဲ့လူတွေ၊ ကျနော်တို့လူတွေရဲ့ မိသားစုတွေက
ဒီအပေါက်ဝကိုပဲ အမြဲလာနေရတာ။ ကျနော်တို့ လူတွေက ကျနော်တို့ကို ပြန်သတ်ပါ့မလား၊ အဲဒီ
အတွေးဝင်မိတယ်ဗျာ” လို့ ပြောပါတယ်။

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ(NUG)ကလည်း ဒီလုပ်ရပ်အပေါ် ကန့်ကွက်ရှုတ်ချကြောင်း ကြေညာခဲ့ပြီး
ဖြစ်စဉ်အသေးစိတ်အား စုံစမ်းလျက်ရှိသလို အရပ်သားများ သေဆုံးခဲ့ရသည့်အကြောင်းအရင်းကိုလည်း
စုံစမ်းစစ်ဆေးလျက်ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

NUGက “အရပ်သားပြည်သူများအား ထိခိုက်စေသည့် မည့်သည့်လုပ်ရပ်မျိုးကို မည်သည့်အဖွဲ့က
ကျူးလွန်သည်ဖြစ်စေ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအနေဖြင့် ကန့်ကွက်ရှုတ်ချယုံသာမက ကျူးလွန်ခဲ့သော

အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ် မည်သူ့ကိုမဆို တရားဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကိုလည်း မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်သွားမည်” လို့ ကြေညာထားပါတယ်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/10/20/255411.html>

အင်းစိန်ထောင်ဖြစ်စဉ် ဘယ်သူလုပ်လုပ် ရှုတ်ချတယ်

ဧရာဝတီ | 20 October 2022

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အများအပြား ချုပ်နှောင်ထားရှိရာ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင် ထောင်ဝင်စာဌာန အဆောက်အအုံ အတွင်း ယမန်နေ့ နံနက်ပိုင်းက ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားရာ ထောင်ဝန်ထမ်း တပ်သား ၃ ဦးနှင့် အရပ်သား ၅ ဦး သေဆုံးခဲ့ရ သည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သူများအား ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချကြောင်း တော်လှန်ရေးအင်အားစုများက ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့သည့် အရပ်သားများမှာ ထောင်အတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား၏ မိသားစုဝင်များ ဖြစ်ကြပြီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရသူများလည်း ရှိခဲ့သည်။

ရန်ကုန် မြို့ပြပြောက်ကျားအဖွဲ့တဖွဲ့ ဖြစ်သည့် Special Task Agency of Burma (STA) အဖွဲ့က အင်းစိန်ထောင် ဖောက်ခွဲ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်စဉ်မှာ ၎င်းတို့ လက်ချက်ဖြစ်ပြီး အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်မှူးကို ဦးတည်တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယနေ့ ခြုံပင် ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်ပြီး အရပ်သားပြည်သူများ သေဆုံးခြင်းမှာ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သာ ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဖော်ပြထားသည်။

၎င်းတို့ အနေဖြင့် မည်သည့် နိုင်ငံရေးအင်အားစု၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်မှ ပတ်သက်ဆက်နွှယ်ခြင်း မရှိဘဲ ကိုယ့်အသိစိတ် ဓာတ်ဖြင့်သာ စစ်ကောင်စီအား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရေးတွင် ပါဝင်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောထားသည်။

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကလည်း ပြည်သူများအား ထိခိုက်စေသည့် မည်သည့် လုပ်ရပ်မျိုးကို မည်သည့်အဖွဲ့က ကျူးလွန်သည်ဖြစ်စေ အမျိုးသား ညီ ညွတ်ရေး အစိုးရအနေဖြင့် ကန့်ကွက်ရှုတ်ချရုံသာမက ကျူးလွန်ခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ် မည်သူ့ကိုမဆို တရား ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ သည်။

ထို့အတူ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ အပါအဝင် တော်လှန်ရေးအင်အားစုများက ယခုကဲ့သို့ အရပ်သားများ ရှိနေသည့် ထောင်ဝင်စာ လက်ခံဌာန နေရာအား ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်းထန်စွာရှုတ်ချခဲ့ကြပြီး တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောဆိုကြသည်။

ကိုမင်းသွေးသစ်

ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသ) ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဟောင်း

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေရဲ့ သီးသန့်ပါဆယ် ပို့ရမယ့်နေရာကို ဦးနှောက်ရှိတဲ့ ဘယ်အဖွဲ့မှ လုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျိန်းသေ တာတော့ မြို့ပြပြောက်ကျား UG တွေသည် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေရဲ့ မိသားစုတွေ ထိခိုက်ပါစေဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ဘယ်တော့မှ လုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ကိုမင်းသွေးသစ်(ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသ) ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဟောင်း)

နောက်ဆုံး ဒီနေရာသည် ပါဆယ်ထုပ်ကို အကြိမ်ကြိမ် စစ်တယ်။ ထောင်ဝင်စာ ပို့သူတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံအရ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား မိသားစုတွေရဲ့ ပါဆယ်ထုပ်ကို အကြိမ်ကြိမ်စစ်တယ်။ အထဲက ပစ္စည်းထားတဲ့ ပစ္စည်းလက်ခံတဲ့အထိကို ဗုံးရောက်လာဖို့ဆိုတာ တော်တော်မလွယ်တဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခြုံငုံပြီးပြောရရင်တော့ ဘယ်အဖွဲ့ပဲလုပ်လုပ် တော်တော် လူမဆန်တဲ့ ဦးနှောက်မဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ပဲ ဖြစ်တယ်။ လုပ်တဲ့သူဟာ တရားဥပဒေအရ ထိုက်သင့်တဲ့ ပြစ်ဒဏ် ပြန်ခံရမယ်။

မဖြစ်မနေ ပြန်ပေးဆပ်ရမှာပဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုနေဘုန်းလတ်

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) သတင်းပြန်ကြားရေး တာဝန်ခံ

ကိုနေဘုန်းလတ် (အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) သတင်းပြန်ကြားရေး တာဝန်ခံ)

ဒီဖြစ်စဉ်ကို ဘယ်သူလုပ်လုပ် ရှုတ်ချပါတယ်။ လုပ်တဲ့သူတွေလည်း တာဝန်ခံရပါမယ်။ ဒီလုပ်ရပ်မှာ စစ်ကောင်စီကတော့ အမြတ်ထွက်သွားပါတယ်။ ၁ - နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမိသားစုတွေ သေရတယ်၊ ၂ - ထောင်ဝင်စာတွေကို အကန့်အသတ် မရှိ ပိတ်ဖို့ အကြောင်းပြချက် ရသွားတယ်၊ ၃ - ထောင်ဝင်စာပိတ်တဲ့အတွက် ထောင်တွင်းနဲ့အပြင် အဆက်အသွယ် ပြတ် သွားတယ်၊ ၄ -

တော်လှန်ရေးကို ပုံဖျက်ဖို့ အချက်အလက်တခု ရသွားတယ်။

ဦးထွန်းကြည်

ဦးဆောင်ကော်မတီ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများအဖွဲ့

ဦးထွန်းကြည် (ဦးဆောင်ကော်မတီ၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများအဖွဲ့)

ဒီလိုမျိုးကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အရပ်သားနဲ့ အရပ်ဘက်တွေ အခုလိုမျိုး ထိခိုက်နစ်နာ သေကြေပျက်စီးတဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ လုံးဝ လုံးဝ လက်ခံလို့ မရပါဘူး။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းလုပ်လုပ် ဒါသည် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက်ကြောင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုတ်ချတယ်။ ဒီလုပ်ရပ်နဲ့

ပတ်သက်ပြီးတော့ လုံးဝ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိတော့ဘူးလို့ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။

မောင်ဆောင်းခ

ဗမာပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (BPLA) ခေါင်းဆောင်

မောင်ဆောင်းခ ဗမာပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (BPLA) ခေါင်းဆောင်

ဘယ်သူပဲလုပ်လုပ် အများပြည်သူနဲ့ ဆိုင်တဲ့နေရာတွေကို ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်တာတွေ မလုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ရန်သူက သူ့လူ ထိတာနဲ့ ပြည်သူတွေကို ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်တာတွေ လုပ်တတ်တယ်ဆိုတာကို ကျိုက်ထီးရိုး ဖြစ်စဉ်မှာ မြင်ခဲ့ရပါပြီ။ ဒီလို ပုံစံတွေနဲ့ ကြာလာရင် လူထုက တော်လှန်ရေးအပေါ် အယုံအကြည် ကင်းမဲ့သွားစေနိုင်ပါတယ်။

**အင်းစိန်ထောင်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပေါက်ကွဲ၊ ပစ်ခတ်မှုအား ကျူးလွန်ခဲ့သည့် မည်သူ့ကိုမဆို ကန့်ကွက်ရှုတ်ချပြီး
မဖြစ်မနေ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု NUG ထုတ်ပြန်**

By ဂန္တမာ | 20 October 2022

ရန်ကုန်(မန္တလေး)။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊
အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်(ဗဟို)၌ ယနေ့ အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် နံနက်
၉ နာရီ ၄၀ မိနစ်အချိန်ခန့်က ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားရာ
စစ်ကောင်စီတပ်မှ ပြန်လည်ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးသူများနှင့်
ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများ ရှိခဲ့သည်။

အဆိုပါဖြစ်စဉ်၌ အကျဉ်းထောင်ဦးစီးဝန်ထမ်း အချို့သေဆုံးပြီး
ပြည်သူ ငါးဦးပါ သေဆုံးခဲ့ရသည့်အတွက် ၎င်း ပေါက်ကွဲ၊

ပစ်ခတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရပ်သားပြည်သူ ထိခိုက်စေသည့် မည်သည့်လုပ်ရပ်မျိုးကိုမဆို ကျူးလွန်ခဲ့သည့်
အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ် မည်သူ့ကိုမဆို ကန့်ကွက်ရှုတ်ချကြောင်းနှင့် တရားဥပဒေနှင့်အညီ
အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေးကိုလည်း မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ
(NUG) မှ အသိပေးထုတ်လိုက်သည်။

ဖြစ်စဉ်မှာ ယနေ့ နံနက်ပိုင်းက အင်းစိန်ထောင်၊ ထောင်ဝင်စာပေးပို့သည့်နေရာအနီး ပေါက်ကွဲမှု
နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် Special Task Agency Of Burma(STA) အဖွဲ့၏
သတင်းထုတ်ပြန်သော ဗီဒီယိုဖိုင်တွင် ပထမဦးပေါက်ကွဲပြီးချိန်တွင် စစ်တပ်မှ သေနတ်ဖြင့် သုံးချက်ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး
ဒုတိယဦးပေါက်ကွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

“ဗုံးပေါက်တာ နှစ်လုံး၊ အသံကအကျယ်ကြီးပဲကြားရတယ်။ နောက်တော့ စက်သေနတ်နဲ့ဆွဲသလို
တရစပ်ပစ်တော့တာပဲ။ ပစ်တာက ထောင်ဗူးဝထိပ်မှာ စောင့်နေတဲ့ နှစ်ထပ်တိုက်ဘန်ကာရှိတယ်။
အဲ့နေရာကနေပစ်တာ။ ဘန်ကာထဲမှာရှိနေတဲ့ အပေါ်ကစစ်သား ပစ်တာလား၊ ဘန်ကာအောက် အရှေ့ဘက်ကနေ
ပစ်တာလားတော့မသိဘူး။ ပစ်သံကြားတော့ ဆိုင်ခုံအောက်ထဲဝင်ပုန်းနေလိုက်တာ။” ဟု ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားရာ
နေရာအနီးရှိနေသူတစ်ဦးက ၎င်းသိရှိထားရသည်ကို ပြန်လည်ပြောပြသည်။

ယနေ့သည် အင်းစိန်ထောင်အတွင်း မတရားဖမ်းဆီးခြင်းခံထားရသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ရုံးထုတ်ရက်နှင့်
ထောင်ဝင်စာပေးပို့နိုင်သည့် ရက်ဖြစ်သဖြင့် ပေါက်ကွဲမှုနှင့် ပစ်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပွားသည့်ဖြစ်စဉ်ကြောင့်
သေဆုံးခဲ့ကြရသည့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများထဲတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏ မိခင်များနှင့် မိသားစုဝင်များလည်း
ပါဝင်ခဲ့သည်ဟုလည်း သိရှိရသဖြင့် NUG အနေဖြင့် ဖြစ်စဉ်အသေးစိတ်အား စုံစမ်းလျက်ရှိသလို သေဆုံးခဲ့ရသော
အရပ်သားပြည်သူများ၏ သေဆုံးခဲ့ရခြင်းအကြောင်းရင်း (Cause of Death) ကိုလည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးလျက်ရှိကြောင်း
ထုတ်ပြန်လာသည်။

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ၏ ပြည်သူလူထုအပေါ်
ဥပဒေမဲ့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်နေမှုများအား အကာအကွယ်ပေးရေး ပြည်သူ့ခုခံတော်လှန်စစ်ကို စစ်သည်တော်
ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဆင်နွှဲလျက်ရှိပြီး အဆိုပါ စစ်သည်တော်ကျင့်ဝတ်စည်းမျဉ်း (Code of
Conduct) များထဲမှ စစ်ရေးဆိုင်ရာပစ်မှတ် သတ်မှတ်ရာတွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ်၏ ယန္တရားများကိုသာ

ချေမှုန်းရမည်။ အရပ်သားပြည်သူများအား ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရဟူသည့် အချက်များပါရှိကြောင်း သိရသည်။ လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ပါကလည်း ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

STA အဖွဲ့အနေဖြင့် ယခုလို တိုက်ခိုက်ခြင်းမှာ အင်းစိန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်ရှိ အင်းစိန်ထောင်မှူးအား ဦးတည်၍ ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။

<https://mizzimaburmese.com/article/117508>

ရင်ပေါင်တိုင်ရွာပစ်ခတ်မှု အမျိုးသမီး ၂ ဦးသေဆုံး၊ လူငှာကို ဓားစာခံ ဖမ်းထား

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း ယင်းမာပင်နှင့် ပုလဲမြို့နယ်စပ်ရှိ ရင်ပေါင်တိုင်ရွာကို စစ်တပ်က လေကြောင်းမှ ပစ်ခတ်ဝင်ရောက်ပြီး နောက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် သက်ကြီးပိုင်း အမျိုးသမီး ၂ ဦးကို သတ်ဖြတ်ကာ ရွာခံ ၄၀ ကိုလည်း ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းထားကြောင်း သိရသည်။

ယမန်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီဝန်းကျင်က စစ်ကောင်စီတပ်များ Mi 35 အမျိုးအစား တိုက်ခိုက်ရေး ရဟတ်ယာဉ် ၂ စီး၊ Mi 17 အမျိုးအစား သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ရဟတ်ယာဉ် ၄ စီးဖြင့် ရင်ပေါင်တိုင်ရွာသို့ ရောက်လာပြီး ၁ နာရီကြာ ဝေဟင်မှ ပစ်ခတ် ပြီးနောက် အင်အား ၁၀၀ ကျော်ကို ချထားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် အနီးရှိ ရွာများကို စီးနင်းမှုများ ပြုလုပ်ရာ နန်းတန်းရွာမှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာသည့် အမျိုးသမီး ၂ ဦးကို ပစ်သတ်ခဲ့ကြောင်း ဒေသခံများနှင့် ကာကွယ်ရေးတပ် ဖွဲ့များ ထံမှ သိရှိရသည်။

ယင်းမာပင်မြို့နယ်က ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ Unity Fighter မှ တပ်ဖွဲ့ဝင် တဦးက “နန်းတန်းကနေ ပြားအိုကိုပြေးတော့ ခွေးတွေက မြေပြင်မှာ တွေ့တဲ့ အချိန် ပစ်သတ်တာ။ သူတို့က ပြေးတာ တွေ့တာနဲ့ ပစ်တဲ့ သဘောပဲ။ မဲမဲမြင်ရာ ပစ်တာပဲ ။ ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေးရယ်လို့ မရွေးဘူး။ ဗိုက်ထဲက ကလေးလည်း ဆုံးတယ်။ ဗိုက်ကို ခွဲကြည့်ကြသေးတယ်။ ကလေးလည်း ဆုံးတယ်” ဟု ပြောသည်။

ကိုယ်ဝန် ၅ လလွယ်ထားရသည့် မစိုးစိုး (၃၅ နှစ်)သည် လည်ပင်းကို ပစ်ခတ်ခံရပြီး ၎င်းနှင့် ယောက္ခမဖြစ်သူ ဒေါ်ညွန့်ညွန့် (၆၀ နှစ် ကျော်) သည် ဆီးခုံတွင် ပစ်ခတ်ခံရပြီး သေဆုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ရုပ်အလောင်းအား ပြားအိုရွာ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းအနီးတွင် တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

ပစ်ခတ်ခံရမှုကြောင့် သေဆုံးသွားသော ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးနှင့် ယောက္ခမဖြစ်သူ/CJ

ယခုလက်ရှိတွင် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရင်ပေါင်တိုင်နှင့် ပုထိုးသာကြား သရက်ခြံတစ်ခုတွင် ရှိနေပြီး ရင်ပေါင်တိုင်၊ နန်းတန်းနှင့် ပြားအိုရွာတို့မှ ဒေသခံ အမျိုးသား ၄၀ ခန့်ကို ဓားစာခံ အနေဖြင့် ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်ထားကြောင်း သိရသည်။

ရင်ပေါင်တိုင်ရွာမှာ ပြီးခဲ့သည့် သြဂုတ်လကလည်း စီးနင်းခံခဲ့ရပြီး ၁၀ ဦးကျော် အသတ်ခံရသဖြင့် ယခုဖြစ်ရပ်တွင်လည်း ဓားစာခံများ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်နေရကြောင်း ဒေသခံများက ဆိုကြသည်။

ယင်းမာပင်မြို့နယ်နှင့် ပုလဲမြို့နယ် အစပ်ရှိ ကျေးရွာများဖြစ်သည့် ပုထိုးသာ၊ ရနောင်၊ ရွာသစ်၊ အေးကုန်း၊ ရင်ပေါင်တိုင်၊ နန်းတန်း၊ ပြားအို၊ ညောင်တန်း၊ ဆင်စွယ်၊ ဆင်တဲ၊ ဇီးဖြူကုန်း၊ ဇီးတော၊ မေတ္တာကုန်း အစရှိသည့် ကျေးရွာ ၁၀ ရွာ ကျော်မှ ဒေသခံများမှာ ဘေးလွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် နေရကြောင်း သိရသည်။

ဆင်စွယ်ရွာခံ တဦးက “လေကြောင်းသံ ကြားရင်ကို ကြောက်လန့်ပြီး မနေရဲလောက်အောင် ဖြစ်နေရတာ။ အခုကလည်း တောထဲ၊ တောင်ထဲမှာ ပြေးနေရတာ။ မိုးတွေကလည်း ရွာထားတာ။ ချိန်ပြီး ပြေးရတာဆိုရင် စားဖို့ သောက်ဖို့က ကြိုယူ လာ လို့ ရသေးတယ်။ ရုတ်တရက် ပြေးရတာဆိုတော့ လက်လွတ်ခွက်ကျွတ် ပြေးရတာ” ဟု ပြောသည်။

မြေပြင်တိုက်ပွဲ မရှိဘဲ ပစ်ခတ်စီးနင်းလာသည့် ရဟတ်ယာဉ်များသည် အနောက်မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်က တက် လာသည်ဟုသာ သိရပြီး မြေပြင်စစ်ကြောင်းက အဖွဲ့သည် မည်သည့် တပ်ရင်း၊ တပ်မက ဖြစ်သည်ကို မသိရှိရ သေး ကြောင်း ဒေသ သတင်းရင်းမြစ်များက ဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ကလည်း ရင်ပေါင်တိုင်ရွာတွင် ချင်းဒေသကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (CDF) များ ရောက်ရှိ နေသည်ဟု ဆိုကာ စစ်ကောင်စီတပ်က ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီတပ် သည် ရွာတွင် ၃ ရက်ကြာ တပ်စွဲသွားပြီးနောက် ကလေးငယ်များအပါအဝင် ၁၈ ဦးအထိ သေဆုံးမှု ရှိခဲ့သည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/10/20/255417.html>

တန့်ဆည်နယ်၌ ၁ ရက်အတွင်း ရွာ ၆ ရွာ မီးရှို့ခံရ

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တန့်ဆည်မြို့နယ် အနောက်ခြမ်းရှိ ရွာ ၆ ရွာအား အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် တရက်ထဲတွင် စစ်ကောင်စီ စစ်ကြောင်း ဝင်ရောက်၍ မီးရှို့ဖျက်ဆီးသွားကြောင်း ဒေသခံများထံက သိရသည်။

အဆိုပါ မီးရှို့ခံရသည့် ရွာများမှာ သပြေရင်း၊ ပဲခင်းကြီး၊ သစ်ရာပင်ရွာသစ်၊ ကံကလေးကုန်း၊ ကံထူးမ၊ ကျေးကန်ကျေး ရွာများကို စစ်ကောင်စီတပ်က ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး နေအိမ် ၆၀ ခန့်အား မီးရှို့ဖျက်ဆီးသွားကြောင်း ဒေသခံများထံက သိရသည်။

အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်တွင် စစ်ကြောင်းထိုး ဝင်ရောက်မှုကြောင့် သပြေရင်း၊ ခရမ်းခြံ၊ ပဲခင်းကြီး၊ ရွှေကြာတန်း၊ ကုန်း ရိုး၊ ရွာသစ်၊ ရွှေတုန်း၊ ညောင်ရင်း၊ ကုန်စွာ၊ လက်ဆည်၊ ပေကုန်း၊ အင်တောရိုး၊ ကော်တက်၊ ဥသျှစ်ကုန်း၊ ဖိုနတ်၊ သစ် ရာပင်၊ ကံထူးမစံပြ ကျေးရွာများမှ ဒေသခံများမှာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရကြောင်း သိရသည်။

ရေဦးအနောက်ခြမ်း ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်တဦးက “သပြေရင်းရွာကနေ စပြီး မီးရှို့တယ်။ ပြီးတော့ ပဲခင်းကြီး တောရကျောင်းနားက တောတိုက်နေအိမ်တွေကို ဆက်ရှို့တယ်။ နောက် သစ်ရာပင်ရွာသစ်က ဆန်စက်တလုံး အပါအဝင် နေအိမ်အချို့ကိုလည်း မီးရှို့သွားတယ်။ ရွာ ၆ ရွာကို မီးရှို့သွားတာ အိမ် အားလုံးပေါင်း ၆၀ လောက် ရှိမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ လက်ရှိမှာက စစ်ကြောင်းနဲ့ကလည်း နီးနေတော့ အတိအကျ အတည်မပြုနိုင် သေးဘူး” ဟု ပြောသည်။

တန့်ဆည်မြို့နယ် အနောက်ခြမ်းသို့ အမှတ် ၁၀ စစ်ဆင်ရေးကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ် လက်အောက်ခံ ဖောင်းပြင်မြို့ အခြေစိုက် ခမရ ၃၆၈ စစ်ကြောင်းနှင့် ပျူစောထီး အင်အား ၁၂၀ ခန့်ဖြင့် အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်မှ စတင်ကာ စစ်ကြောင်းထိုးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

တန့်ဆည်မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးက “ကျနော်တို့ တန့်ဆည် အနောက်ခြမ်းမှာက စစ်ကြောင်းမထိုးတာ အတော်ကို ကြာပြီ၊ တန့်ဆည်မြောက်ခြမ်းနဲ့ အရှေ့ခြမ်းကိုပဲ စစ်ကြောင်း ဆက်တိုက်ထိုးနေရကနေ ၁၅ ရက်က စပြီး တန့်ဆည်မြို့က စထွက်လာတာ၊ သတင်းရလို့ လာတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ နယ်မြေရှင်းလင်းရေးပုံစံနဲ့ လာကြတာပေါ့၊ အခုမှ ပြန်ပြီး စစ်ကြောင်းထိုးလာတာ” ဟု ပြောသည်။

အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် စစ်ကြောင်းထိုး မီးရှို့ခံရမှုကြောင့် သပြေရင်းကျေးရွာမှ နေအိမ် ၅ လုံး၊ နွားခြံ၊ ပဲခင်းကြီး တောရ ကျောင်းအနီး တောတိုက်နေအိမ်များ၊ သစ်ရာပင်ရွာသစ်မှ ဆန်စက်နှင့် နေအိမ်များ၊ မီးလောင်ခဲ့သလို နွားခြံအတွင်းမှ ခိုင်းနွား တကောင်ကိုလည်း သတ်ဖြတ် စားသောက်သွားသည်ဟု ကနဦး အတည်ပြုချက်များ ရရှိထားကြောင်း ဒေသတွင်း သတင်းများ ဖော်ပြပေးနေသည့် Taze News က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ရေဦးအနောက်ခြမ်း ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်တဦးက “မီးရှို့ခံရတဲ့ အိမ်အများစုကတော့ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့တွေ နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အိမ်တွေပေါ့၊ စစ်ကြောင်းက ဝင်လာပြီဆိုရင် သူတို့နဲ့ အတူပါတဲ့ ရှေ့ပြေး ဒလန်တွေက ပြတဲ့အိမ်ကို မီးတိုက်တာမျိုးပေါ့” ဟု ပြောသည်။

ယခုအခါ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် စစ်ကြောင်းထိုးရာ လမ်းကြောင်းတလျှောက်ရှိ ကျေးရွာများကို လက်နက်ကြီးဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်း၊ ပစ္စည်းများ ခိုးယူခြင်း၊ ပြည်သူများအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးပြီး လူသားခိုင်းအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းများ လုပ်ဆောင်နေသည့်အတွက် ကြိုတင် ထွက်ပြေးကြရကြောင်း ဒေသခံများက ဆိုကြသည်။

ရွာသစ်ရွာမှ စစ်ဘေးရှောင် တဦးက “ကိုယ့်ဘေးရွာမှာ စစ်ကြောင်း ဝင်ပြီဆိုကတည်းက ကိုယ့်ရွာဘက်လည်း ရောက်လာနိုင်တာမို့ ပြေးကြရတာပဲလေ။ လက်ရှိမှာတော့ ဘေးလွတ်တဲ့ နီးစပ်ရာ ကျေးရွာတွေ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာပဲ နေကြရတာပေါ့၊ ကျောင်းတွေ၊ ရွာတွေနဲ့ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့တွေကလည်း စားဖို့ နေဖို့ စီစဉ်ပေးတာတွေ ရှိပါတယ်။ စစ်ကြောင်း ထွက်တာနဲ့ ကိုယ့်ရွာကိုယ် ပြန်ဝင်နေကြမှာပါ” ဟု ဆိုသည်။

သပြေရင်းရွာ ဒေသခံ တဦးက “လက်ရှိမှာက ကိုယ့်ရွာကိုလည်း မပြန်ရဲသေးတော့ တောထဲမှာပဲ ဖြစ်သလို နေကြရတာပေါ့၊ သူတို့နဲ့ လွတ်မယ် ထင်တဲ့ နေရာတွေကို ပြေးကြရတာပေါ့၊ အချို့က အမျိုးအဆွေရှိတဲ့ ရွာတွေဘက်၊ အချို့ကလည်း တောဘက်ပေါ့၊ ကိုယ့်အရပ်မှာပဲ အေးအေးချမ်းချမ်းလေး လုပ်ကိုင် စားသောက်ချင်တာပေါ့။ သူတို့ လာတိုင်း ပြေးနေရတာ ဘယ်လိုမှ အဆင်မပြေဘူး” ဟု ပြောသည်။

အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်က သပြေရင်းကျေးရွာအား မီးရှို့ထားရမှုများ မြင်တွေ့ရစဉ်

အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီစစ်ကြောင်းကို ဒေသကာကွယ်ရေး အဖွဲ့များဖြစ်သည့် ရွှေဘိုခရိုင်တပ်ရင်း ၆၊ တပ်ရင် ၇ တို့ ပူးပေါင်း၍ မိုင်းဆွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ မိနစ် ၃၀ ကျော်ကြာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သလို ဒေသကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ များက ကံထူးမရဲစခန်းကိုလည်း ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သေးကြောင်း သိရသည်။

“မနေ့က ကံကလေးကုန်းရွာဘက်ကို စစ်ကြောင်း ဆက်ထိုးတဲ့အချိန်မှာ ဒေသခံကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေနဲ့ ထိတွေ့မှု ဖြစ် ခဲ့တယ်။ စစ်ကြောင်းက ၈ ကောင်လောက် ကျတယ်။ နောက် ကံထူးမ ရဲစခန်းကို ဝင်စီးခဲ့တာမှာ ရဲတပ်သား ၃ ဦး ကျ တယ်၊ စခန်းမှူးလည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာ

ရခဲ့တယ်။ မနေ့ကတိုက်ပွဲက နာရီဝက်ကျော်လောက် ကြာခဲ့တော့ ဒီနေ့ ဝေဟင် ကို ဂရုစိုက်နေရပါတယ်ဗျ” ဟု တန့်ဆည်မြို့နယ် PDF တဦးက ပြောသည်။

တန့်ဆည်မြို့နယ် အနောက်ခြမ်းသို့ စစ်ကြောင်းထိုးနေသည့် စစ်တပ်သည် အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်ကလည်း ဝရငယ် ကျေးရွာမှ အသက် ၂၆ အရွယ် လူငယ်တဦးကို ဖမ်းဆီးပြီး ချောင်းဦးကျေးရွာအနီးတွင် သတ်ဖြတ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းလူငယ် ဝရငယ်ကျေးရွာတွင်း စစ်ကြောင်းဝင်လာစဉ် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ချိန် မရသဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရသည့် သာ မန် အရပ်သား ပြည်သူတဦးသာ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အလားတူ စစ်ကြောင်း နီးလာသဖြင့် ကြိုတင် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည့် ခရမ်းခြံကျေးရွာမှ အသက် ၇၂ အရွယ် အမျိုးသမီးတဦးလည်း ထွက်ပြေးစဉ် အမောဖောက် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ စစ်ကြောင်းသည့် ယနေ့ (အောက်တိုဘာ ၂၀ ရက်) တွင် ကံထူးမကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းဝင်း အတွင်း၌ တပ်စွဲထားဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

စစ်တပ် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပဋိပက္ခနှင့် မလုံခြုံမှုများကြောင့် အောက်တိုဘာ ၁၀ ရက်ထိ နိုင်ငံ တဝှမ်းလုံး၌ အိုးအိမ် စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူ ၉၈၉၄၀၀ အပါအဝင် လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၄ သန်းကျော် နေရပ်စွန့်ခွာ တိမ်း ရှောင်နေရဆဲ ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်သည် နေအိမ်များ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခံရမှုနှင့် နေရပ် စွန့်ခွာထွက်ပြေးရမှုတွင် လူဦး ရေ ၅ သိန်းကျော်ရှိကာ ကျန်ဒေသများထက် ပိုများကြောင်း United Nations OCHA Myanmar ၏ ထုတ်ပြန်ချက်များ အရ သိရသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/10/20/255422.html>

ယင်းမာပင်နှင့် ကလေးမြို့များတွင် စစ်ကောင်စီတပ် မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရ

Published By DVB | 20 October, 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ယင်းမာပင်မြို့နယ်မှာ အောက်တိုဘာ ၂၀ ရက် မနက် ၆ နာရီခွဲလောက်က စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဟာ ရင်ပေါင်တိုင်ကျေးရွာအတွင်းမှာ တပ်စွဲနေထိုင်တဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဖြစ်ပြီး မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့်

စစ်ကောင်စီဘက်က ထိခိုက်သေဆုံးမှုတွေ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံလိုက်ရတဲ့နေရာဟာ ဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအနီးမှာဖြစ်ပြီး အဲဒီစစ်ကောင်စီတပ်သားတွေဟာ ကင်းပုန်းဝပ်လာတာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆရကြောင်း၊ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၉ ယောက် သေဆုံးခဲ့သလို PDF အဖွဲ့ဘက်ကလည်း ၁ ယောက် (မစိုးရိမ်ရ) ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့တယ်လို့ PDF အဖွဲ့နဲ့ နီးစပ်သူတယောက်က ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဟာ ရင်ပေါင်တိုင်ကျေးရွာကို အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်က ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံတပ်စွဲနေထိုင်တာဖြစ်ပြီး အဲဒီလိုဝင်ရောက်မှု ၂ ကြိမ်စလုံးမှာ လေကြောင်းကနေ

ပစ်ခတ်ဝင်ရောက်လာတာကြောင့် ဒေသခံတချို့ သေဆုံးခဲ့ရသလို ဒဏ်ရာရရှိသူတွေလည်း ရှိခဲ့ပြီး ဖမ်းဆီးခံလိုက်ရတဲ့ ပြည်သူတွေလည်း ရှိပါတယ်။

အလားတူ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကလေးမြို့၊ အောင်မြေမာန်ရပ်ကွက်ရှိ မြို့နယ်လျှပ်စစ်ရုံးမှာ တပ်စွဲထားတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် ညနေပိုင်းက မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်လို့ မြို့ပြပြောကဏ္ဍ အဖွဲ့ဝင်တယောက်က ပြောပါတယ်။

“လုံခြုံရေးရယူတပ်စွဲနေတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို မိုင်း ၂ လုံး ပစ်သွင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့တာ။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာကတော့ ရနိုင်တယ်။ ကျနော်တို့လည်း ပစ်ပြီး ပြေးရတဲ့အခြေအနေဆိုတော့။”

လျှပ်စစ်မီတာအသုံးပြုခ ပေးသွင်းရတဲ့ အဆောက်အဦဘက်ခြမ်းရှိ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ တပ်စွဲထားတဲ့နေရာကို ပစ်သွင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အထိအခိုက်ရှိမရှိ မသိရသေးဘဲ စစ်ကောင်စီတပ်က အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကို သေနတ်နဲ့ ရမ်းသန်းပစ်ခတ်တာတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

“အသံတော့ကြားလိုက်တယ်။ ကြောက်လို့ အပြင်တော့ ထွက်မကြည့်ဘူး။ ပေါက်ကွဲသံကြားပြီးတော့နောက်မှာ သေနတ်သံတွေလည်း ကြားတယ်။ အဲ့ရုံးဝန်းထဲမှာ ရုံးဝန်ထမ်း ပစ်သတ်ခံရပြီးကတည်းကစပြီး စစ်သားတွေစောင့်တော့တာ။ ဆေးရုံကားတွေ လာတာတော့ မတွေ့ဘူး။”

အဆိုပါ လျှပ်စစ်ရုံးဝန်းအတွင်းမှာ တပ်စွဲနေတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ မေလတုန်းကလည်း မြို့တွင်းကို လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ရမ်းသန်းပစ်ခတ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီ ၉ ရက်က လျှပ်စစ်ရုံးဝန်းအတွင်းနေထိုင်သူ ခရိုင်မှူး ဦးမြင့်အောင်နိုင် ပစ်သတ်ခံရပြီးနောက် စစ်ကောင်စီတပ်တွေ လျှပ်စစ်ရုံးဝန်းအတွင်းမှာ တပ်စွဲနေထိုင်လာတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/559967>

အင်းတော်မြို့နယ်မှာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဒေသခံ ၃၀၀၀ ကျော်ထွက်ပြေးနေရ

2022.10.20

စစ်ကောင်စီတပ်ရဲ့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပျက်စီးခဲ့သည့် အင်းတော်မြို့နယ် အောင်းကုန်းရွာမှ ဆိုင်တစ်ဆိုင်အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: Citizen Journalist

စစ်ကိုင်းတိုင်း အင်းတော်မြို့နယ်မှာ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက် မနေ့ကစပြီး စစ်ကောင်စီ တပ်က လေကြောင်းက နေတိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့် အောင်းကုန်း၊ နန့်သာ၊ အင်ပင်

စတဲ့ကျေးရွာတွေက ဒေသခံ ၃၀၀၀ ကျော်လည်း ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဒီနေ့မှာလည်း လေကြောင်းကနေ လာရောက်တိုက်ခိုက်နေတဲ့အတွက် ဒေသခံတွေ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရဆဲပဲလို့ အင်းတော် ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

“၁၈ ရက်နေ့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပြီးနောက် တစ်ခါလာကြတာ။ ဒီနေ့ ၁၂ နာရီလောက်မှာလည်း လေယာဉ်နှစ်စီးနဲ့ ဖုံးလာကြသွားတယ်။ ဒီနေ့က ဒုတိယအကြိမ်ပေါ့။ အခုထိလည်း ကျေးရွာမှာ မီးမလောင်သေးတဲ့အိမ်တွေကို ထပ်ပြီးမီးရှို့နေတယ်လို့ကြားတယ်။ နန့်သာ၊ အောင်းကုန်း၊ အင်ပင် အဲဒါတွေက လူတွေလည်း ရွာမှာဘယ်သူမှ မရှိဘူး၊ အကုန်လုံး ထွက်ပြေးနေကြတာ။ ၁၈ ရက်နေ့ကစပြီး ထွက်ပြေးကြတာ အခုထိပဲ”

အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်နေ့က အင်အား ၆၀ ကျော်ခန့်ပါတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်က အောင်းကုန်းရွာကဘက်ကို စစ်ကြောင်းထိုးစဉ်မှာ PDF တွေက ကြားဖြတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ ပြီးနောက် စစ်ကောင်စီက လေကြောင်းကနေ ပြန်လည်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေတာလို့ အင်းတော် PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

နေအိမ်အချို့လည်း မီးရှို့ခံခဲ့ရတယ်လို့ အဲဒီ PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်က ပြောပါတယ်။

“အောင်းကုန်းရွာက နေအိမ် ၁၀ လုံးကတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ရှိလိုက်တာ။ ၃ လုံး ကတော့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပျက်စီးသွားတာ။ ဒီနေ့လည်း လေယာဉ် နှစ်စီးနဲ့ လာပစ်တယ်။ အောင်းကုန်းရွာက ကုန်စုံဆိုင်တစ်ဆိုင် ထိတယ်လို့ပဲ သတင်း ရသေးတယ်။ ညနေပိုင်း ၂ နာရီလောက်မှာတော့ နန့်သာကျေးရွာကို မီးထပ်ရှိတယ်။ နေအိမ်တော်တော်ပါသွားတယ် အတိအကျတော့ မသိနိုင်သေးဘူး။ တိုက်ပွဲကတော့ ၁၈ ရက်နေ့ကဖြစ်တယ်။ ဒီနေ့တော့ တိုက်ပွဲမရှိဘူး”

ဒီဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ပတ်သက်လို့ အသေးစိတ်သိရဖို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်း ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူ ဦးအေးလှိုင်ကို RFA က ဒီနေ့ ဖုန်းနဲ့ဆက်သွယ်မေးမြန်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် အကြောင်းမပြန်ပါဘူး။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် လူနေအိမ်မီးရှို့ခံရမှု အခြေအနေတွေကို စာရင်းပြုစုနေတဲ့ Data for Myanmar အဖွဲ့ကတော့ စစ်ကောင်စီနဲ့ သူ့ရဲ့လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုတွေကြောင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့ထိ နေအိမ်ပေါင်း ၂၈,၄၃၄ လုံး ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/airstrike-in-indaw-10202022074437.html>

မကွေးကျောင်းဆရာသတ်ဖြတ်ခံရမှု အမေရိကန်ရှုတ်ချ

၂၀ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၂၂ | ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန)

မကွေးတိုင်း ပေါက်မြို့နယ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ဦးကို စစ်ကောင်စီတပ်က လူမြင်ကွင်းမှာ ကိုယ်အင်္ဂါတွေ ဖြတ်တောက်သတ်ဖြတ်ထားတဲ့အပေါ် အမေရိကန်က ရှုတ်ချလိုက်ပါတယ်။

မကွေးတိုင်း တောင်မြင့်ကျေးရွာက ကျောင်းဆရာ ဦးစောထွန်းမိုးကို စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ဖမ်းဆီးပြီး ခေါင်းနဲ့ ခြေလက်တွေဖြတ် သတ်ခဲ့တဲ့သတင်းက တုန်လှုပ်စရာကောင်းလွန်းတယ်လို့ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာန ပြောခွင့်ရ Ned Price က ရှုတ်ချလိုက်ပါတယ်။ ခုလို ကျောင်းဆရာ ဆရာမတွေအပါအဝင် ပြည်သူတွေအပေါ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့ မြန်မာစစ်တပ်လုပ်ရပ်တွေကို နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက ပြင်းပြင်းထန်ထန် တုံ့ပြန်ကြဖို့လည်း ပြောခွင့်ရ Price က တွစ်တာလူမှုကွန်ယက်ပေါ်ကနေ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

NUG အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းက ဆရာဦးစောထွန်းမိုးကို အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က စစ်တပ် က လာဖမ်းသွားတာလို့ ဒေသခံတွေက ဗွီအိုအေမြန်မာပိုင်းကိုပြောပါတယ်။ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက် တနင်္လာနေ့မှာတော့ ရက်ရက်စက်စက်သတ်ဖြတ်ခံထားရတဲ့ အလောင်းပုံနဲ့ ခေါင်းပြတ်ကို ကျောင်းတံခါးဂိတ်မှာ ချိတ်ဆွဲထားတဲ့ခါတ်ပုံတွေ လူမှုကွန်ယက်ပေါ်မှာ ပျံ့နှံ့ခဲ့ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီပြောခွင့်ရ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းကတော့ အဲဒီနယ်မြေမှာ စစ်တပ်က နယ်မြေရှင်းလင်းရေးလုပ်တာမရှိကြောင်းနဲ့ ဒေသခံ အချင်းချင်း မသင့်မြတ်လို့ သတ်ဖြတ်မှုသာဖြစ်ပြီး စစ်တပ်ကသတ်တာမဟုတ်ကြောင်း VOA ရဲ့ အမေးကိုတုံ့ပြန်ထားပါတယ်။

အာဏာသိမ်းအပြီး စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ ဒေသခံကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေကြား လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်မှုတွေရှိလာနေတဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးထဲမှာ၊ ခုလို အရပ်သားပြည်သူ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခံရတာတွေ ရှိနေပြီး၊ တိုက်ပွဲတွေကြောင့် အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသူတွေလည်း တနေ့တခြား တိုးလာနေတယ်လို့ လေ့လာစောင့်ကြည့်သူတွေက ပြောပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/မေကြေး-ကော့ခင်းဆရာ-ဦးစောထိုနန်းမိုး-သတုဗ္ဗတု-အေမရိကန်-အေမရိကန်-ဝိပဿနာ-ရေးရာ-ဗဟုသုတ-ပေါ့ကွမ်မီဒီယံ/6798240.html>

ကျိုက်ထိုမြို့နယ်မှာ တိုက်ပွဲဖြစ်လို့ ဒေသခံရှစ်ထောင်ကျော် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရ

2022.10.20

(ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်နဲ့ စစ်ကောင်စီကြားတိုက်ပွဲတွေကြောင့် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က သံလွင်မြစ်ကိုဖြတ်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ကြတဲ့ ကရင်ပြည်နယ်က ဒေသခံတွေကို တွေ့ခဲ့ရစဉ်။) Photo:AFP

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်တွေက အောက်တိုဘာလ ဒုတိယအပတ်ကနေ

စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာပြီး ကျေးရွာတွေအတွင်းလက်နက်ကြီး၊လက်နက်ငယ်တွေနဲ့ ပစ်ခတ်တာ၊ ဒေသခံတွေကိုဖမ်းဆီးတာနဲ့ နေအိမ်မီးရှို့မှုတွေကြောင့် ရွာခံရှစ်ထောင်ကျော် နေရပ်စွန့်ခွာနေရတယ်လို့ KNU က ဒီနေ့သတင်းထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အခုလ (၁၉) ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေဟာ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ ပျဉ်းကတိုးကုန်းကျေးနယ်အုပ်စု၊ ပိန္နဲကုန်းကျေးရွာက နေအိမ်တချို့ကို နှစ်ကြိမ်တိုင်မီးရှို့ခဲ့ပြီး ရွာသားနှစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးထားတယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ပြောထားပါတယ်။

KNU ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သတင်းတာဝန်ခံက "စစ်ကောင်စီဖက်က အင်အား (၅၀၀) လောက် မြို့နယ်ထဲမှာ ဖြန့်ထားတယ်၊ သူတို့စစ်ကြောင်းကနစ်ကြောင်းထိုးလာတာတွေရတယ်၊ တစ်ချို့ကိုတော့ ကင်းပုန်းချထားတာရှိမယ်" လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီသတင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး RFA က သီးခြားအတည်မပြုနိုင်သေးသလို စစ်ကောင်စီရဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းကို RFA က ဖုန်းနဲ့ဆက်သွယ်ခဲ့ပေမယ့် ဆက်သွယ်လို့ မရပါဘူး။ အရင်က စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေက နေအိမ်တွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးတာတွေလုပ်ဆောင်လေ့မရှိကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းက RFA ကိုငြင်းဆိုထားဖူးပါတယ်။

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် KNLA နဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေဟာ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်အတွင်း အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်နေ့ကစပြီး တိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပွားနေတယ်လို့ KNU ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာဖော်ပြထားပါတယ်။

မောင်တော သရိုကုန်ဘောင်ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ရွာသားများအား ဖိနှိပ်ခြိမ်းခြောက်နေ

Published By DVB | 20 October, 2022

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော-အင်္ဂမော် ကားလမ်းပေါ်ရှိ သရိုကုန်ဘောင်ကျေးရွာ ဒေသခံ ရွာသူရွာသားတွေဟာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ညီညီအောင်ရဲ့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဖိနှိပ်ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ ခံနေရတယ်လို့ ကျေးရွာဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ကိုပြောတယ်၊ အေအေတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေကို နေအိမ်တွေမှာ အတည်းမခံဖို့။ သူတို့နဲ့ မဆက်သွယ်ဖို့ ပြောတယ်။ ငါပြောတာကို မလိုက်နာရင် နယ်ခြားစောင့်တွေကို ဖမ်းခိုင်းမယ်လို့ ခြိမ်းခြောက်နေတယ်။ မောင်တောကို ဈေးသွားခွင့်ကိုလည်း သူနဲ့ရင်းနှီးတဲ့သူဆိုရင် သွားခွင့်ပြုတယ်။ သူမနှစ်သက်တဲ့သူဆိုရင် နယ်ခြားစောင့်စခန်းမှာ လျှောက်လွှာတင်ခိုင်းတယ်။”

မောင်တောမြို့ကို ဈေးသွားရောက်ဝယ်ယူခွင့် လျှောက်လွှာတင်စာရင်းကို ၄၀၀ နဲ့ ဝယ်ယူကြရပြီး ခွင့်ပြုချက်ရရှိဖို့ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ညီညီအောင်အပေါ် မူတည်နေပြီး မရှိဆင်းရဲသူတွေ ခွဲခြားဆက်ဆံခံနေကြတာကြောင့် အခက်အခဲတွေနဲ့ ကြုံတွေ့နေကြရတယ်လို့ ကျေးရွာဒေသခံတွေက ဆိုပါတယ်။

“အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ အဆင်ပြေတဲ့သူတွေဆိုရင် မောင်တောဈေးကို နေ့တိုင်း ဈေးသွားဝယ်လို့ရတယ်။ သူနဲ့အဆင်မပြေရင် သွားလို့မရဘူး။ ရွာက နယ်ခြားစောင့်စခန်းမှူးဆီကို ဈေးဝယ်ခွင့်လျှောက်လွှာတင်ခိုင်းတယ်။ လျှောက်လွှာတင်စာရင်းကို ၁၀၀ နဲ့ဝယ်ရတယ်။ ခွင့်ပြုချက်က အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သဘောတူရင် ချက်ချင်းရတယ်။ သူသဘောမတူရင် ၁၀ လောက်ကြာရင်တောင် ခွင့်ပြုချက်မရဘူး။”

ပြီးခဲ့တဲ့ ဩဂုတ် ၁၄ ရက်က ရက်စွဲမရှိတပ်တော် (အေအေ) နဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တို့ မောင်တော-အင်္ဂမော်ကားလမ်း နေရာ ၂ ခုမှာ တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့တာကြောင့် အဲဒီလမ်းကို အကန့်အသတ်မရှိ ပိတ်ထားတာ ၃ ကျော် ရှိနေပါပြီ။

လမ်းပိတ်ထားတာကြောင့် မောင်တော-အင်္ဂမော်ကားလမ်းတလျှောက်ရှိ ကျေးရွာတွေက မောင်တောမြို့ကိုတက်ပြီး ဈေးသွားဝယ်ခွင့်ရဖို့ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေဆီ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေဖြည့်ပြီး လျှောက်လွှာတင်ပြရတာ ခွင့်ပြုချက်ရမှသာ မောင်တောကို ဈေးသွားဝယ်ကြရတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/559970>

စစ်တွေတွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ၁၅ နှစ်အရွယ် လူငယ် ၁ ဦးကို ပစ်သတ်

Published By DVB | 20 October, 2022

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေမြို့နယ်မှာ အောက်တိုဘာ ၂၀ ရက် ညနေပိုင်းက ဆိတ်ကျောင်းနေတဲ့ လူငယ်တယောက်ကို စစ်ကောင်စီတပ်က သေနတ်နဲ့ပစ်သတ်ခဲ့တယ်လို့ စစ်တွေမြို့နယ် ဒေသခံတယောက်က ဒီဗွီဘီကို ပြောပါတယ်။

“စစ်တွေမြို့အခြေစိုက် ထောက်ပံ့တပ်ရင်းရဲ့နောက်က ဆင်းလမ်းနားမှာရှိတဲ့ သဲကွင်းက စစ်(...)တယောက်က ဒီနေ့ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းမှာ ဆိတ်ကျောင်းနေတဲ့ မွတ်စလင်လူငယ်တယောက်ကို သေနတ်နဲ့ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်လိုက်တယ်။”

အဲဒီလူငယ်လေးဟာ စစ်တွေမြို့နယ် မယ်ဇေကုန်းကျေးရွာက ဦးရွှေမောင်ရဲ့သား အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ် မောင်ဆာခမောက်ဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့အလောင်းကို စစ်တွေစစ်ဆေးရုံကို ယူဆောင်သွားကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

“စစ်(...)တွေဟာ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ပြီး လူစိတ်ပျောက်နေကြပြီ။ ပြည်သူတယောက်ရဲ့အသက်ကို ကြက်ကလေး ငှက်ကလေးတွေ သတ်သလို သတ်နေကြပြီး ဥပဒေဆိုတာလည်း ဘာမှ မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီစစ်(...)တွေကို ရခိုင်မြေပေါ်ကနေ အပြီးပိုင်မောင်းထုတ်ပစ်မှသာ တိုင်းပြည်အေးချမ်းတော့မယ်။”

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေနဲ့ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (အေအေ) တို့ အခုနှစ် သြဂုတ်လကစတင်ကာ တကျော့ပြန်တိုက်ပွဲတွေ ပြန်ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်း မြို့အများအပြားမှာ စစ်ကောင်စီက လက်နက်ကြီးနဲ့ ပစ်ခတ်တာတွေ၊ ဧည့်စာရင်းစစ်ဆေးတာတွေ၊ ပရဟိတသမားတွေနဲ့ အပြစ်မဲ့ပြည်သူတွေကို မတရားဖမ်းဆီးတာတွေ၊ ခရီးသည်တင်ယာဉ်တွေနဲ့ ကုန်တင်ယာဉ်တွေ ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်းတွေအားလုံးကို ပိတ်ဆို့ပြီး စားနပ်ရိက္ခာနဲ့ ဆေးဝါးသယ်ယူခွင့် ဖြတ်တောက်တာတွေ ဆက်တိုက်ပြုလုပ်နေတယ်လို့ သိရပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/559973>

ရခိုင်နဲ့ ပလက်ဝမှာ စစ်ဘေးကြောင့် ထွက်ပြေးနေရသူ ကိုးသောင်းကျော်ရှိလာ

2022.10.20

ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်တော်မြို့နယ်ရှိ ညောင်ချောင်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: RFA

ရခိုင်ပြည်နယ်နဲ့ ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) တို့ တစ်ကျော့ပြန် တိုက်ပွဲတွေကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရသူ ကိုးသောင်းကျော်အထိ ရှိလာနေတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ

ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးရုံး (UN OCHA) က အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် မနေ့က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ သြဂုတ်လကစလို့ အောက်တိုဘာ ၁၁ နေ့အထိ အသစ်တိုးလာတဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခ သည် ၁၆,၀၀၀ ကျော် အထိရှိနေပြီး ယခင်နဲ့ လက်ရှိ ဒုက္ခသည်စုစုပေါင်း ကိုးသောင်းကျော် ရှိလာနေတာလို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီလို နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူတွေအတွက် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီ အထောက်အပံ့တွေ လိုအပ်နေတယ်လို့လည်း UN OCHA က ပြောဆိုထားပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ မင်းပြား၊ မြောက်ဦး၊ မြေပုံနဲ့ ရသေ့တောင် မြို့နယ်တွေမှာ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီတွေ၊ ထောက်ပံ့မှုတွေကို ပိတ်ပင် ကန့်သတ်ထားတာတွေကြောင့် လုပ်ငန်းနှောင့်နှေးမှုတွေရှိနေတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်ကောင်စီက အစိုးရမဟုတ်တဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့စည်းအားလုံးကို အဲဒီ မြို့နယ်တွေဆီ သွားလာထောက်ပံ့ခွင့်ကို ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာ ၁၅ ရက်နေ့ကစလို့ ပိတ်ပင် ထားတာပါ။

စစ်ကောင်စီကလည်း စားနပ်ရိက္ခာမထောက်ပံ့တော့သလို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့စည်းတွေရဲ့ ကူညီထောက်ပံ့မှုတွေကိုလည်း ထပ်ပြီးပိတ်ပင်ထားမယ်ဆိုရင် ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ တော်တော်လေးကို အခက်အခဲ ဖြစ်လာမယ်လို့ ကျောက်တော်မြို့နယ် ညောင်ချောင်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်း တာဝန်ခံ ဦးဦးသန်းအေးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာက လူကယ်ပြန်ဌာနနဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့စည်းတွေက အထောက်အပံ့တွေကို အဓိကမှီခို နေရတာ။ သူတို့က ထောက်ပံ့မှုရတဲ့အချိန်ကတောင် အဆင်မပြေဘူး။ အခုဆိုရင် အစိုးရက မထောက်ပံ့တာ ခုနစ်လရှိပြီ။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း တွေရဲ့ အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရပ်ထားမယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့အတွက် တော်တော်လေး ကို အခက်အခဲဖြစ်လာတော့မယ်”

အဲဒီညောင်ချောင်းဒုက္ခသည်စခန်းမှာ အိမ်ထောင်စု ၈၀၀ ကျော်နဲ့ လူဦးရေ သုံးထောင် ကျော် ခိုလှုံနေတာပါ။

UN OCHA ကတော့ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေပေးနိုင်ဖို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ထားပြီး အဲဒီဒေသတွေမှာ စားနပ်ရိက္ခာဖြန့်ဝေမှုတွေ ပြန်လည်စတင်နိုင်ဖို့ မျှော်လင့်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အခုလို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့တွေရဲ့ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီ အထောက်အပံ့တွေကို ပိတ်ပင်ထားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်ကောင်စီပြောခွင့်ရ ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ် ဦးလှသိန်းကို RFA က တယ်လီဖုန်း ကနေ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် ဖုန်းလက်ခံဖြေ ကြားတာ မရှိပါဘူး။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) တို့ တစ်ကျော့ပြန်တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်နေတာ အခုဆိုရင် သုံးလအထိရှိလာနေပြီး တိုက်ပွဲပြင်းထန်လာတာနဲ့အမျှ ဒေသခံ တွေ အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးမှုတွေဟာလည်း နေ့စဉ်အနဲ့အမျှ တိုးလာနေပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/rakhine-palatwa-refugees-10202022055627.html>

ကန့်သတ်ချက်တွေကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စာနာမှုအကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းတွေ အခက်တွေ့

၂၀ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၂၂ | ဉာဏ်ဝင်းအောင်

မြန်မာစစ်တပ်နဲ့ ရခိုင်လက်နက်ကိုင် AA အဖွဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေတဲ့ ရခိုင်က မြို့နယ်တချို့မှာ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ကူညီရေးအဖွဲ့တွေ သွားလာခွင့် ကန့်သတ်ခံထားရတာကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာ အကူအညီပေးရေး အခက်ကြုံနေရတယ်လို့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေက ပြောပါတယ်။ ရခိုင်နဲ့ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်းမှာ တကြော့ပြန် တိုက်ပွဲတွေကြောင့် အိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရသူ ၉၀,၀၀၀ အထိ ရှိနေတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံးက ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းက ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ အခြေအနေ သတင်းပေးပို့ချက်ကို ကိုဉာဏ်ဝင်းအောင်က တင်ပြထားပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ရခိုင်လက်နက်ကိုင် AA အဖွဲ့တို့ကြား ဖြစ်ပွားနေတဲ့ တိုက်ပွဲတွေကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရသူတွေ များလာသလို လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု အကူအညီတွေ ပေးဖို့ လိုအပ်ချက်တွေ ထပ်တိုးလာတဲ့အကြောင်း ကုလသမဂ္ဂလူ သားချင်းစာ နာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံး ရဲ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ရခိုင်မြောက်ပိုင်းက ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ မင်းပြား၊ မြောက်ဦး၊ မြေပုံနဲ့ ရသေ့တောင်မြို့နယ်တွေမှာ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီတွေ ဝင်ရောက်ဖို့ ကန့်သတ်ချက်တွေရှိနေတာကိုလည်း UNOCHA ရုံးက ထောက်ပြပါတယ်။ အဲဒီဒေသတွေမှာ ကူညီထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းတွေ မလုပ် နိုင်ဘူးလို့လည်း ကူညီပေးရေးလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အဖွဲ့တခု ရဲ့ တာဝန်ရှိသူတဦးကပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့က လက်ရှိမှာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီတွေကို ပေးလို့မရဘူး ဖြစ်နေတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူရတဲ့ အပိုင်းမှာလည်း တအားအခက် အခဲတွေရှိတယ်။ ဈေးတွေကလည်း တရက်နဲ့ တရက်မတူ ဈေးတက်လာတာတွေရှိတယ်။ လက်ရှိမှာ စစ်ကောင်စီက INGOတွေ၊ NGO တွေ၊ UN အဖွဲ့အစည်းတွေကို မြို့နယ် ခြောက်ခုမှ ကန့်သတ်ထားတဲ့အပြင် Local CSO တွေကိုလည်း ပစ်မှတ်ထားပြီး ဖမ်းဆီးလာတဲ့ အခြေ အနေမှာ ရှိတယ်ဆိုတော့ လုပ်ရကိုင်ရတာ အရမ်းခက်ခဲတဲ့ အခြေအနေမှာ ရှိနေပါတယ်။”

မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ကူညီရေး လုပ်ငန်းတွေကို ကန့်သတ်ထားတဲ့အပြင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေတဲ့ မြို့နယ်တချို့ကိုလည်း ခရီးသွားလာခွင့်၊ ကုန်စည်သယ်ယူခွင့်တွေ ပိတ်ပင်ထားတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် စစ်ကောင်စီ ဘက်ကလည်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းတွေကို ကူညီထောက်ပံ့ပေးတာ မရှိသလို တခြား လူမှုကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့တွေလည်း လာရောက်ထောက်ပံ့ပေးတာ မရှိတာကြောင့် စားဝတ်နေရေး အခက်ကြုံနေကြရတယ်လို့ ကျောက်တော်မြို့နယ် ညောင်ချောင်း စစ်ရှောင်စခန်းတာဝန်ခံ ဦးသန်းအေးကပြောပါတယ်။

“တကြော့ ပြန်တိုက်ပွဲကြောင့် စစ်ရှောင်တွေက ထပ်ပြီးတော့ တိုးလာတာဆိုတော့ တကြော့ ပြန် တိုက်ပွဲ မဖြစ်ခင်ကတည်းက စားနပ်ရိက္ခာက လုံလောက်မှုမရှိဘူး။ လူကယ်ပြန်က ဆိုရင်လည်း ဒီနှစ်မှာ ၇ လလောက်ရှိနေပြီ ဆန်ရိက္ခာမထောက်ပံ့တာ။ WFP ရဲ့ ထောက်ပံ့မှုနဲ့ သွားနေရတာ။ အခုက တိုက်ပွဲပြန်ဖြစ်လာတယ်။ လူဦးရေလည်း တိုးလာတယ်ဆိုတော့ WFP ထောက်ပံ့မှု တခုတည်းနဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေက ရပ်တည်လို့မရဘူး။ အခုက ပြောပြဖို့ မတတ်လောက်အောင် အခက်အခဲဖြစ်နေတယ်။”

လက်ရှိမှာတော့ အဲဒီစစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းမှာ လူဦးရေ ၃,၀၀၀ ကျော်အထိ ရှိနေပြီး ၁လစာအတွက် လူတဦးကို ကျပ် ၁၈,၀၀၀ စီ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ WFP ကထောက်ပံ့ပေး ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကုန်းဈေးနှုန်းတွေ မြင့်တက်နေတာကြောင့် လောက်ငမှု မရှိဘူးလို့လည်း စစ်ဘေး ဒုက္ခသည်တွေကပြောပါတယ်။

မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က အခုလို လူသားချင်းဆိုင်ရာ ကူညီရေး လုပ်ငန်းတွေကို ကန့်သတ် ထားတာဟာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း အခြေအနေကို ပိုပြီး ဆိုးဝါးအောင် တွန်းပို့သလို ဖြစ်နေတယ်လို့ ကူညီရေးလုပ်နေသူတဦး ကပြောပါတယ်။

“လူသားချင်းဆိုင်ရာ အကူအညီတွေနဲ့ ပတ်သတ်ပြီးတော့ ကန့်သတ်တာကတော့ စစ်ကောင် စီအနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ မလုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်တခုဖြစ်တယ်။ ဒီလိုမျိုး ဆက်လုပ်နေမယ် ဆိုရင်တော့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ဒီထက်ဆိုးရွားတဲ့ အခြေအနေတွေဖြစ်လာမယ်။ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးမှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်တာကြောင့် ဘယ်လိုမှ မလုပ်သင့်ဘူးလို့ ပြောချင်ပါတယ်။”

ကုလသမဂ္ဂရဲ့ အောက်တိုဘာလ (၁၀) ရက်နေ့အထိ နောက်ဆုံး စာရင်းတွေအရ မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းမှာ အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသူ ဦးရေဟာ ၁ ဒသမ ၄ သန်းကျော် ရှိနေပြီး ဒီအထဲက လူဦးရေ ၁ သန်းကျော်ဟာ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပဋိပက္ခနဲ့ မလုံခြုံမှုတွေကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာထွက် ပြေးကြရသူတွေ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ကုလသမဂ္ဂလူ သားချင်းစာ နာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံးရဲ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ရခိုင်နဲ့ချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်းမှာ တကြော့ ပြန်တိုက်ပွဲတွေကြောင့် အိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရ သူ ၉၀,၀၀၀ အထိရှိနေတယ်လို့လည်း ကုလသမဂ္ဂရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/humanitarian-organizations-face-restrictions-to-assist-displaced-refugees-in-rakhine-state/6796783.html>

နောင်ချိုမြို့နယ် ကျေးရွာများ၌ စစ်တပ်က ပြည်သူပိုင်ဈေးဆိုင်များကို ခြိမ်းခြောက် ပစ္စည်းလု

Published By DVB | 20 October, 2022

ဓာတ်ပုံ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ လားရှိုးမြို့အခြေစိုက် အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်လက်အောက်ခံ တပ်သားများ

ရှမ်းပြည်နယ်၊ နောင်ချိုမြို့နယ်က ကျေးရွာတွေမှာ စခန်းချတပ်စွဲထားတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်က တပ်သားတွေဟာ ပြည်သူလူထုပိုင် ဈေးဆိုင်တွေကနေ အဓမ္မခြိမ်းခြောက်ပြီး အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေနဲ့ စားသောက်ကုန်တွေကို

အဓမ္မလုယူနေတယ်လို့ ဒေသခံရွာသားတွေက ပြောပါတယ်။

ဒေသခံတဦးက “စစ်တပ် မန္တလေးတိုင်းနဲ့ ရှမ်းပြည်အစပ်က ကျေးရွာတွေမှာ အခုနောက်ပိုင်း အင်အားတိုးချလာတယ်။ ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းတွေနဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေမှာ စခန်းချကြတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းက ဘန့်ဘွေးက ဈေးဆိုင်တဆိုင်၊ ဆမ်ဆယ်ရွာက ဈေးဆိုင်တဆိုင်ကနေ သူတို့လိုချင်တဲ့ အဖိုးတန်ပစ္စည်း၊ အရက်၊ ဘီယာအပြင် တခြားစားသောက်ကုန်တွေကို ဓားပြတိုက်သလို ကားနဲ့ လာသယ်သွားတယ်။ ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုတာလည်းရှိတယ်။ ဆိုင်ရှင်တွေက မပြောရဘူး ဒီအတိုင်းပဲ ထိုင်ကြည့်နေရတယ်” လို့ ပြောတယ်။

နောင်ချိုမြို့နယ်၊ ရတနာသီဂီ သတ္တုမိုင်းရှိရာ ကျေးရွာနဲ့ အနီးနားကျေးရွာတွေမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ မန္တလေးပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (MPDF)တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဒီနှစ် ဇူလိုင်လပိုင်းကစလို့ မန္တလေးတိုင်းနဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းအစပ်ကကျေးရွာမှာ စစ်ကောင်စီတပ်က အင်အားတိုးချဲ့ လာတာဖြစ်ပါတယ်။

တပ်စခန်းချရာ ကျေးရွာတွေမှာဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ ဈေးဆိုင်ပိုင်ရှင်တွေကို ခြိမ်းခြောက် ပြောဆိုပြီး လိုချင်ရာ ပစ္စည်းတွေနဲ့ စားသောက်ကုန်တွေကို အဓမ္မယူဆောင်နေတာလို့ ဒေသခံ တယောက်က ပြောပါတယ်။

“အရင်ကတော့ ကျနော်တို့ဘက်က ကျေးရွာတွေမှာ စစ်တပ်က လာအထိုင်ချတာမရှိဘူး။ ရတနာသီဂီဘက်မှာ MPDF နဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်မှ စစ်တပ်က ကျနော်တို့ဘက်ရွာတွေမှာ အင်အားတိုးချဲ့ အထိုင်ချလာတာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ရွာဈေးဆိုင်တွေ ပေါ်တင်ကြီး အလုခံနေရတာပေါ့။ ဘယ်မှ တိုင်လို့လည်းမရဘူး၊ ဘယ်သူမှလည်း အရေးယူပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။”

ဒါ့အပြင် နေ့စဉ်ဈေးလှည့်ရောင်းနေတဲ့ ဆိုင်ကယ်ဈေးသည်တွေကိုလည်း စစ်ကောင်စီတပ်က မသင်္ကာရင် ဖမ်းဆီးရိုက်နှက်နေတယ်လို့ နှိပ်စက်ခံရသူနဲ့ နီးစပ်သူတယောက်ကပြောပါတယ်။

“ဒေသခံဆိုင်ကယ်ဈေးသည်တွေကိုလည်း မထင်ရင် မထင်သလိုခေါ်ရိုက်တယ်ဗျာ။ ခြိမ်းခြောက်တယ်ဗျာ။ ကျနော် သူငယ်ချင်း ဆိုင်ကယ်ဈေးသည် သူရောင်းနေကြ ရွာတွေပတ်ပြီး ဈေးရောင်းတယ်။ သူဈေးရောင်းနေတဲ့ ရွာတစ်ရွာမှာ စစ်တပ်ရောက်နေမှန်းမသိဘဲ ပုံမှန်အတိုင်း ဈေးရွာရောင်းတယ်။ ဖမ်းပြီး စစ်တပ်ကရိုက်တယ်။ သူ ဒီနယ်မှာ ကျေးရွာပတ်ပြီးဈေးရောင်းနေတာ ကြာလှ ပြီးသူ့ကို မသိတဲ့သူမရှိဘူး။ ဒေသခံလည်းဖြစ်တယ်။”

နောင်ချိုမြို့နယ်မှာ စစ်ကြောင်းထိုးလာတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ မန္တလေးပြည်သူ့ကာ ကွယ်ရေးတပ် (MPDF)တို့ကြား ဒီနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း အနည်းဆုံး တိုက်ပွဲ ၂ ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက်ပိုင်းလည်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုတွေရှိခဲ့ပါတယ်။

နောင်ချိုမြို့မှာရှိတဲ့ မြို့မ၊ မြို့ဘ၊ ပရဟိတသမား၊ လုပ်ငန်းရှင်၊ CDM ဝန်ထမ်းအပါအဝင် လူငယ် ၁၄ ယောက်ကျော်ကို PDF နဲ့ပတ်သက်တယ်ဆိုပြီး စွပ်စွဲကာ စစ်ကောင်စီတပ်က ဖမ်းဆီးတာလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/559919>

အင်းလေးမှာ စစ်ကောင်စီ မှ ပြည်သူ့စစ် ထဲဝင်ရန် လိုက်လံစည်းရုံးနေ

By **SHAN** - October 20, 2022

သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ညောင်ရွှေမြို့နယ် အင်းလေးဒေသတွင်းရှိ ပြည်သူများထံ ပြည်သူ့စစ်ထဲဝင်ရန် စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံများက လိုက်လံစည်းရုံးနေကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရသည်။

ယခု အောက်တိုဘာလ ပထမပတ် မှစတင်ပြီး အင်းလေးဒေသ အင်းပေါ်ခုံကျေးရွာရှိ စစ်ကောင်စီသည် ပြည်သူများကို ပြည်သူ့စစ်ထဲ ဝင်ရန်အတွက် တစ်ယောက်လျှင် ကျပ်ငွေ တစ်သိန်းခွဲ နှင့် ဆန်တစ်အိတ် ထောက်ပံ့ကြေးပေးမည်ဟု လိုက်လံစည်းရုံးနေကြောင်း အင်းလေးဒေသခံ တစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့် ကိုပြောသည်။

လက်ရှိ ရွှေဘို ပေါ်ဆန်းမွေး ဆန်တစ်အိတ် တန်ဖိုးသည် တစ်သိန်း ဝန်းကျင်ရှိပြီး စစ်ကောင်စီမှ ထောက်ပံ့မည့် ဆန်သည် မည်သည့် ဆန်အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို မသိရှိရသေးပေ။

“အင်းပေါ်ခုံရွာ နဲ့ တချို့ရွာမှာရှိတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေကို လာစည်းရုံးတာ တွေ့ရတယ်။ ပြည်သူ့စစ်ထဲ ဝင်ဖို့ လူရှာခိုင်းတယ်။ ပြည်သူ့စစ်ထဲ ဝင်ရင် တစ်ယောက်ကို ပိုက်ဆံတစ်သိန်းခွဲ နဲ့ ဆန်တစ်အိတ် ထောက်ပံ့ကြေး ပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့က အင်းထဲမှာ ရှာစားဖို့ ခက်ခဲတော့ ပြည်သူ့စစ်ထဲ ဝင်ဖို့ နာမည်စာရင်းသွားပေးကြတယ် “ဟု ၎င်းဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

လက်ရှိ အင်းပေါ်ခုံရွာတွင် ပြည်သူ့စစ် ထဲဝင်ရန် နာမည်စာရင်းပေးထားသူမှာ (၂၀) ဦးထက် မနည်း ရှိနေပြီး စစ်သင်တန်းကို တောင်ကြီးမြို့သို့ သွားတက်ရောက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

စစ်အာဏာ သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အင်းလေးဒေသရှိ ပြည်သူများသည် စားဝတ်နေရေးအတွက် ပိုမိုကြပ်တည်းလာ သဖြင့် စစ်ကောင်စီက အခွင့်ကောင်းယူကာ ယခုလို ပြည်သူ့စစ်ထဲ ဝင်ရန် လိုက်လံစည်းရုံးနေကြောင်း အင်းလေး ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

“စစ်အာဏာသိမ်းပြီးတော့ အရမ်းရိုက်ခတ်သွားတယ်။ စက်လှေမောင်းတဲ့သူတွေ၊ ယက်ကန်းလုပ်တဲ့သူတွေ၊ ဆိုင်ခန်းဖွင့်ထားတဲ့သူတွေ စတဲ့ စီးပွားရေး လုပ်တဲ့သူတွေက ခက်ခဲသွားတယ်။ အင်းထဲက အခြေခံ အလုပ်သမား တွေဆို ပိုပြီးတော့ ခက်ခဲသွားတာပေါ့ ။ အဲ့ဒါကို စစ်ကောင်စီက အခွင့်ကောင်းယူပြီး ထောက်ပံ့ကြေးပေးမယ် ဆိုပြီး လာစည်းရုံး နေတယ်လို့တော့ မြင်တယ် “ဟု ၎င်းဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလအတွင်း ရွာငံ၊ ပင်းတယ၊ ညောင်ရွှေ၊ ရပ်စောက် စသည့် မြို့နယ်များရှိ ကျေးရွာ ဒေသများမှာ စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများ နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့များ က လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး နှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဟူ၍ ခေါင်းစဉ် တပ်ပြီး စစ်ကောင်စီကို ထောက်ခံပေးရန် လိုက်လံဟောပြောပွဲ စည်းရုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31036>

TNLA နှင့် PDF တို့ ပူးပေါင်းပြီး မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ် ပိုက်ဆံကောက်

By SHAN - October 20, 2022

သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ်တွင် တအာင်း (ပလောင်) အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် PDF တို့ ပူးပေါင်းပြီး အရင်ထက် ပိုမို အခွန် (ဆက်ကြေး) ကောက်ခံနေကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်တွင် မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ် ခရီးသွားပြည်သူများထံ ကုန်တင်ကား တစ်စီးလျှင် ကားဘီး အရေအတွက်ဖြင့် တစ်ဘီးကို ကျပ်ငွေ (တစ်သိန်း မှ နှစ်သိန်း) အထိ ကောက်ခံနေကြောင်း နောင်ချိုဒေသခံ ကားဆရာ တစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကို ပြောသည်။

“ TNLA နဲ့ PDF တို့ပေါင်းပြီး ကားတိုင်းပဲ သူတို့ စောင့်ပြီး ဆက်ကြေးကောက်တာ။ ကားအသေးတွေဆို ကုန်တင်ကားကြီးလို ဘီးတွေ မရေတွက်ဘူး။ အဲ့လို ၁ သိန်း ကနေ ၂ သိန်း ထိ ကောက်လိုက်တာ။ မနေ့က ကားဆရာတစ်ဦးက ၁ သိန်း ၂ သောင်းပေးလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြတ်ပိုင်းထဲက ၁ သိန်းပဲ ရေးထားတယ် “ ဟု ၎င်း ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောသည်။

TNLA

အဆိုပါ တအာင်း (ပလောင်) အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA) နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ PDF တို့ ပူးပေါင်းပြီး ဆက်ကြေး ကောက်နေစဉ်အတွင်း စစ်ကောင်စီဘက်က စစ်အင်အား (၄၀) ကျော်ခန့် စစ်အင်အား ဖြည့်ခဲ့ကြောင်း စုံစမ်း သိရှိရသည်။

“သီပေါမြို့နယ် နောင်ကောရွာဘက်က စစ်ကောင်စီ ခ.လ.ရ (၁၄၇) တပ်သားတွေပဲ။ စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေ ရောက်လာပြီးတော့ TNLA နဲ့ PDF ကနောက်ဆုတ်သွားတယ် “ ဟု မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ်မှာနေသည့် သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

အလားတူ မူဆယ် (၁၀၅) မိုင်မှာလည်း အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီတပ်က တရားဝင် ဂိတ်ထောင်ပြီး အခွန် အမည်ဖြင့် ပုံမှန် ပိုက်ဆံကောက်လျက် ရှိပါသည်။

ထို့အပြင် မူဆယ် - မန္တလေး ကားလမ်းမပေါ်တလျှောက် ခရီးသွား ပြည်သူများထံ ဆက်ကြေးကောက်ခံမှုများ ၁၀ ရာထက် မနည်း ရှိပြီး စစ်ကောင်စီ၊ တအာင်း (ပလောင်) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA) နှင့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIA/KIO) တပ်ဖွဲ့များဖြစ်ကြကြောင်း ဒေသခံများက ဆိုသည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31042>

အာဏာသိမ်းပြီး ၂၀ အတွင်း တိုက်ပွဲပေါင်း ၇၇၀၀ ကျော် ဖြစ်ပွား

2022.10.20

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး KNU တပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့ကို တွေ့ရစဉ်။

Photo: KNU

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းမှာ ၂၀၂၁ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးချိန်ကနေ ၂၀၂၂ အောက်တိုဘာလ ၁၂ နေ့အထိ တိုက်ပွဲပေါင်း ၇၇၀၃ ကြိမ်ထက်မနည်းဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ မဟာဗျူဟာနဲ့ မူဝါဒ လေ့လာရေး အင်စတီကျု (ISP - Myanmar) က အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်

မနေ့က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အဲဒီတိုက်ပွဲတွေရဲ့ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဟာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (EAOs) တွေ အကြားဖြစ်ပွားခဲ့တာဖြစ်ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ PDF တွေအကြား တိုက်ပွဲပေါင်းကတော့ ၂၁၀၀ ကျော် အထိရှိခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ EAO၊ PDF ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တို့အကြား တိုက်ပွဲကတော့ ၉၀၀ ကျော် အထိ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

တိုက်ပွဲပေါင်း ၇၇၀၀ ကျော်ထဲမှာ ကရင်ပြည်နယ်မှာ တိုက်ပွဲပေါင်း ၄၃၀၀ ကျော်နဲ့ အများဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး နိုင်ငံအနှံ့တိုက်ပွဲတွေရဲ့ ၅၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိခဲ့တယ်လို့လည်း ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းကတော့ တိုက်ပွဲပေါင်း ၈၃၀ ကျော်နဲ့ ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းက မြို့နယ်တချို့မှာလည်း တိုက်ပွဲ ပေါင်း ၄၀ ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ၁၄ ကြိမ် ထက်မနည်း ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ပါရှိပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/20-months-coup-10202022052834.html>

တရက်တည်း စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၅၀ သေဆုံးဟု NUG ထုတ်ပြန်

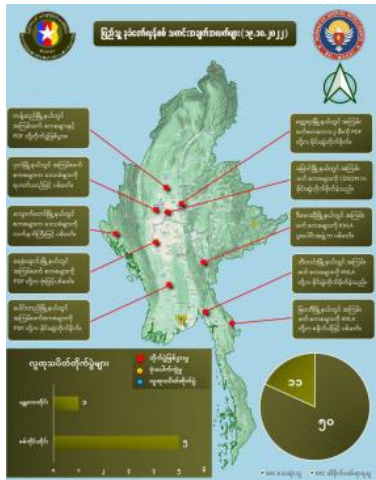
Published By DVB | 20 October, 2022

အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် မနေ့ကတရက်တည်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲတွေမှာ စစ်ကောင်စီ အကြမ်းဖက်တပ်ဖွဲ့ဝင်အယောက် ၅၀ သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အခုထုတ်ပြန်ထားတဲ့ အချက်အလက်ဟာ မြေပြင်အခြေအနေမှာ ပိုများနိုင်ပြီး တရက်တည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိတဲ့သူ အရေအတွက်ကတော့ ၁၁ ယောက်ထိ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ကရင်ပြည်နယ်ထဲမှာ အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက် မနက် ၉ နာရီခွဲလောက်ကနေ နေ့လယ် ၂ နာရီခွဲလောက်အထိ တနေကုန်နီးပါး တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး စစ်ကောင်စီ တပ်မ (၄၄) လက်အောက်ခံ၊ အမှတ်(၄၄၁) နည်းဗျူဟာမှူး၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဝင်းမင်းဦး)နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ် (NDC) ဆင်း၊ DSA အပတ်စဉ် (၄၂)

) သေဆုံးခဲ့ကာ တပ်သား ၄ ယောက် ဒဏ်ရာ ပြင်းထန်ရသွားတယ်လို့ ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းက သတင်းထုတ်ထားပါတယ်။

လတ်တလောမှာတော့ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုရဲ့ ပြည်သူလူထုအပေါ် အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေမှုတွေကို ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက အသက်ရှင်သန်ရေး အတွက် ခုခံကာကွယ်ပိုင်ခွင့်အရ ပြည်သူ့ခုခံစစ်ကို ဆင်နွှဲနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတဝန်းမှာတော့ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် မြန်မာ့မြေပေါ်မှ အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းရေးနဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ တည်ဆောက်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြတဲ့ လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲတွေ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တွေအနှံ့အပြား ပြုလုပ်နေကြသလို ဒေသခံ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တွေ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်တွေနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကြား တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေပါတယ်။

NUG အစိုးရကတော့ ပြည်သူ့ခုခံတွန်းလှန်စစ်ပွဲ စတင်ခဲ့တဲ့ ၁ နှစ်အတွင်း အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီဘက်က တပ်ဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၂၀,၁၅၀ ကျော်သေဆုံးကာ ဒဏ်ရာရသူ ၇,၀၀၀ ကျော်လောက်ရှိလာပြီး စစ်ကောင်စီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နိုင်တဲ့နေရာဟာ တိုင်းပြည် နယ်မြေအကျယ်အဝန်းရဲ့ ထက်ဝက်တောင် မရှိတော့ဘူးလို့ NUG ယာယီသမ္မတ ဒုဝါလရီးလက ပြောကြားထားပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာ ၇ ရက်နေ့ ပြည်သူ့ခုခံတော်လှန်စစ် ကြေညာခြင်း တနှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ယာယီသမ္မတ ဒုဝါလရီးလက နိုင်ငံတော်အခြေပြမိန့်ခွန်း ပြောကြားရာမှာ ထည့်သွင်းပြောဆိုခဲ့တာဖြစ်ပြီး ၁ နှစ်တာကာလအတွင်း ခန့်မှန်းခြေစာရင်းအရ PDF တွေနဲ့ မဟာမိတ် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် သူရဲကောင်းရဲဘော်တွေ စုစုပေါင်း ၁,၅၀၀ ကျော် ကျဆုံးခဲ့တယ်လို့လည်း သူက ပြောပါတယ်။

လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲတွေအနေနဲ့ မြေပြင်တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေတဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၅ ကြိမ်နဲ့ အများဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၁ ကြိမ်စီ ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြပါ တယ်။

မြန်မာပြည်အနှံ့ တိုက်ပွဲတွေမှာ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သေဆုံးဒဏ်ရာရမှု အခြေအနေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီဘက်ကတော့ သတင်းထုတ်ပြန်တာ မရှိပါဘူး။

<https://burmese.dvb.no/archives/559922>

စစ်အုပ်စုအကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂၃၇၀ ကျော်ထိ ရှိလာ

Published By DVB | 20 October, 2022

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာဏာသိမ်း ၁ နှစ်ခွဲကျော်အကြာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတဝန်း အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂,၃၇၀ ယောက်နဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း ၁၅,၉၀၀ ယောက်ထိရှိပြီလို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒီစာရင်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်အထိ အေအေပီပီက ကောက်ယူမှတ်တမ်းပြုစုထားတာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် ကျဆုံးသူတွေဟာ ဒီထက်ပိုနိုင်တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ဒီနေ့အထိ အယောက် ၁၂,၇၀၀ လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၁,၅၈၂ ယောက်ကတော့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။

တော်လှန်ရေးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရကာ အကျဉ်းထောင်တွေထဲ ထိန်းသိမ်းခံနေရသူအရေတွက်ကတော့ ၈၄ ယောက်ရှိနေပြီး မျက်ကွယ် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ ၄၂ ယောက်အပါအဝင် ၁၂၁ ယောက်ကတော့ မျက်ကွယ်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံထားရတာကြောင့် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ

စုစုပေါင်း ၁၂၆ ယောက် ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလောအချိန်ထိ အာမခံနဲ့ လွတ်မြောက်သူ ၂၂ ယောက်ရှိပြီး ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသူဦးရေကတော့ ၃,၁၇၉ ယောက် ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အေအေပီပီကနေ လက်လှမ်းမီသမျှ မှတ်တမ်း ပြုစုထားချက်အရ အာဏာသိမ်းချိန်ကနေ ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလကုန်ထိ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုက မတရားချုပ်ပိတ်သိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ နေအိမ်၊ အဆောက်အဦ အရေအတွက် စုစုပေါင်း ၇၈၀ ခုထက်မနည်း ရှိခဲ့ တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မန္တလေးအိုးဘိုထောင်ထဲမှာ ထိန်းသိမ်းခံထားရတဲ့ အခြေခံပညာ ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီမှ မန္တလေးပညာရေးသပိတ်စစ်ကြောင်း ဦးဆောင်သူ ဒေါ်သက်ဆုလှိုင်ကို အောင်မြေသာဇံ မြို့နယ်တရားရုံးကနေ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၅-က နဲ့ အောက်တိုဘာလထဲမှာ ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် ချမှတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူ့ကို ပြီးခဲ့တဲ့ ဩဂုတ် ၁၇ ရက်ကလည်း အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၂(က) နဲ့ ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် ချမှတ်ခံခဲ့ရပြီးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အမိန့်ချမှတ်ရာမှာလည်း ဒေါ်သက်ဆုလှိုင်ကို ရုံးထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ မျက်ကွယ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့တာဖြစ်ကာ ဒေါ်သက်ဆုလှိုင်ဟာ အာဏာဖီဆန် ရေးလှုပ်ရှားမှု (CDM) ပြုလုပ်ထားတဲ့ ကျောင်းဆရာမ တယောက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက်က မန္တလေးမြို့မှာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်မနက် ၁၁ နာရီကျော်လောက်က ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ရသေ့တောင်မြို့နယ် ပြိန်းတောကျေးရွာကို အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုတပ်က ရေစိုးချောင်းဗျူဟာကနေ လက်နက်ကြီး ၃ လုံးနဲ့ အကြောင်းမဲ့ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် လက်နက်ကြီးကျည် ၁ လုံးဟာ ကျေးရွာထဲကို ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့တာကြောင့် အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ် မငြိမ်းငြိမ်းစံဟာ နေရာတင် သေဆုံးသွားခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အရပ်သားတွေ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ သတင်းသမားတွေ၊ CDM လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ စတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဘယ်သူမဆို ဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ တရားစွဲဆိုခံထားရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ကျဆုံးသွားသူတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို သိရှိပါက အေအေပီပီကို ဆက်သွယ်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျဆုံးအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြပါ fatality-data@aappb.org အီးမေးလ်နဲ့ အဖမ်းအဆီး အချက်အလက်တွေကို detention-data@aappb.org အီးမေးလ်တွေဆီလည်း တိုက်ရိုက်ပေးပို့ ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားနိုင်ကြောင်း အသိပေးထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/559855>

စစ်ကောင်စီသစ္စာခံက ကလောင်ဝှက်ဖြင့် ASEAN ကို တိုက်ခိုက်ဝေဖန်

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

UNESCO က ငွေကြေးထောက်ပံ့သော ဒေသတွင်း မီဒီယာဖိုရမ်ကို အသုံးပြုပြီး မြန်မာဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုကို တိုက်ခိုက်သော ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း၏သားသည် စစ်ကောင်စီမီဒီယာတွင် အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများအသင်း (ASEAN) နှင့် အနောက်နိုင်ငံများကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆက်ဆံရန်နှင့် တရုတ်၊ ရုရှား၊ အိန္ဒိယတို့သည် လွန်စွာကောင်းသော မဟာမိတ်များဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် ဆောင်းပါးကို ကလောင်ဝှက်ဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၄ ရက်နေ့ထုတ် မြန်မာစစ်ကောင်စီအဘော် The Global New Light of Myanmar အင်္ဂလိပ်သတင်းစာတွင် “U AC” ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားသည့် Myanmar and ASEAN ဆောင်းပါးသည် အခြေခံအားဖြင့် ASEAN ကို တိုက်ခိုက်သော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။ ASEAN သည် မြန်မာစစ်ကောင်စီကို အရှက်ခွဲရန် တတ်နိုင်သမျှလုပ်နေပြီး အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအချို့သည် “မြန်မာနိုင်ငံတွင် မတည်မငြိမ် မလုံခြုံဖြစ်အောင် လုပ်နေကြောင်း” နှင့် ထိုနိုင်ငံများသည် “အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ထိန်းချုပ်ခံများဖြစ်ကြောင်း” ဖော်ပြထားသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံသည် ခုခံချေပနေသည့်အဆင့်မှ ပိုမိုပြတ်သားသော သဘောထားကို ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးသင့်သည်။ မိမိတို့မည်မျှ ကောင်းစွာ လုပ်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မည်မျှ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မိမိတို့ကို အနိုင်ကျင့်ပြီး မကောင်းပြောသူများ ထိုအဖွဲ့တွင် ရှိနေသည်” ဟု ထိုကလောင်ရှင်က ရေးသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံသည် ခုခံချေပနေသည့်အဆင့်မှ ပိုမိုပြတ်သားသော သဘောထားကို ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးသင့်သည်။ မိမိတို့မည်မျှ ကောင်းစွာ လုပ်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ မည်မျှ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းသည်ဖြစ်စေ မိမိတို့ကို အနိုင်ကျင့်ပြီး မကောင်းပြောသူများ ထိုအဖွဲ့တွင် ရှိနေသည်” ဟု ထိုကလောင်ရှင်က ရေးသည်။

စစ်ကောင်စီနှင့် မြန်မာအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံရှိသော ASEAN အကြား ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြေ ဖြစ်နေချိန်တွင် ထိုဆောင်းပါးကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်ကောင်စီသည် ASEAN က ချမှတ်သည့် မြန်မာအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်ကို လေးစားလိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သောကြောင့် ASEAN သည် မြန်မာစစ်ကောင်စီ ခေါင်းဆောင်များအား လွန်ခဲ့သောနှစ်မှ စတင်ပြီး ထိပ်သီး အစဉ်အဝေးများ အပါအဝင် အစည်းအဝေးအနည်းဆုံး ၅ ခုသို့ တက်ရောက်ခွင့် မပေးခဲ့ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွန်ခဲ့သောနှစ် အာဏာသိမ်းချိန်မှစတင်သည့် ပဋိပက္ခများကြောင့် ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်။

ASEAN နှင့် မြန်မာအကြား လက်ရှိဆက်ဆံရေးတွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် ရိုင်းစိုင်းကြမ်းကြုတ်သည်။ အပြစ်မဲ့သူများကို မညာမတာ သတ်ဖြတ်သည့် လုံးဝ အသုံးမကျသော စစ်တပ်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိစစ်ကောင်စီသည် နိုင်ငံအတွက် လုံးဝ အသုံးမကျဆိုသည့် သဘောထားအပေါ် အခြေခံနေသည်ဟု ထိုဆောင်းပါးက ဖော်ပြသည်။

စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများက စစ်ကောင်စီ ပစ်မှတ်များအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုများကို ရည်ညွှန်းပြီး အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ASEAN သည် မြန်မာမှ အပြစ်မဲ့ပြည်သူများကို သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် ပစ်မှတ်ထား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများကို သွယ်ဝိုက်ထောက်ခံနေကြောင်း ထိုဆောင်းပါးက ဆက်လက်ရေးသားသည်။

ASEAN က ၎င်းတို့ကို ဖယ်ထုတ်ထားတိုင်း စစ်ကောင်စီသည် ထိုသို့ဖယ်ထုတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြေညာချက်များထုတ်ပြန်ကာ ရှုတ်ချတတ်သည်။

“ကမ္ဘာမှ လူတိုင်းလူတိုင်း ကျေနပ်အောင်လုပ်ပေးရမည့်အချိန် ကုန်ဆုံးသွားပြီဖြစ်သည်။ မိမိတို့သည် မြန်မာအတွက် လုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ရမည်” ဟုလည်း ထိုဆောင်းပါးက ဆက်လက်ရေးသားသည်။

မြန်မာအနေဖြင့် ASEAN မှ ထွက်ရမည် သို့မဟုတ် တနည်းတလမ်း တုံ့ပြန်ရမည်ဟု ထိုဆောင်းပါးက ဆိုလိုနေသည်။ သို့သော် ထိုဆောင်းပါးရှင်က ရုရှား၊ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယတို့သည် လွန်စွာကောင်းသည့် မဟာမိတ်များဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး ထိုနိုင်ငံများနှင့် ပိုမိုထိတွေ့ဆက်ဆံရန် အားပေးသည်။

မြန်မာအနေဖြင့် ASEAN မှ ထွက်ရမည် သို့မဟုတ် တနည်းတလမ်း တုံ့ပြန်ရမည်ဟု ထိုဆောင်းပါးက ဆိုလိုနေသည်။ သို့သော် ထိုဆောင်းပါးရှင်က ရုရှား၊ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယတို့သည် လွန်စွာကောင်းသည့် မဟာမိတ်များဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး ထိုနိုင်ငံများနှင့် ပိုမိုထိတွေ့ဆက်ဆံရန် အားပေးသည်။

ထိုဆောင်းပါးသည် စစ်ကောင်စီအဘော် သတင်းစာတွင် ပါဝင်လာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် စစ်ကောင်စီက ASEAN အပေါ် စိတ်ပျက်နေခြင်းကို ထင်ဟပ်နေသည်။

U AC မည်သူနည်း

ထိုစာလုံးများသည် မြန်မာအမည်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမည်သည် ဦးအေးချို သို့မဟုတ် ဦးအောင်ချမ်း သို့မဟုတ် ဦးအေးချမ်း စသည့် အမည်များကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သည်။

သို့သော် အာမေဍိတ် သင်္ကေတများ၊ မထေမဲ့မြင်ပြုသည့် မှတ်ချက်များနှင့် မလိုအပ်သော မေးခွန်းများ မေးခြင်းကို အလွန်အမင်း အသုံးပြုထားသည့် ထိုဆောင်းပါးကြောင့် ကလောင်အမည် U AC သည် ဦးအေးချမ်းဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းသိနိုင်သည်။

သူသည် လွန်ခဲ့သောလတွင် UNESCO က ငွေကြေးစိုက်ထုတ်သည့် Dili Dialogue Forum 2022 ဆွေးနွေးပွဲသို့ စစ်ကောင်စီ၏ သတင်းမီဒီယာ ကောင်စီကို ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ပြီး မြန်မာဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုနှင့် လွတ်လပ်သော မီဒီယာကို တိုက်ရိုက်ကာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ကာကွယ်ပြောကြားသူ ဖြစ်သည်။

သူသည် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်းနှင့် ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးစိုးသိန်း၏ သားဖြစ်သည်။ ဦးစိုးသိန်းသည် မြန်မာတွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အဆုံးသတ်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း အရပ်သားအစိုးရအတုက ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာကို လိမ်လည်ရာတွင် ကူညီခဲ့သူဖြစ်ပြီး ယခုအခါတွင် စစ်ကောင်စီကို အမာခံထောက်ခံသည့် သဘောထားတင်းမာသူ ဖြစ်သည်။

သူသည် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်းနှင့် ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးစိုးသိန်း၏ သားဖြစ်သည်။ ဦးစိုးသိန်းသည် မြန်မာတွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အဆုံးသတ်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း အရပ်သားအစိုးရအတုက ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာကို လိမ်လည်ရာတွင် ကူညီခဲ့သူဖြစ်ပြီး ယခုအခါတွင် စစ်ကောင်စီကို အမာခံထောက်ခံသည့် သဘောထားတင်းမာသူ ဖြစ်သည်။

ဦးစိုးသိန်း

Dili forum တွင် မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်များကို သိရှိသည့် မည်သူမဆို ဦးအေးချမ်းနှင့် U AC သည် တဦးတည်းသာ ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို အငြင်းပွားခြင်း မရှိကြပေ။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD) ဝန်ကြီးများ၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် အဂတိလိုက်စားမှုဖြင့်

ထောင်ထဲရောက်နေသည်ဆိုသည့် အရေးအသားမျိုး၊ စင်ပြိုင်အရပ်သား အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG)၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD)၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPH) နှင့် ၎င်းတို့၏ လက်နက်ကိုင်အင်အားစုဖြစ်သော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PDF) တို့၏ ပထမစားလုံးများကို ယူကာ “NNCP” ဟု

သုံးစွဲခြင်း၊ NLD က မဲလိမ်သည်ဟု အကြိမ်ကြိမ် စွပ်စွဲခြင်းစသည့် Dili forum တွင် သူပြောခဲ့သည့် စကားများကို ထိုဆောင်းပါးတွင် အထောက်အထား အဖြစ်တွေ့နိုင်သည်။

အေးချမ်းအမည်ဖြင့် မြန်မာတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် စစ်ကောင်စီ ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို အယုံအကြည်မဲ့စေရန် ကြိုးစားသည့် Dili forum တင်ပြချက်နှင့် ယခုဆောင်းပါးကို ဖတ်ကြည့်မည်ဆိုပါက ဆောင်ပါးရှင်သည် ထိုသူ တဦးတည်းသာဖြစ်ကြောင်း မည်သည့် သံသယမှ ဝင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။ Dili forum တွင် တင်ပြချက်နှင့် ယခုဆောင်းပါးတွင် ASEAN အပေါ် သဘောထား၊ စာကြောင်းများ၏ နရီ၊ သတင်းအချက်အလက် တင်ပြပုံ သာမက လွန်ခဲ့သောနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် သဘောထားအထိ အစစ အရာရာ တူညီနေသည်။ U AC နှင့် ဦးအေးချမ်းအကြား နောက်ထပ်တူညီသော အချက်တချက်မှာ ခိုင်မာမှုမရှိသည့် ထိုတင်ပြချက်နှင့် ဆောင်းပါးတွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသူများဖြစ်သည့် ဘီလိဂိတ်၊ လီကွမ်ယူသာမက ဆွန်ဇူး ကဲ့သို့သော သူများကို အလွန်အမင်း ကိုးကားထားခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီကို သစ္စာခံသည့် ထိုဆောင်းပါးတွင် U AC က မလေးရှား၊ စင်ကာပူနှင့် အင်ဒိုနီးရှားတို့သည် ASEAN မှ မြန်မာဆန့်ကျင်ရေး အုပ်စုဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး စင်ကာပူက မြန်မာစစ်ကောင်စီကို ကန့်ကွက်ခြင်း၊ မလေးရှားသည် စစ်ကောင်စီက အကြမ်းဖက်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် NUG ကိုယ်စားလှယ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ အင်ဒိုနီးရှားလွှတ်တော်က စစ်ကောင်စီကို တရားစွဲရန် ကြိုးစားခြင်းတို့ကို ထောက်ပြထားသည်။

မှတ်သားစရာကောင်းသည့်အချက်မှာ ထိုဆောင်းပါးကို လာမည့်လတွင် ကျင်းပမည့် ASEAN ထိပ်သီး အစည်းအဝေးမတိုင်မီ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ နေပြည်တော်မှ အပြုသဘော ဆက်ဆံမှု မရှိသောကြောင့် ASEAN အထူးသံတမန်သည် မြန်မာသို့ တတိယခရီးစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သဖြင့် စစ်ကောင်စီသည် ထိုလာမည့် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲတွင်လည်း တားမြစ်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး တရားဝင်မှု ငမ်းငမ်းတက် လိုချင်နေသည့် စစ်ကောင်စီအတွက် ထိုးနှက်ချက်ဖြစ်သည်။

ASEAN က စစ်ကောင်စီ ခေါင်းဆောင်များကို ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲမှ အကြိမ်ကြိမ် ထုတ်ပယ်ထားခြင်းကိုလည်း မကျေမနပ်ရေးသားသည်။ U AC ၏ အဆိုအရ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် စစ်ကောင်စီကို ဖြုတ်ချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ASEAN အထူးသဖြင့် စင်ကာပူကို ၎င်းတို့၏ဘဏ်များမှ မြန်မာအစိုးရငွေများကို စစ်ကောင်စီ မသုံးနိုင်အောင် ဖိအားပေးကြောင်း ရေးသည်။

မှတ်သားစရာကောင်းသည့်အချက်မှာ ထိုဆောင်းပါးကို လာမည့်လတွင် ကျင်းပမည့် ASEAN ထိပ်သီး အစည်းအဝေးမတိုင်မီ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ နေပြည်တော်မှ အပြုသဘော ဆက်ဆံမှု မရှိသောကြောင့် ASEAN အထူးသံတမန်သည် မြန်မာသို့ တတိယခရီးစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သဖြင့် စစ်ကောင်စီသည် ထိုလာမည့် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲတွင်လည်း တားမြစ်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး တရားဝင်မှု ငမ်းငမ်းတက် လိုချင်နေသည့် စစ်ကောင်စီအတွက် ထိုးနှက်ချက်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့သောအခြေအနေတွင် U AC ၏ Myanmar and ASEAN ဆောင်းပါးသည် စစ်ကောင်စီ ခေါင်းဆောင်များကို ASEAN က အကြိမ်ကြိမ် ဖယ်ထုတ်ထားခြင်းအတွက် ASEAN ကို အပုပ်ချရန် စစ်ကောင်စီလိုလားသူ လူလိမ်က မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့စွာ ပြီးတွားခြင်း သက်သက်မျှသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ဧရာဝတီ အင်္ဂလိပ်ပိုင်းပါ [Pseudonymous Screed Attacking ASEAN Bears Prominent Junta Loyalist's Stamp](https://burma.irrawaddy.com/article/2022/10/20/255397.html) ကို ဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2022/10/20/255397.html>

စစ်ကောင်စီက တရုတ်ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူထား

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

မြန်မာလေတပ်သည် ၎င်းတို့ကို အဓိက လက်နက်ရောင်းချနေသည့် တရုတ်နိုင်ငံမှ FTC-2000G တာလတ် ဂျက်တိုက်လေယာဉ် အများအပြား မှာယူထားသည်။

လေတပ်လေယာဉ်မှူး ၈ ဦး၊ အင်ဂျင်နီယာ ၈ ဦးနှင့် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ အရာရှိ ၂ ဦးတို့သည် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လတွင် ကူမင်းမှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြောင်း ဧရာဝတီက သိရသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် ကိုဗစ်နိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်သည့် တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများ ရှိသောကြောင့် မြန်မာလေတပ်အဖွဲ့သည် ကူမင်းတွင် သီးခြားနေထိုင်ရသည်။ ထိုလေယာဉ်မှူးများသည် မြန်မာလေတပ်မှ F-7 ကြားဖြတ် တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များ၊ A-5 ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ၊ K-8 W အမောင်းသင်လေယာဉ်များနှင့် အပေါ့စား တိုက်ခိုက်ရေး ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များကို မောင်းနှင်သူများဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

အသစ်ရောက်လာမည့် ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များကို မြန်မာလေတပ်မှ သက်တမ်းအိုမင်းနေသည့် F-7s နှင့် A-5s လေယာဉ်များနေရာတွင် အစားထိုးမည်ဖြစ်သည်။ ထိုလေယာဉ်များ ရောက်ရှိလာပါက ရှမ်းပြည်နယ်၊ နမ့်ဆမ်တွင် ဖန်ကြက်ထားမည်ဟု ထိုကိစ္စကို သိရှိသော သတင်းရင်းမြစ်များက ပြောသည်။

ဘေဂျင်းနှင့် နေပြည်တော်အကြား ထိုကိစ္စကို မည်သည့်အချိန်က သဘောတူခဲ့သည်ကို မသိရပေ။ တရုတ် ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူခြင်းကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်က စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်သော်လည်း လေယာဉ်များ ပေးပို့ခြင်းနှင့် လေယာဉ်မှူးများ လေ့ကျင့်ပေးခြင်းသည် ကိုဗစ်နိုင်ငံနှင့် တရုတ်၏ တင်းကျပ်သော ရောဂါထိန်းချုပ်ရေး အစီအမံများကြောင့် နှောင့်နှေးခဲ့သည်။

FTC-2000G ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များသည် တရုတ်နိုင်ငံပိုင် အာကာသနှင့် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းလုပ်ငန်းဖြစ်သော တရုတ်လေကြောင်း စက်မှုကော်ပိုရေးရှင်း (AVIC) ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် Guizhou လေကြောင်း စက်မှုကော်ပိုရေးရှင်း (GAIC) က ထုတ်လုပ်သော ဘက်စုံသုံး လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များ ဖြစ်သည်။

ထိုလေယာဉ်များသည် တရုတ်လေတပ်နှင့် တရုတ်ရေတပ်တွင် အသုံးပြုနေသည့် လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များဖြစ်သော Guizhou JL-9 ၏ ပြည့်ပတ်သည့်နေသည့် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

ထိုနှစ်ယောက်စီး ဂျက်တိုက်လေယာဉ်သည် တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တိုက်ပွဲဝင် လေယာဉ်အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

၎င်းကို လေယာဉ်မှူးများ လေ့ကျင့်ပေးရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သလို လေကြောင်းထောက်လှမ်းရေး၊ ကင်းလှည့်ခြင်း၊ စစ်မြေပြင်ထောက်လှမ်းရေး၊ အီလက်ထရွန်းနစ်စစ်ဆင်ရေး၊ လေကြောင်းအနီးကပ် အကူအညီနှင့် လိုက်ပါစောင့်ကြပ်သော လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှမှ နိုင်ငံတိုင်သို့ လေယာဉ်များ ရောင်းချရန် စီစဉ်နေသည်ဆိုသည့် သတင်းများ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလတွင် ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် တရုတ် ဂလိုဘယ်တိုင်းမ် သတင်းစာတို့တွင် ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ လေယာဉ်အရေအတွက် မည်မျှရောင်းချမည်ကို မသိရဘဲ ထိုသဘောတူညီချက်ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် စတင်ပေးပို့ကာ နှစ်နှစ်အတွင်း ပေးပို့မှုအပြီး လုပ်ဆောင်မည်ဟုဆိုသည်။

အဆိုပါ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်း၏ တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈ ဒသမ ၅ သန်းဝန်းကျင် ဖြစ်သည်။

ဝယ်ယူသည့် နိုင်ငံများသည် မြန်မာနှင့် ကမ္ဘောဒီးယား ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သတင်းများက ဖော်ပြပြီး ထိုနှစ်နိုင်ငံလုံးသည် တရုတ်နှင့် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး နီးစပ်သောနိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။

လူသိများသော ကြားခံလူ

ထိုလေယာဉ်များ ရောင်းချရာတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းမှာ Gateways Hong Kong Ltd ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရင်းမြစ်များက ပြောသည်။ အဓိကကျသည့် လက်နက်ပွဲစားဖြစ်သော Gateways Hong Kong Ltd သည် F-7 နှင့် A-5 လေယာဉ် အပိုစွည်း အစိတ်အပိုင်းများ ဝယ်ယူရာတွင်လည်း ပတ်သက်နေသည့်လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာစစ်တပ်ကို အဓိက လက်နက်ရောင်းချနေသည့် ဒေါက်တာ နိုင်ထွဋ်အောင်သည် ယခင်အာဏာရှင် ဦးသန်းရွှေ စစ်အုပ်စုကို အဓိက လက်နက်ရောင်းချသူလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်အခြေစိုက် International Gateways Group of Companies Ltd ၏ ဒါရိုက်တာအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဒေါက်တာ နိုင်ထွဋ်အောင်သည် လက်ရှိစစ်ခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင် အပါအဝင် စစ်ခေါင်းဆောင် အဆက်ဆက်နှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်ကြောင်း သတင်းရင်းမြစ်များက ဧရာဝတီသို့ ပြောသည်။

ဒေါက်တာ နိုင်ထွဋ်အောင်သည် ရေတပ်နှင့် လေတပ်အတွက် လက်နက်များ၊ အပိုပစ္စည်းများ၊ အဆင့်မြှင့်တင်မှုများအတွက် အဓိက ဝယ်ယူပေးသူဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံပိုင် လက်နက်ထုတ်လုပ်သူများ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်း စစ်တပ်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လေ့လာစောင့်ကြည့်နေသည့် လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ Justice for Myanmar (JFM) က စစ်တပ်အဆက်အသွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂလိက သတင်းရင်းမြစ်များကို ကိုးကားဖော်ပြသည်။

သူသည် မြန်မာလေတပ်အတွက် ၂၀၁၅ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်မှ JF-17 Thunder တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူရာတွင်လည်း ကြားခံလူဖြစ်ပြီး မြန်မာကာကွယ်ရေးပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးနှင့် China National Aero-Technology Import and Export Corporation တို့အကြား K-8 ဂျက်အမောင်းသင်နှင့် တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်များ မြန်မာတွင် ထုတ်လုပ်ရေး ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း အဓိကကျသူဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာ နိုင်ထွဋ်အောင်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော Gateways International Holding Company နှင့် International Gateways Group of Companies တို့သည် Myanmar Consultancy နှင့်တူညီသော လိပ်စာဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အထိ မှတ်ပုံတင်ထားသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/10/20/255395.html>

စစ်တပ်ဟာ ပြည်တွင်းမှာ ဓာတုအဆိပ်တွေ ထုတ်ဖူးကြောင်း ဦးကျော်မိုးထွန်းပြော

2022.10.20

မြန်မာစစ်တပ်ဟာ ပြည်တွင်းမှာ ဓာတုအဆိပ်တွေ စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ သံအမတ်ကြီး ဦးကျော်မိုးထွန်းက ကုလသမဂ္ဂမှာ မနေ့က ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။

ပဲခူးတိုင်း၊ ထုံးဘိုမှာရှိတဲ့ ဓာတုလက်နက်ထုတ်စက်ရုံကနေ ဆာလဖာ ဓာတုအဆိပ် (sulfur mustard)တွေကို ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွေတုန်းက ထုတ်လုပ်စမ်းသပ်ခဲ့တာလို့ ဦးကျော်မိုးထွန်းက ပြောပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ NLD အရပ်သားအစိုးရ တက်လာချိန်မှာ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ စစ်တပ်ကိုမေးခွန်းထုတ်ခဲ့ပေမယ့် စစ်တပ်ဘက်ကတော့ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုလုံးဝ မရှိခဲ့ဘူးလို့လည်း သူက ပြောပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာအမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် သံအမတ်ကြီး ဦးကျော်မိုးထွန်း။ Photo: Permanent Mission of Myanmar to the United Nations

ဒါကြောင့် ရုရှားနိုင်ငံက ကုမ္ပဏီတစ်ခုနဲ့ အသေးစားချူကလီးယားဓာတ်အားပေးစက်ရုံတည်ဆောက်ဖို့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားတဲ့ စစ်တပ်ကို နိုင်ငံတကာက မျက်ခြည် မပြတ်စောင့်ကြည့်ကြဖို့လည်း သူကတိုက်တွန်းပါတယ်။

ဦးကျော်မိုးထွန်း ပြောဆိုချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ စစ်ကောင်စီဘက်ကို RFA

က မေးမြန်းနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါဘူး။

ကုလသမဂ္ဂမှာ နိုင်ငံကိုယ်စားပြု ကိုယ်စားလှယ်တွေကို စိစစ်ရွေးချယ်ပေးရမယ့် UN Credentials Committee (ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားပြုစိစစ်ရေးကော်မတီ)က မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒီနှစ်မှာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG ကိုယ်စားပြု ဦးကျော်မိုးထွန်းကို ဆက်ခန့်မလား၊ စစ်ကောင်စီကို ကိုယ်စားပြုခွင့်ပေးမလားဆိုတာ အဆုံးအဖြတ်မပေးသေးပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဦးကျော်မိုးထွန်းဟာ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာကိုယ်စားပြုသံအမတ်အဖြစ် ကော်မတီအစည်းအဝေးတွေ ဆက်လက်တက်ရောက်ခွင့် ရနေတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/junta-chemical-weapons-10202022094950.html>

ရေတပ်အရာရှိဟောင်းများ အပါဝင် လူပေါင်း ၁၅၀ မလေးရှားပြန်ပို့

By ဧရာဝတီ | 20 October 2022

မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ခိုလှုံခွင့် တောင်းထားသည့် ရေတပ်အရာရှိ ဗိုလ်မှူး ၁ ဦး အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံသား ၁၅၀ ကို ယခုလအတွင်းက အာဏာပိုင်များက နေရပ်သို့ အတင်းအကျပ် ပြန်ပို့လိုက်ပြီး ထပ်မံပို့ဆောင်မည့် အစီစဉ်လည်း ရှိနေကြောင်း သတင်းရင်းမြစ်များကို ကိုးကားပြီး Reuters သတင်းဌာနတွင် ရေးသား ဖော်ပြသည်။

ထိုသို့ ပို့ဆောင်ခြင်းခံရသူများတွင် လွန်ခဲ့သောလက ဖမ်းထားသည့် မြန်မာရေတပ်အရာရှိ ၆ဦးပါ ဝင်ပြီး၊ ၎င်းတို့ကို အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်တွင် ၎င်းတို့ကို မြန်မာသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ပြန်ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လုံခြုံရေးအရ အမည် မဖော်လိုသည့် သတင်းရင်းမြစ်များက Reuters သတင်းဌာနသို့ ပြောကြောင်း ဆိုထားသည်။

မလေးရှားမှ ပြန်ပို့ခံရသည့် အရာရှိများအနက် တဦးဖြစ်သည့် ဦးကျော်လှနှင့် ဇနီး ဒေါ်ဌေးဌေးရီတို့မှာ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရပြီး ၎င်းတို့ကို မည်သည့်အတွက် အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးသည်ကို သီးခြား အတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း Reuters က ဖော်ပြထားသည်။

မလေးရှားအာဏာပိုင်တို့ကမူ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတွင်း နေထိုင်ရန် တရားဝင် စာရွက်စာတမ်းများ မပြသနိုင်သော ကြောင့် ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြောင်း သိရသည်။

ထိုအရာရှိများအနက် အနည်းဆုံး ၃ ဦးနှင့် ဒေါ်ဌေးဌေးရှိတို့သည် ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များ ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) ၏ အကာအကွယ် တောင်းခံထားပြီး ဒုက္ခသည်ကတ် လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း သတင်းရင်းမြစ်များ ပြောသည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာစစ်ကောင်စီ ပြောခွင့်ရသူတဦးကို Reuters က ဖုန်းဆက်မေးမြန်းသော်လည်း ပြန်လည်ဖြေကြား ခြင်း မရှိကြောင်း ရေးသားထားသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံရုံးကမူ မလေးရှား လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံ သား ၁၅၀ ကို အောက်တိုဘာလ ၆ ရက် တွင် လေကြောင်းမှ ပြန်ပို့လိုက်ကြောင်း သံရုံး Facebook တွင် ရေးသား သော်လည်း အထက်ပါ ရေတပ်အရာရှိများ ပါဝင်ခြင်း ရှိမရှိ ဖော်ပြခြင်း မရှိပေ။

Reuters အနေဖြင့် မလေးရှား လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာန၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးတို့ကို ဆက်သွယ် မေးမြန်းသော်လည်း ဖြေ ကြားခြင်း မရှိကြပေ။

မလေးရှားနိုင်ငံသည် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သော်လည်း တဖက်ကမူ ခိုလှုံခွင့်တောင်းသည့် မြန်မာနိုင်ငံ သားများကိုမူ ပြန်ပို့နေသည်။

ထိုသို့ ပြန်ပို့ခံရသူများထံမှ ဒုက္ခသည်လျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိခြင်း ရှိမရှိ UNHCR က ပြောကြားခြင်း မရှိသော်လည်း ထိုသို့ ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခြင်းအတွက် စိုးရိမ်ကြောင်း ဆိုထားသည်။

“မြန်မာမှ ထွက်ပြေးလာသူများကို မလေးရှားတွင်သာမက ဒေသတစ်ခုလုံးတွင်ပါ နေထိုင်ခွင့်ပေးပြီး ဒုက္ခသည်အဖြစ် လျှောက်ထားစေကာ အတင်းအကျပ် ပြန်ပို့ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးရမည်” ဟု UNHCR ၏ ကြေညာချက်တစောင်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

“ပြည်ပသို့ ရောက်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံသားများ နိုင်ငံတကာ အကာအကွယ် တောင်းခံထားစဉ် အတင်းအကျပ် ပြန်လည် ပို့ဆောင်ခြင်း မပြုသင့်ပေ” ဟုလည်း ထိုကြေညာချက်၌ပင် ဖော်ပြထားသည်။

ထိုသို့ အတင်းအကျပ် ပြန်ပို့ခံရသည့် မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်ဆိုင်ရမည့် အန္တရာယ်ကို UNHCR က ပြောကြားခြင်း မရှိပေ။

မလေးရှားနိုင်ငံသည် မြန်မာမှ ထွက်ပြေးလာသော ရိုဟင်ဂျာ မွတ်စလင် တသိန်းကျော်ကို လက်ခံထားသော်လည်း ဒုက္ခသည်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချများအပေါ် မူဝါဒများကို မကြာသေးမီက တင်း ကျပ်လိုက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ ခိုလှုံလာ သူများကို ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးလျက်ရှိသည်။

ယခုကဲ့သို့ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းအပေါ် မလေးအစိုးရကို ဝေဖန်သူများ ထောက်ပြ ပြောဆိုကြသည်။

မလေးရှား နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဆိုင်ဖူဒင် အဗ္ဗဒူလာက ဇူလိုင်လအတွင်း စစ်ကောင်စီက ဒီမိုကရေစီရေး တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူ ၄ ဦးကို ကွက်မျက်ခြင်းသည့် အာဆီယံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို လှောင်ပြောင်သော လူသားမျိုးနွယ် အပေါ် ကျူးလွန်သည့် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ကြောင်း ရှုတ်ချသလို အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများအနေဖြင့် မြန်မာ အတိုက်အခံ များနှင့် ထိတွေ့ဆက် ဆံရန် တိုက်တွန်းပြီး၊ အာဆီယံအနေဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးရေးနှင့် မြန်မာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ကို အားပေးရေး လုပ်ဆောင်ရန်လည်း တိုက်တွန်းထားသည်။

မလေးရှား အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းပြီး လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီကို အခြေခံသည့် ရှေ့ နောက် ညီညွတ်သော မြန်မာနှင့် ပတ်သက်သည့် မူဝါဒ ချသင့်ကြောင်း မလေးရှား အတိုက်အခံ ပါလီမန် ကိုယ်စား လှယ် ချားစ်လ်ဆန်တီယာဂို ပြောသည်။

“ရာဇဝတ် စစ်ကောင်စီက ထောင်ချ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ခံရဖို့ အလားအလာရှိတဲ့နေရာကို မြန်မာဒုက္ခသည်တွေကို ပြန်ပို့နေတာက မလေးရှား အာဏာပိုင်တွေဟာ ရာဇဝတ်မှုမှာ ကြံရာပါ ဖြစ်စေတယ်” ဟု Reuters သတင်းဌာနသို့ ၎င်းက ပြောကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

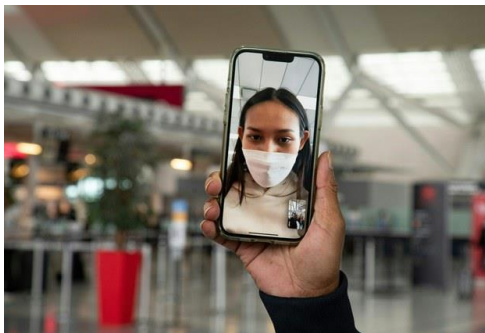
မြန်မာဒုက္ခသည်တစ်ဦးက ၎င်းကို ဖမ်းဆီးထားခြင်းနှင့် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးရန် အလားအလာအတွက် တရား ပြန်လည်စွဲဆိုထားကြောင်း ၎င်း၏ ရှေ့နေဖြစ်သူ နယူဆင်ယူ ပြောသည်။ ထိုသူသည် မြန်မာမှ အာဏာဖီဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ပြီး မလေးရှားတွင် ခိုလှုံခွင့်တောင်းကာ UNHCR ၏ အကာအကွယ်ကို လျှောက်ထားသည် ဟုလည်း ရှေ့နေက ဆိုသည်။

ကွာလာလမ်ပူ တရားရုံးချုပ်က ထိုသူကို ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးခြင်းမှ ယာယီဆိုင်းငံ့ရန် အမိန့်ချထားပြီး ကြာသပတေးနေ့တွင် ကြားနာမည် ဖြစ်သည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/10/20/255413.html>

ပြည်ပရောက် မြန်မာတွေကို နေရပ်ပြန်မပို့ဖို့ UNHCR တိုက်တွန်း

2022.10.20

UNHCR အကူအညီဖြင့် ကနေဒါနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်ရရှိသွားသည့် အလှူမယ်ဟန်လေး။ Photo: AFP

ပြည်ပရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားတွေကို အတင်းအကြပ် နေရပ်ပြန်မပို့ဖို့ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) က နိုင်ငံတကာ အစိုးရတွေကို တောင်းဆိုလိုက်ပါတယ်။

နေရပ်ကထွက်ပြေးလာပြီး ပြည်ပနိုင်ငံတွေမှာ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်တောင်းထားတဲ့ ဒုက္ခသည် မြန်မာနိုင်ငံသားတွေကို

ခိုလှုံခွင့်မပေးဘဲ နေရပ်ပြန်လွှတ်တာဟာ အသက်အန္တရာယ်ကို ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့ ဒုက္ခတွင်းထဲ ပြန်ပို့လိုက်တာ ဖြစ်တယ်လို့ UNHCR ရဲ့ ဒီကနေ့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ပြောထားပါတယ်။

စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် နိုင်ငံရေးသမားတချို့နဲ့ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ စစ်အာဏာဖီဆန်ရေး CDM လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်တဲ့သူတွေဟာ နိုင်ငံတွင်းမှာ ဆက်နေလို့မရတော့တာကြောင့် ပြည်ပနိုင်ငံတွေကို ထွက်ပြေးနေကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်ပိုင်းကပဲ မလေးရှားအစိုးရက သူတို့နိုင်ငံမှာ ခိုလှုံခွင့်တောင်းထားတဲ့ မြန်မာရေတပ်အရာရှိ ခြောက်ဦးကို ဖမ်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံဘက် ပြန်ပို့ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလေတပ် အရာရှိတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံအရောက် လေဆိပ်မှာ စစ်ကောင်စီရဲ့ ဖမ်းဆီးတာ ခံခဲ့ရပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့လကလည်း ထိုင်းအစိုးရက မြန်မာအလှူမယ်ဟန်လေးကို သူတို့နိုင်ငံထဲ ပေးမဝင်ဘဲ လေဆိပ်မှာ ထိန်းသိမ်းခဲ့တာကြောင့် UNHCR က တစ်ဆင့် ကနေဒါနိုင်ငံကို ပို့ခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရောက်နေပြီးသား မြန်မာနိုင်ငံသားတွေဟာ နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေရဲ့ အစောင့်အရှောက်ကို ရသင့်သလို၊ နိုင်ငံတကာဥပဒေတွေမှာလည်း ဒီလိုအတင်းအကြပ် ပြန်ပို့တာကို ခွင့်မပြုဘူးလို့ ထောက်ပြထားပါတယ်။

ဒေသတွင်းအစိုးရတွေအနေနဲ့ မြန်မာဒုက္ခသည်တွေကို ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ဖို့လည်း UNHCR ဘက်က အကူအညီ ပေးသွားမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/asylum-seeker-unhcr-10202022110229.html>

နိုင်ငံတကာ အကူအညီများ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီ

မြန်မာ့ရေးရာ မှတ်ချက်ကဏ္ဍ တင်ပြသူ- မိုးမြစ်ဆင်လီပုတ်ဒွန် (တောင်ဥဩ- မိုးမိတ်သိန္နီ)

20 October 2022

ပဋိပက္ခနှင့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဆက်ရှိနေသော ယခုလိုအချိန်တွင် နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေး လုပ်ဆောင်နေသူများအနေဖြင့် ယင်းတို့၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို အလေးအနက် ပြန်သုံးသပ်ရန် အချိန်တန်နေပြီ။ မြန်မာ့အနာဂတ် အပြောင်းအလဲနှင့် ပြန်လည်ရုန်းထနိုင်စွမ်းအတွက် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများကို ဗဟိုပြု အလေးထားရန်လိုကြောင်း မုန်းမြစ်ဆင်လီပုတ်ဒွန်က ဝေဖန်ထောက်ပြ ထားသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ် ၃၀လုံး လွဲချော်ခဲ့သော အလှူရှင်များ၏ မူဝါဒအမှားများမှ သင်ခန်းစာ ယူရန် လိုအပ်လှပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရေး အခက်အခဲများအပေါ် ယင်းအဖွဲ့များ၏ နားလည် သဘောပေါက်မှု လွှဲမှားနေယုံမကဘဲ ဒေသခံအဖွဲ့များ၊ ဒေသအရင်းအမြစ်များကို အင်အားချိနဲ့ စေသည့် မူဝါဒများကိုလည်း ၎င်းတို့က အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ ကြသည်။ ယခုလို သံသရာတကျော့ ပြန်လည်လာသည့် မြန်မာ့အကြပ်အတည်း ကာလတွင် လတ်တလော လိုအပ်နေသည့် အရေးပေါ် အကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းအတွက်သာမက၊ ရေရှည် မြန်မာနိုင်ငံရေး အကူးအပြောင်းအတွက် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများကို ပံ့ပိုးကူညီရန် လွန်စွာ အရေးကြီးလှပါသည်။

Authors

[Mumyit Sinli Pukdun](#)

မနောပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲနေသော ကချင်လူငယ်များ၊ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း။ ဓါတ်ပုံ- TNI / Photo credit TNI

ယခုတလော အင်တာနက်ပေါ်တွင် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ခု၏ ရံပုံငွေ လျှောက်ထားရန် နှိုးဆော်စာတစ်ခု ပျံ့နှံ့နေသည်ကို သတိပြုမိပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ရက်စွဲပါစာသည် ဤသို့ဆိုထား၏။ “မိမိလုပ်ဆောင်နေသည့် လူ့အခွင့်အရေး အလုပ်ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့နေရပြီး အရေးပေါ် အကူအညီ

လိုအပ်နေသည့် မည်သည့် လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်သူ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အနေဖြင့် အရေးပေါ် ရံပုံငွေ တောင်းခံ လျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။ ဤစာတွင် လျှောက်လွှာ ပေးပို့ရမည့် အီးမေးလိပ်စာ ပါဝင်ပါသည်။”

ထိုစာသည် သိသိသာသာ ရက်လွန်နေသည့်စာ ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် အဘယ်ကြောင့် ယခုချိန်တွင် အချင်းအချင်း အပြန်အလှန် ပေးပို့မျှဝေနေရပါသနည်း။ လူအများကြား ပြောဆိုဆွေးနွေးစေလို ၍လော။ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေသူများ အကြပ်အတည်း ကြုံနေရ သည့် လက္ခဏာလော။ ဆက်လက်ရပ်တည် ရှင်သန်နိုင်ရန် လမ်းစရာသည့်အနေဖြင့် မြန်မာပြည်သူ အမြောက်အမြား နိုင်ငံကိုစွန့်ပြီး ထွက်ခွာနေကြသည့် နိမိတ်ပုံလော။ မည်သို့ဆိုစေ ပြည်ပသို့ တိမ်းရှောင် အခြေချ နေထိုင်ကြရသည့် မျိုးဆက်သစ်များ

တိုးပွားလာနေပြီ ဖြစ်သည်။ ယခင် စစ်အာဏာရှင်များ၏ ဖိနှိပ်မှုကို ဆန့်ကျင် တွန်းလှန်ခဲ့ကြသည့် ၁၉၈၈ ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားမှုကို ရက်စက်စွာ ဖြိုခွဲခံရပြီးသည့်နောက် များစွာသော ပြည်သူတို့ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရသည့် အလားတူ ဖြစ်ရပ်ကို အမှတ်ရမိပါသည်။

ဤဖြစ်ရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး မိမိနှင့် မိတ်ဆွေများ၊ လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်များကြား ယခင်နှင့် ယခု အတွေ့အကြုံများကို နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်မိကြပါသည်။ ယခင် စစ်အာဏာရှင်များ ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်က မြန်မာနိုင်ငံကို အကူအညီပေးရန် အကြိမ်ကြိမ် ဝိုင်းဝန်းတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်ကို သတိရမိပါသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာပြည်သူများ၏ ဒုက္ခကို နိုင်ငံတကာ မိသားစုများက နားလည်စာနာသည်ဟု ယူဆဖွယ် ရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်း စစ်အာဏာရှင်စနစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံကူညီဖို့ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များကို မိမိတို့ အကြိမ်ကြိမ် တောင်းဆိုခဲ့ကြ သည် မဟုတ်ပါလော။ မြန်မာနိုင်ငံရေး အကြပ်အတည်းသည် အသစ်အဆန်းမဟုတ် ဆိုသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ် အမှန်တရား ဖြစ်ပါသည်။

ဤအချက်သည် မြန်မာ့အရေးသုံးသပ်သူများကို စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်စေသည်။ အတိတ်တချိန်က မြန်မာ့အရေးကို ကူညီမှုများ ရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ပြည်တွင်းနှင့် နယ်စပ်မဟု လိုအပ်သည့် အကူအညီများကို အနောက်တိုင်း အစိုးရများနှင့် အလှူရှင်များက အမျိုးသားဒီမို ကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ထံ ပုံအောပေးခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုကာလတွင် NLD အဖွဲ့ဝင် များစွာတို့သည် ထောင်ကျသူကျ၊ မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုများအတွင်း ဝင်သူဝင် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထိုပုံပိုးကူညီမှုများကြောင့် အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (NCGUB) နှင့် ပြည်ပရောက် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ သမဂ္ဂ (MPU) တို့ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပြီး အနောက်တိုင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ မြို့တော်ကြီးများတွင် သဲသဲလှုပ် ထောက်ပံ့အားပေးမှုများ ရခဲ့ကြသည်။ လက်တွေ့ဘဝတွင်မူ ဖိနှိပ်မှု ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြုံတွေ့ ခံစားရသူများသည် သူတို့ချည်းသာ မဟုတ်ပေ။ သူတို့ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အများစုမှာလည်း ပြည်ပတွင်သာ ရှိခဲ့ပါသည်။

၂၁ ရာစုသို့ ကူးခဲ့ပြီးနောက် အနောက်တိုင်းမှ အုပ်စုများသည် မြန်မာ့အခြေအနေကို အကဲဖြတ်ရာ တွင် ယခင်ကအတိုင်း ဆက်လက် မှားယွင်းနေဆဲဖြစ်ပြီး ဘက်မမျှသည့်၊ အမြဲလိုလို ရှေ့နောက် မညီညွတ်သည့် အကူအညီပေးရေး ယန္တရားများကို တည်ဆောက်ထားကြသည်။ ယင်းကာလများ တွင် နိုင်ငံတကာက စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့ အရေးယူမှုများကို အဓိကထားနေကြပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အကူအညီများ မရသည့် “အမိမ့်သား” ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုစမှတ်ပြုခဲ့ကြသည် ။ လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးရေး ကဏ္ဍတွင် ပြည်တွင်း၌ ကျန်းမာရေး အကူအညီကိုသာ ဦးစားပေးခဲ့ကြပြီး၊ ပြည်ပအတွက် ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်မှ ဒုက္ခသည် စခန်းများကို ကူညီခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံရေး အထောက်အကူ ပေးရာတွင်လည်း NLD ကိုသာ ဦးစားပေးခဲ့ကြပြီး၊ ဗမာအများစု ဖြစ်ကြသည့် ပြည်ပရောက် ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားသူများ၊ ပြည်ပ လှုပ်ရှားမှုများကို ပေးအပ်ခဲ့ ကြသည်။ သူတို့နှင့် မတူဘဲ ကွဲပြားသည့် အဖြစ်မှာ ပြည်တွင်းတွင် ဆက်လက်နေထိုင်သူများ၊ စစ်အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်အောက် ဖိနှင်းခံနေရသည့် ရှေ့တန်းမှ ပြည်သူများမှာမူ လက်တွေ့ကျသည့် အကူအညီ မဆိုစလောက်ကိုသာ ရခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဒေသအခြေပြု အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၊ ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားသူများကို ခိုလှုံခွင့်ပြုပြီး အကာအကွယ်ပေးထားသည့် တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့ အစည်းများမှာ ပြည်ပမှ နိုင်ငံရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးအကူအညီများကို အားကိုးလောက်စရာ မရခဲ့ကြပါ။

ယင်းအခြေအနေကို ဝေဖန်ခံရတိုင်း “အခြား ရွေးစရာလမ်းမရှိ”၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ “သေဆုံးကုန်ပြီ”၊ သို့မဟုတ် အပစ်ရပ်ထားသည့် အဖွဲ့ဖြစ်စေ မရပ်ဘဲ ဆက်လက် တိုက်နေသည့် အဖွဲ့ဖြစ်စေ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် (EAO) များ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်ရာ ဒေသများတွင် အကူ အညီပေးပေးရန် လက်တွေ့တွင် မဖြစ်နိုင်ဟုသာ တုံ့ပြန် ဖြေရှင်းလေ့ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ခပ်ရိုးရိုး ပြီးစလွယ် သုံးသပ်ချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံရေးနှင့် မြန်မာ့လူ့အသိုက်အဝန်း၏ အရွေ့များ၊ အတွန်း အတိုက် မာယာများကို မြင်တွေ့နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိပါ။

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာတရားကို အခြေခံသည့် စုဖွဲ့မှုများ အားကောင်းသည့် အားလျော်စွာ ၁၉၉၀ကျော် ကာလများသည် မြန်မာ့သမိုင်းတွင် မကြုံဖူးသည့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ အမြောက်အများ ပေါ်ထွက်လာသည့် ဆယ်စုနှစ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ။ မြန်မာ့ နယ်စပ်ဒေသများတွင် တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ စုဖွဲ့မှုများ အားကောင်းခဲ့ပြီး၊ ကျယ်ပြောလှသည့် နယ်မြေများကို စိုးမိုးထားရုံမက ကောင်းစွာ ဆက်လက် စီမံအုပ်ချုပ် နေခဲ့ကြသည်။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး သက်ဆိုးရှည်နေသော်လည်း ပြည်သူများ၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် သံန္နိဋ္ဌာန်မှာလည်း မြဲမြံခိုင်မာခဲ့သည်။

စိန်ခေါ်ချက်များ အသစ်တဖန် ပြန်ပေါ်လာသည့် ၂၀၂၂

ပဋိပက္ခမီးများ ပြန်လည် တောက်လောင်နေပြီဖြစ်သည့် လက်ရှိကာလ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့အရေး နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက မည်ကဲ့သို့သော အတိတ်သင်ခန်းစာများကို သင်ယူကြ မည်နည်း။ ယခုချိန်တွင် စောသေးသည်ဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ရှိပြီး၊ အတိတ်မှအမှားများ ထပ်မံမှားရန်လည်း မျှော်လင့်ဖွယ် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များသည် မြန်မာ့ပြဿနာများ၏ သဘောသဘာဝကို နားလည်ရန် အားမထုတ်ဘဲ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ကျိုးနှင့် အတွေးအမြင်များကိုသာ ရှေ့တန်းတင်ခြင်းအားဖြင့် ယခင်က မှားခဲ့သည့် စနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုသာ ထပ်မံ အသုံးပြုလာကြသည်ကို စိုးရိမ်ဖွယ် တွေ့နေရပါသည်။ ဤသို့ ဆက်မှားကြမည် ဆိုပါက နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အတွေးအမြင်များကို ပြောင်းလဲရန်နှင့် မြန်မာပြည်သူ များကို ထိရောက်စွာ ကူညီနိုင်ရန် အခွင့်အရေးများကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရပါလိမ့်မည်။

မည်သို့ဆိုစေ နယ်စပ်မှ ဒုက္ခသည်များအတွက် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီများနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များ လက်လှမ်းမီ ရောက်ရှိနိုင်သည့် နေရာများတွင် အရေးပေါ်အကူအညီများ ဆက်လက်ပေး နိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ဤအကူအညီများသည် လိုအပ်သဖြင့် ကြိုဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ “မြန်မာပြည် အတွက် အကူအညီ” ဟု ဆိုရာတွင် သမားရိုးကျ လူသားချင်း စာနာမှုအကူအညီ၏ ဘောင်ပြင်ပတွင် အခြားသော အကူအညီတချို့ ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုအကူအညီများကို NLD၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ NUG နှင့် ယင်းတို့ကို ထောက်ခံသူများကိုသာ ပုံအောပြီး ပေးအပ်လိမ့်မည် ဟူသည့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေပါသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အလှူရှင်များ၏ အကူအညီကို ရယူလိုပါက ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် ပြည်တွင်း၌ဖြစ်စေ၊ နယ်စပ်တွင်ဖြစ်စေ NLD/NUG စသည်တို့နှင့် တနည်းတဖုံ ဆက်စပ်ခြင်း၊ လက်အောက်ခံခြင်း ရှိရန်လိုသည် ဟူသည့်သဘောကို စိုးရိမ်နေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေ့ မြေပြင်ပေါ်က ပဋိပက္ခ၏ အရှိတရား အမှန်တရားထက် ရွေးကောက်ပွဲ၊ ရွေးကောက်ခံရခြင်းဟူသည့် အဆက်အစပ် အကြောင်းတရား ရှိသူများကိုသာ နိုင်ငံတကာက အလေးထားဟန် ရှိနေပါသည်။

ကာလရှည်ကြာ မပြီးမပြတ် ဖြစ်နေသည့် ပဋိပက္ခကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းခြင်း ကိစ္စတွင်လည်း အလားတူ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ရှိနေပါသည်။ NLD အစိုးရလက်ထက်တွင် ဦးစားပေး ပေးစားပေး ခဲ့ကြသလောက် မည်မည်ရရ အလုပ်မဖြစ်ခဲ့သည့် “ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်” နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များက အတိတ်က အမှားများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ် သင်ခန်းစာယူ ပြုပြင်ခြင်း မပြုဘဲ ပြန်လည်အသက်သွင်းရန် ကြိုးစားနေသည့်အပေါ် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်နေကြပါသည်။ ထိုအလှူရှင်နိုင်ငံများက ယခင်ကအတိုင်း နီးစပ်ရာ မျက်နှာသာပေးပြီး အချို့ကို အဖက်မလုပ် ဘေးဖယ်ထုတ်ခြင်းအားဖြင့် မတူသည့် အဖွဲ့များကို စိတ်ဝမ်းကွဲပြားစေပြီး၊ မပြေလည်သည့် ပြဿနာကို သက်ဆိုးရှည်စေနိုင်သည့် အန္တရာယ် အမှန်တကယ် ရှိနေပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ပဋိပက္ခ မျက်နှာစာသည် ကြီးမားလှသည့် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဝန်းကျင်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ကသောင်းကနင်း အုံကြွမှုများ မရောရာမှုများကို အလားတူ ခံစားနေကြ ရပါသည်။ ထိုကာလဆိုးများသို့ နောက်ပြန်ဆုတ်ပြီး ရောက်သွားသည်ဟူသည့် ခံစားချက်မှာ စိတ်ပျက်အားလျော့စရာ ကောင်းလှပါသည်။

တဆက်တည်းတွင် နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များနှင့် လူမှုရေးအထောက်အကူပြု NGO အဖွဲ့များ၏ အမူအကျင့်ကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်စရာ ရှိလာပါသည်။ အဖွဲ့တိုင်း၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် ပြုမူပုံတို့ တူကြသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ သို့သော်

မြန်မာနိုင်ငံ တံခါးဖွင့်လာသည့် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်းက နိုင်ငံတကာ အကူအညီများ မြင့်တက်လာသည်နှင့်အမျှ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံခြားသားများ လည်း အများအပြား ဝင်ရောက်လာပြီး မြန်မာ့ရပ်ကျေး ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ကိုယ်စား ပြုသည်ဆိုသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ ဤလုပ်ရပ်များသည် ဒေသခံ မြန်မာ့အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လွတ်လပ်စွာရပ်တည်မှုကို ထိခိုက်စေရုံမက အရပ်ဖက် အဖွဲ့များ စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် နေရာနယ်ပယ်ကိုပါ ကျုံ့သွားစေခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သော အတိတ်အမှား များမှ သင်ခန်းစာ အဘယ်ကြောင့် မယူကြပါသနည်း။ ထို့အပြင် အလှူရှင်အဖွဲ့စည်းများ၏ လုပ်ဆောင်ပုံ အမူအကျင့်များကြောင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ တန်ဖိုးထား ရပ်တည်မှုများနှင့် ရည်ရွယ်ချက် ပန်းတိုင်များ ပွန်းပဲ့တိုက်စားခြင်း လွှဲချော်ခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့သည့် သာဓကများစွာ ရှိပါသည်။ ၂၀၁၁ မတိုင်မီက ပြည်တွင်းရှိ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း အရေအတွက်သည် လက်ချိုး ရေနိုင်သည်အထိ နည်းပါးခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များ၏ လုပ်ဆောင်ချက် အမှားများကို ဝေဖန်ရမည်ဆိုပါလျှင် စာရင်းရှည်ကြီး ချရေးရန်သာ ရှိပါသည်။ ရုံးချုပ်မှ အထက်လူကြီးမှ ဆုံးဖြတ်သည်ကို အောက်ခြေက လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်ရခြင်း၊ ဒေသခံ မြန်မာ အရပ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် လက်တွဲရမည့်အစား နိုင်ငံတကာ INGO များ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့များနှင့်သာ ဦးစားပေး လက်တွဲခြင်း၊ ဒေသခံ မြန်မာ ပညာရှင်များ၏ ဆန်းစစ်ချက်များ သုတေသနစာတမ်းများကို အလေးအနက်ထား အားပေးနားဆင် မည့်အစား နိုင်ငံခြားသား ပညာရှင်များ၏ သုံးသပ်ချက်များကိုသာ အားကိုးအားထားပြုခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များက ယင်းတို့ဩဇာခံမည့် “မြန်မာအရပ်ဖက်အဖွဲ့” ဆိုသည်များကို ကိုယ်တိုင် ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အင်အားတောင့်တင်းသလောက် အသုံးစားရိတ်များလှသော ၎င်းတို့၏ စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့များ၊ ရုံးချုပ်များက ဗြူရိုကရေစီ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို မျှဝေထမ်းကူမည့်အစား ဒေသခံ အဖွဲ့များကိုသာ ဝန်ပီစေခြင်း၊ ဒေသခံအဖွဲ့များ ရပ်တည်လည်ပတ်ရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းစီမံစာရိတ် indirect cost/ core funding ကို မပေးဘဲ ငြင်းဆန်ခြင်းကြောင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ ရေတိုစီမံကိန်းရံပုံငွေကိုသာ မီခိုနေရသဖြင့် ဖိစီးမှုများပြီး ရေရှည်မရပ်တည် နိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များ တောင်းဆိုသည့် အချိန်မှတ်ဇယား၊ စီမံကိန်းအလိုက် လစာ ဖြန့်ကျက်ခွဲဝေ စီမံမှု၊ ပဋိပက္ခနှင့် လုံခြုံရေးအန္တရာယ် ကြီးမှားလှသော ရှေ့တန်းအောက်ခြေ မြေပြင် တွင် လိုက်နာရန် မဖြစ်နိုင်သော ဘဏ္ဍာရေးစည်းကမ်းများကို ဖိအားပေး ပြဌာန်းခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကျိုးရလဒ်မှာ ယင်းအဖွဲ့များ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပါသည်။ အမှန်တွင် နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များအနေဖြင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များကို ၎င်းတို့ရပ်တည်ရာ ဒေသ ပြည်သူများ၏ဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် လူမှုရေးအပြောင်းအလဲနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအမံ များကို အဓိက တွန်းအားပေး လုပ်ဆောင်သူများအဖြစ် အားပေးကူညီရမည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့ တွင်မူ ၎င်းတို့စိတ်တိုင်းကျ ရေးဆွဲထားသည့် စီမံကိန်းများကို ဒေသခံ အရပ်ဖက်အဖွဲ့များက ကောင်းသည့်ဆိုးသည့် မဝေဖန်နိုင်ဘဲ ကန်ထရိုက်လက်ခွဲယူပြီး တပည့်တပန်းများသဖွယ် အကောင် အထည် ဖော်ပေးနေရသည်ဟုသာ ခံစားလာကြရသည်။

အပေါ်ယံအားဖြင့်ကြည့်လျှင် အထက်ပါ ဝေဖန်ချက်များသည် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များ၏ နည်းပညာ အခက်အခဲဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆဖွယ်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံရေး အားပြိုင်မှု ကြီးလှသည့် ပဋိပက္ခအခင်းအကျင်းတွင် အဆိုပါပြဿနာများသည် လွန်စွာထိခိုက်ဆုံးရှုံးစေနိုင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမှားများကြောင့် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို သေးသိမ်စေယုံမကပဲ ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် မျှော်လင့်ချက်များကိုပါ အတိုက်အခံပြု ဆန့်ကျင်နေ၍ဖြစ်သည်။ အရေးပေါ် ဖြေရှင်းရန် လိုနေသည့် မြန်မာ့ အကျပ်အတည်းသည် နိုင်ငံရေးအမြင်မတူခြင်းတွင် နက်ရှိုင်းစွာ အခြေခံနေပြီး ဖြေရှင်းနိုင်မည့် အဖြေသည်လည်း ပြည်သူ အများ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ဦးစားပေးတောင်းဆိုချက်များတွင် အခြေခံနေသည့် ဆိုသည်ကို အထူးပြောရန် မလိုပါ။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီများကို “နည်းပညာ” အခက်အခဲဟု ကျဉ်းမြောင်းစွာ

သတ်မှတ်ချက်ခြင်းသည် ကာလရှည်ကြာ မြန်မာပြည်သူများ လိုလားတောင့်တခဲ့ကြသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရရန် အထောက်အကူ မဖြစ်စေကြောင်း ထောက်ပြလိုပါသည်။

သိသာလှသည့် အချက်မှာ ယခုအချိန်သည် နိုင်ငံတကာ အကူအညီနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စဉ်းစားတွေး ခေါ်ပုံကို အခြေခံကျကျ ပြောင်းရန် လိုနေပြီဟု ဆိုချင်ပါသည်။ လက်ရှိကာလတွင် မြန်မာသည် သမိုင်းတလျှောက်တွင် မကြုံစဖူးသော ပဋိပက္ခနှင့် မတည်ငြိမ်မှုများကို ဖြတ်သန်းနေရပြီး၊ ကောင်းသည်ဆိုးသည်မဟု အထူးထူးအပြားပြားသော ပုစ္ဆာများ တိမ်မြုပ်နေသော ပြဿနာများ သည် မြန်မာပြည်သူတို့မျက်မှောက် ဆန်းစစ်သုံးသပ်နိုင်ရန် ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း မအောင်မြင်ခဲ့သည့် အကူအညီများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး၊ နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များအနေဖြင့် မညှာတမ်း ဝေဖန်သုံးသပ် အဖြေရှာကြရန် လိုနေပါပြီ။ ယမန်နှစ် အာဏာသိမ်းမှု မဖြစ်မီကတည်းက နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေး မူဝါဒများ၏ ကျဆုံးခန်းကို မြင်ခဲ့ကြရပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အလှူရှင်များ နားလည်ရန်လိုသည့် သင်ခန်းစာ နံပတ်တစ်မှာ “အကူအညီဟူသည် ဘက်လိုက်မှုမကင်း” ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ စိတ်ဝင်စားသည့်၊ ၎င်းတို့အတွက် အကျိုးရှိမည့် ကဏ္ဍအချို့ကိုသာ ဦးစားပေးသည့် ကျဉ်းမြောင်းသည့် အကူအညီများ သည် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များကို အဖက်မလုပ်ခြင်း၊ နိုင်ငံတဝန်း ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် အခက်အခဲများကို မျက်ကွယ်ပြုခြင်းတို့ကို ပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ဆက်တွဲရလဒ် အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးနှင့် လူသားခြင်းစာနာမှုအကူအညီဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေခဲ့ပြီး ယခင်ကတည်းက အကွဲအပြားလှသော မြန်မာလူ့ဘောင်ကို ပိုမို စိတ်ဝမ်းကွဲစေခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဘာအတွက် ရပ်တည်ကြသနည်း

၁၉၈၇ခုနှစ် နိုင်ငံတကာ ခရီးစဉ်မှ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ကချင် လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့အစည်း KIO ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဘရန်ဆိုင်းက ကချင်တို့၏ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုကို ကမ္ဘာတွင် မည်သူမှ မသိကြောင်း သုံးသပ်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၁ခုနှစ် KIO ထူထောင်ခဲ့ပြီးသည့်နောက် ၂၆နှစ်လုံး ကချင်ပြည်သူများ အသက်ပေး ရုန်းကန်ခဲ့ကြသည်မှာ အရာမထင်သည့်သဖွယ် ဖြစ်သည်ဟု သူကဆိုခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၈ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အုံကြွမှုများ ဖြစ်လာသည့်နောက် မြန်မာ့စစ်ခေါင်းဆောင်တို့သည် KIO ကို တောထဲ တွင် နောက်ထပ် နှစ်အစိပ်ခန့် စစ်ရေးအရ ဆက်ရုန်းကန်စေပြီး မြန်မာစစ်တပ်မှာမူ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆက်ပြီး လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားလိုသည်ဟု သူက ယုံကြည် ခဲ့သည်။

မည်သို့ဆိုစေ KIO ဆက်လက်ရှင်သန်နေမည် ဆိုသည်ကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးဘရန်ဆိုင်းက သံသယ မရှိခဲ့သော်လည်း ဤအခင်းအကျင်းဖြင့် ခရီးဆက်မည်ဆိုပါလျှင် ကချင်လူမျိုးတို့ လိုလားတောင့်တ သည့် အပြောင်းအလဲကို မရနိုင်ဟု ကြိုတင်သိမြင်နေခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသံသရာ တပတ်လည်ချိန်တွင် မည်သည့်အခြေအနေနှင့်ကြုံရသည်ဖြစ်စေ ကချင်ပြည်သူတို့ တောင့်တ မျှော်လင့်နေကြသည့် နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်များကို အမှန်တကယ် ရလိုပါက နိုင်ငံရေးအတွင်း စည်းတွင်း ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် KIO အနေဖြင့် အပစ်ရပ်ရန် သဘောတူခဲ့သည့် အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် KIO မှ ၁၇ နှစ်တိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်ကို မြင်တွေ့နိုင် မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ၂၀၁၁ ခုနှစ် သမ္မတဦးသိန်းစိန် တာဝန်ယူသည့် အစိုးရသစ် တက်လာပြီး မကြာမီတွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ယင်းကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ အဟောသိကံ ဖြစ်ခဲ့ရသည် ။

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံ NGO တို့သည် ပင်မအတွေးအခေါ်နှင့် လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ချက် အခြေပြုမှု မတူညီကြပါ။ သို့သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် ချဉ်းကပ်ပုံနည်းနာအသုံးပြုခြင်း၊ အရေးကြီးသည့် အပြောင်းအလဲကာလတွင် ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ ကိုယ်စားပြုခြင်းတို့ပြုနိုင်ရန် အတွက် အပြင်မှ မဟုတ်ဘဲ အတွင်းတွင်နေပြီး အားထုတ်ခြင်း စသည့်

တူညီမှုများ ရှိကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲ တာရှည်ခံရန် လူ့အသိုက်အဝန်းနှင့် ပညာရေး ပြောင်းလဲခြင်းကို မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည်။ ဤသို့သော အပြောင်းအလဲဖြစ်စေရန် စစ်တပ် သို့မဟုတ် ဗဟိုချုပ်ကိုင်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးက မတတ်စွမ်းနိုင်ကြောင်း သူတို့သိနားလည်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သေချာစီမံအုပ်ချုပ် နိုင်သည့် နိုင်ငံတော် မရှိနေသော်လည်း၊ သဘောထားကွဲမှု အုပ်စုကွဲမှုများ ရှိကြသော်လည်း လူထု လှုပ်ရှားမှုများ ဒေသခံ ရပ်ကျေးအခြေပြုအဖွဲ့များက ပြည်သူတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို တတ်စွမ်း သရွေ့ ဖြည့်ဆည်းရန် ကြိုးပမ်းကြပါသည်။

စိန်ခေါ်ချက် များပြားလှသည့်အနေအထားတွင် မဟာဗျူဟာကျကျ စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ရန် လိုပါ သည်။ မြန်မာ့ရေခံမြေခံအရ အချို့ကိစ္စများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း ပိုမိုရှုပ် ထွေးသည့် အခြေအနေတွင်မူ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ရွေးစရာလမ်းမဟုတ်ပါ။ အထူးသဖြင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန် ခက်ခဲသည့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူများ ပါဝင်နေသည့်အခါတွင် အခြားရွေးစရာလမ်း မရှိပါ။ အချို့ကိစ္စများတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ကျေနပ်လောက်စရာ မရှိသော်လည်း အစပျိုးနိုင်မည့် လမ်းစကို ရှာဖွေပံ့ပိုးရန် လိုအပ်လှပါသည်။ မည်သည့်နည်းလမ်းဖြစ်စေ ပဋိပက္ခနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး သတိကြီးကြီးရှိရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ နိုင်ငံတကာအလှူ နည်းသည် များသည်မဟု။ ရှိသည် မရှိသည်မဟု အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံ NGO များသည် ဒေသရေခံမြေခံနှင့် ပဋိပက္ခများကို သတိမူပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ အစီအစဉ်များကို လုပ်ဆောင်နေကြပါသည်။ ပြည်သူများနှင့်အတူ ရှေ့တန်းတွင် တသားတည်း ရှိနေခြင်းအားဖြင့် အောက်ခြေမှ ဘဝအမှန်များကို သိမြင်နားလည်ပြီး ပြည်သူ့ဘဝ မြှင့်တင်ရေးအတွက် မိမိတို့၏ တာဝန်များကိုလည်း နားလည်ကြပါသည်။ ပြည်သူများ၏ အခက်အခဲ ဒုက္ခများကို ဥပေက္ခာပြုရန် မျက်နှာလွှဲပြီး ပစ်ထားရန် ဆိုသည်မှာ စိတ်ကူးဖြင့်ပင် မကြံစည်ကြပါ။

လွန်ခဲ့သော ဒီမိုကရေစီအကူးအပြောင်း ဆယ်စုနှစ်အတွင်းတွင် အောက်ခြေမှ ရပ်ကျေးအရပ်ဖက် အဖွဲ့များ၏ အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍကို မျက်ကွယ်ပြုထားခြင်း ချိုးနှိမ်ထားခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤအပြုအမူများသည် သူတို့၏ စိတ်အားထက်သန်မှုများ၊ တောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်မှုများနှင့် အောက်ခြေတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြန့်ကျက်ရောက်ရှိခြင်းတို့ကို မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပါ။ နိုင်ငံတဝန်းတွင် စစ်တပ်၏ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖိနှိပ်တားဆီးမှုများ၊ အကူအညီ မစို့မပို့သာရသည့် စစ်ဘေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် သဘာဝကပ်ဘေး အရေးပေါ် အခြေအနေများကြားတွင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များသည် နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးအတွက် အရပ်သားများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ခိုင်မာစွာ ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခဲ့သည်။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းလွန်းသည့် လွန်ခဲ့သော ၂နှစ်ကာလကို ပြန်ကြည့်လျှင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ မျှော်လင့်ချက်များသည် အများ၏ ပိုမိုလက်ခံ နေရာပေးခြင်း ကူညီခြင်းများကို ရရှိလာနေသည်။

အခက်အခဲများလှသည့် ယခုကာလတွင်လည်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့များက ကျယ်ပြန့်လှသော ကိစ္စရပ်များကို ဆက်လက် ကူညီနေကြပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အရပ်သားများ၏ အခန်းကဏ္ဍ နယ်ပယ်တစ်ရပ်ရှိရန် မရှိမဖြစ်လိုသည်ဟု ယင်းတို့က အခြေခံမူအဖြစ် လက်ခံယုံကြည်ကြသည်။ ပဋိပက္ခများနှင့် နိုင်ငံရေးအကြပ်အတည်း များ မပြေလည်သရွေ့ မြန်မာနိုင်ငံကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားသော အင်စတီကျူးရှင်းများ ပြောင်းလဲမည်မဟုတ် ဆိုသည့် သင်ခန်းစာကို ရဖန်များ၍ ၎င်းတို့ အပါးဝနေကြပြီဖြစ်သည်။ အပြောင်းအလဲကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် စစ်မှန်သော ဩဇာအာဏာ အစွမ်းသတ္တိသည် ပြောင်းလဲမှ ချမ်းသာရာရကြမည့် ဘဝများကို ရင်းထားရသည့် ပြည်သူလူထုတွင်သာ ရှိနေကြောင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့များက အသေအချာ သိထားကြသည်။ သူတို့၏ အနာဂတ်ဘဝ ဆက်လက်ရပ်တည် ရှင်သန်နိုင်ရန်အတွက် ခက်ခဲသော ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်မှုများကို ချမှတ်ပိုင်ခွင့်သည် ပြည်သူလူထု၏ လက်ထဲတွင်သာ တလုံးတဝတည်း ရှိသည်။

ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး မည်သည့်အခြေအနေအထားဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတကာမှ ထင်မြင်ယူတချက်များ မည်သို့ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာ့အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများသည် အချုပ်အနှောင်ကင်းပြီး လှုပ်ရှား ရှင်သန်ကာ အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝသော အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာရန် အခြေခံအုတ်မြစ်များ ကို ဆက်ချနေမည်သာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မှန်းဆရန် ခက်သော်လည်း နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေး ကျဆုံးခန်းနှင့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးသံသရာကို အဆုံးသတ်နိုင်ရန်အတွက် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို လေးစားမှုရှိရန်နှင့် ဆက်လက်ကူညီရန် အရေးကြီးလှပါသည်။

ယခုလက်ရှိ ကပ်ဘေးနှင့် အကြပ်အတည်းကို အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ ဖြတ်ကျော်နိုင်မည်လော

လဲပြီလျက်ရှိသော လက်ရှိကာလတွင် ရပ်တည်နေကြသည့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၏ စွမ်းရည်ကို လည်း လက်တွေ့ကျကျ သုံးသပ်ရန် လိုပါသည်။ မြန်မာပြည်သူ အစုအဖွဲ့များစွာတို့သည် တို့သည် သမိုင်းတွင် မကြုံဖူးသည့် အကြီးဆုံးသော မြေသိမ်းခြင်း၊ လူမှုနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ခွဲခြားဖယ်ထုတ် ခြင်းတို့ကို ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ ယင်းခံစားချက်သည် လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများကြားတွင် ပိုသိသာထင်ရှားလှသည်။ ဤကိစ္စမျိုး ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို ကြိုတင်သိမြင်သော လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု နှောင်းပိုင်းမျိုးဆက် ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ရှမ်း နှင့် အခြားတိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်တို့က ခွဲခြားအနိုင်ကျင့်မှုများကို တားဆီးနိုင်ရန် ၁၉၄၈ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ မထွက်ခွာမီ ကြိုတင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်တွင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဇာတိချက်မြှုပ် ရပ်ရွာဒေသများကို အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရ မရှိသည့်သဖွယ် အထိန်းအကွပ်မဲ့ ဖျက်ဆီးခဲ့ကြပြီ ဖြစ်သည်။ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်မှာ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးတွင် အရေးပါသည့် အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သည့် မြန်မာ လူမှုအဆောက် အဦများ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ အင်စတီကျူးရှင်းများသည် သူတို့ကို မှီခိုအားကိုးနေရ သည့် ကိုးကွယ် ယုံကြည်နေကြသည့် အသင်းသူ အသင်းသားများ၊ ပြည်သူများကို မရေရာသည့် လမ်းခုလပ်တွင် ပစ်ထားခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်လုံးလုံး အငြင်းပွားစရာ “အုပ်ချုပ်သူ အပြောင်းအလဲ”တွင် အခွင့်အရေးဝင်ယူရန် အလုပ်များနေခဲ့ကြပြီ။ “စီးပွားရေး”အင်အားစုများနှင့် အလွမ်းသင့်ကာ အသင်းသူ အသင်းသားများ၊ ဒကာ ဒကာမများ၏ ကူပါကယ်ပါ ခေါ်သံများကို မကြားချင်ယောင် ဆောင်ထားခဲ့ကြသည်။ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများသည် သူရဲကောင်းများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမဟုတ် ဆိုသည်ကိုလည်း ထောက်ပြလိုပါသည်။ ပြည်သူများ၏ စားဝတ်နေရေး လိုအပ်ချက်များကို အထောက်အကူပေးရန်၊ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကို တားဆီးရန်၊ လူလုပ်ကပ်ဘေးနှင့် သဘာဝဘေးကြုံလာပါက ကူညီကယ်ဆယ်ရန် အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိအချိန်၌ ထိုတန်ဖိုးများကို ကာကွယ်မြှင့်တင်ရန် အခြေအနေများ ချွတ်ခြုံကျ ပျက်စီးနေပါသည်။

နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းများသည် သူတို့၏စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ထိရောက်မှုကို အဆင့်ဆင့်ပြုပြင်နိုင်ပါသည်။ ထိပ်ပိုင်းမှ မြန်မာအီလီလူတန်းစားကို ပံ့ပိုးမည့်အစား၊ အောက်ခြေ လူထုကို ကူညီရန် ပို၍အာရုံစိုက်သင့်ပါသည်။ ဥပမာ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများသည် အောက်ခြေပြည်သူများကိုယ်တိုင် အဆင့်ဆင့်ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်းများ မဟုတ်ဘဲ အများစုမှာ နိုင်ငံတကာ ရုံးချုပ်တနေရာရာမှ ရေးဆွဲလေ့ရှိသည်။ ထို့နောက်တွင် အလှူရှင်ပေါင်းစုံ စုဖွဲ့ထားသော အဖွဲ့ကြီးများက စီမံကိန်း လျှောက်လွှာ ခေါ်ယူပြီး ယှဉ်ပြိုင်စေခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံ အရပ်ဖက် အဖွဲ့နှင့် NGO တို့ကို တဆင့်ခံ အကောင်အထည်ဖော်စေခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေသခံများကိုယ်တိုင် ပါဝင် ရေးဆွဲခြင်းမရှိ အဆက်အစပ်မရှိသော ယင်းစီမံကိန်းများသည် အောက်ခြေမြေပြင်မှ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်နှင့် လွဲချော်နေလေ့ရှိသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဒေသခံတို့၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်နှင့် မည်သည့်နေရာက ရေးပေးလိုက်မှန်း မသိသည့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းစဉ်များသည် အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ပြီးမြောက်ရန် ဖြစ်နိုင်ချေ နည်းလှသဖြင့် ဒေသခံ မြန်မာဝန်ထမ်းများ တဖြေးဖြေးနှင့် အလုပ်အပေါ် စိတ်ကုန်လာကြသည်။ အချိန်အကန့်အသတ်ရှိသည့် နိုင်ငံတကာမှ ဦးစီးသည့်

စီမံကိန်းမပြီးခင် ကွင်းဝန်ထမ်းများသည် မိမိ၏ အလုပ်လုံခြုံရေး၊ လုပ်ငန်းကန်ထရိုက်ကာလ ထပ်တိုးရေးတို့ကိုသာ ပူပန်နေရပြီး၊ လုပ်ငန်း ရလဒ်များကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားရန်၊ ခေါင်းဆောင်မွေးထုတ်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အနေအထားများကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အတိုချုပ် ဆိုရလျှင် အကူအညီပေးရေး လုပ်ဆောင်ပုံများ အမှန်တကယ် ပြောင်းလဲသည်ကို မြင်လိုပါက အလှူရှင်ကသာ နေရာယူ ခေါင်းဆောင်မောင်းနှင် သည့် စီမံကိန်းများကို လုံးဝအဆုံးသတ်ပစ်ရန် လိုပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ အရပ်ဖက်အဖွဲ့များသည် ဆက်လက်ရှင်သန်ရပ်တည် နေကြဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ လူမှုလုပ်သားတစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိ၏ လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်များကို တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ “အရိုးရှင်းဆုံးတွေးပြီး အခြေခံအကျဆုံး အလုပ်ကို လုပ်ကြပါစို့”။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဘုံရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ထံ ချီတက်နေကြသည့် အစုအဖွဲ့ကြီး၏ အစိပ်အပိုင်းများအဖြစ် ဆက်လက် သွားကြရန် တိုက်တွန်းလိုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ် မြှင့်တင်ရန်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်များကို ကူညီထောက်ပံ့ရန်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာကို မြှင့်တင်ရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူများ အားလုံးပါဝင်ပြီး ပြန်အလှန် အကြေအလည် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အများ ပါဝင်နိုင်သည့် စုဖွဲ့မှုများကို တည်ဆောက်ခြင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်နိုင်ပါသည်။ ဤသို့သော ကျယ်ပြန့်လှသည့် လူမှု စီးပွား၊ နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်များကို သိကျွမ်းလေ့လာခွင့်ရခြင်း၊ ပါဝင်ခွင့် ရခြင်းသည် နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲအတွက် မရှိမဖြစ်လိုပါသည်။

အခက်အခဲ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ထိရောက်စေရန် ရပ်ကျေးလူထု ဦးဆောင်သော အစီအမံများကို အားပေးကြရပါမည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် ပေးရပါမည်။ မိမိတို့နှင့် အမြင်သဘောထားတူသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့များ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို လက်တွဲ ကူညီခွင့် ပေးနိုင်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ် မြန်မာပြဿနာများ၏ အခြေခံအကျဆုံး အကြောင်း တရားတစ်ရပ်မှာ ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှု ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်မရခြင်း၊ တစ်နည်းဆိုသော် ကိုယ့်ဘဝကို အကျိုးသက် ရောက်စေသည့် အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်အရေးဆိုခွင့် မရခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို မမေ့ကြရန်လည်း လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပင်မ အလုပ်တာဝန်များသည် ရေတို တပွဲတိုး မဟုတ်ကြောင်း အထူးသတိပေးရန် မလိုပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလုပ်တိုင်းတွင် မျိုးဆက်သစ်များ ပါဝင်ခွင့် ရလာအောင် လက်တွဲခေါ် တာဝန်ပေးခြင်းကို စနစ်တကျ ဆန်းသစ်ဖန်တီး ထဲသွင်းရန် လိုကြောင်း ရှေးယခင်ကတည်းက သိပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အစမှ အဆုံးတိုင် သိမြင်ဦးစီးနိုင်သည့်ခေါင်းဆောင်ကို လိုအပ်လျက်ရှိနေပြီး၊ အနာဂတ်နိုင်ငံတော် အတွက် အကြီးမားဆုံး မျှော်လင့်ချက် အကောင်အထည်ပေါ်လာရန် ယနေ့ခေတ်လူငယ်တို့၏ သံန္နိဋ္ဌာန် ခိုင်မာခြင်းအပေါ် မှီတည်နေသည်။

နောက်ထပ် အလဟဿ ဖြုန်းတီးစရာ အချိန်များ မြန်မာ အတွက် မရှိပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဆောင်ကျဉ်းပေးလာမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဟူသည့် ကတိကဝတ်ကို ယုံကြည်အားကိုးစရာ မရှိပါ။ စစ်ဖက်ဖြစ်စေ ရွေးကောက်ခံ အရပ်သားဖြစ်စေ၊ အစိုးရအဆက်ဆက်က ပြည်သူများ လိုလားသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အကူးအပြောင်းကို မပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်လျှင် နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေး အကျိုးဆောင် ဆိုသူများကရော၊ သူတို့ပြောသည့် “ငြိမ်းချမ်းရေး” ဆိုသည်မှာ သူတို့ရွေးချယ် ထားသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များနှင့် (လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်အတွင်းက အရပ်သားတစ်ပိုင်း စစ်သားတစ်ပိုင်းအစိုးရ အပါအဝင်) အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များကို ဆွေးနွေးရေး စားပွဲပိုင်းများသို့ ခေါ်ယူခြင်းသာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ တချိန်ထဲတွင် ယင်း နိုင်ငံတကာ အကျိုးတော်ဆောင်တို့သည် အခြေခံအကျဆုံး လက်တွေ့မြေပြင်ပေါ်က အမှန်တရားများနှင့် နိုင်ငံတဝန်းရှိ ဥပေက္ခာပြု စွန့်ပစ်ခံရသော လူနည်းစုတို့၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို လုံးဝ မသိချင်ယောင်ဆောင်ခဲ့ ကြသည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေသူတို့၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် တာဝန်အရ တရားမျှတမှုနှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူများ အားလုံး ပါဝင်ခွင့်ရရေးကို ကြိုးပမ်းမည့်အစား ထိုကာလများက အစိုးရများဖက်ကိုသာ ဘက်လိုက် ထောက်ခံခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆနိုင်ဖွယ် ရှိခဲ့ပါသည်။

လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသော အကြပ်အတည်း ကပ်ဘေးသည် တနေ့ထက်တနေ့ ပိုဆိုးလာနေသည်။ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ ပြည်တွင်း အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသူများ၊ ပြည်ပရောက် ဒုက္ခသည်များ၊ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းသူများနှင့် နိုင်ငံစွန့်ခွာ ပြောင်းရွှေ့သူများ တနေ့တခြား တိုးပွားလျက်ရှိသည်။ ကလေးသူငယ်နှင့် လူငယ်မျိုးဆက် နောက်တစ်ဆက် ပညာသင်ယူခွင့် ဆုံးရှုံး ကြရပြီး အချို့မှာ (အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများ) စာမေးပွဲ ဖြေဆိုခွင့် မရကြပါ။ ဤအခြင်းအရာများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဒေသတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာနေသော မညီမျှမှုကို မီးမောင်းထိုးပြနေပြီး နိုင်ငံတကာအဖွဲ့များ၏ တုံ့ပြန်ပုံကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြရန် သတိပေး လျက်ရှိသည်။ အထီးကျန်အောင် ပစ်ထားခြင်းနှင့် ပြည်ပရောက်နေသူများကိုသာ အရေးတယူ ပြုနေခြင်းသည် စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိကြောင်း ပြသည်ကလွဲ၍ အခြေမဟုတ်ပါ။ ပဋိပက္ခနှင့် တင်းကြမ်း ပြည့်နေသော မြန်မာအတွက် ပါဝင်သင့်သူများအားလုံး ပါဝင်ခွင့်ရရေးသည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ ထိုသို့ မပြုလျှင် ပဋိပက္ခသံသရာ ဆက်လည်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။

ဖြေရှင်းရန် ခက်လှသည့် မြန်မာ့အကြပ်အတည်းအတွက် တိကျသော ဆေးညွှန်းမရှိပါ။ အပြောင်း အလဲအတွက် လူထု၏ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုသည်လည်း ဆက်ရှိနေမည်သာ။ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးနှင့် ဆက်ကြိုးပမ်းနေမည်သာ။ ဤအခင်းအကျင်းတွင် အကူအညီများကို နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်လျက်ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းက ရှေ့တန်း မြေပြင်တွင်ဖြစ်စေ ပိုမိုထိရောက်စွာ ပေးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ အကူအညီပေးရေးလုပ်ငန်း မဟာဗျူဟာများကို ပြန်သုံးသပ်သည့် အခါ အတိတ်မှ မူဝါဒ အမှားများကို အသိအမှတ်ပြုရန် မဖြစ်မနေ လိုပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့များ မြန်မာကို ပိုမိုထိရောက်စွာ ကူညီလိုသည့်ဆန္ဒ အမှန်တကယ် ရှိသည် ဆိုပါက မြန်မာ့အရပ်ဖက်အဖွဲ့များထံသို့ ချိန်ခွင့်လျှာ ကြီးမားစွာပြောင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ဦးစားပေး ကဏ္ဍများကို သူတို့စိတ်တိုင်းကျ ရွေးချယ် လုပ်ဆောင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးထားခြင်းအားဖြင့် ရပ်ကျေးလူထု၏ ပြန်လည်ရုန်းထနိုင်စွမ်းနှင့် စစ်မှန်သော လူမှုစီးပွား နိုင်ငံရေးအရွှေ့အပြောင်းအတွက် အခြေခံကျသော ခြေလှမ်းသစ်ကို လှမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်သူတို့၏ ရုန်းကန်အားထုတ်မှုသည် မျိုးဆက်နှင့်ချီသည့် ရုန်းကန်မှုဖြစ်ပြီး ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြည်သူအားလုံး ပါဝင်ရန် လိုပါသည်။

တောင်ဥဩ (မိုးမိတ်သိန္နီ) သည် လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီပေးရေးကဏ္ဍမှ လူမှုရေး လုပ်သား တစ်ဦး၏ ကလောင်အမည်ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်းစာ

၁။ Duffield, Mark: "On the Edge of 'No Man's Land': Chronic Emergency in Myanmar", School of Sociology, Politics, and International Studies, University of Bristol, Working Paper No.01, 2008.

၂။ Heidel, Brian, The Growth of Civil Society in Myanmar (Bangalore: Books for Change, 2006).

၃။ ထိုစဉ်တုံးက မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည့် ငြိမ်းချမ်းရေး အားထုတ်မှုများကို နိုင်ငံတကာက အာရုံစိုက်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ အကူအညီပေးရေး လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ရှုမြင်ပုံများကို ထိုင်းနယ်စပ်မှ လုပ်ငန်းများကိုသာ အခြေခံပြီး သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ Sadan, Mandy: (ed.), War and Peace in the Borderlands of Myanmar: The Kachin Ceasefire 1994–2011 (Nordic Institute for Asian Studies, Copenhagen, 2016) ကိုရှုပါ။

<https://www.tni.org/en/article/the-time-for-change-in-international-aid-the-importance-of-civil-society-in-Burmese>